

52757

Ottoman Court Ceremonies
And The Multiple Ceremonial Center

Thesis submitted to the
Institute of Social Sciences
in partial fulfillment of the requirements for the degree of

Master of Arts
in
History

52151

by
Şefik Peksevgen

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANASYON MERKEZİ

Boğaziçi University
1996

The Master's Thesis of Şefik Peksevgen
is approved by

Professor Selim Deringil (Thesis Advisor)
Associate Professor Selçuk esenbel
Associate Professor Edhem Eldem

.....Selim Deringil.....
.....Selçuk esenbel.....

October, 1996

ABSTRACT

This study, titled as “Ottoman Court Ceremonial and The Multiple Ceremonial Center”, attempts to investigate the ceremonial borders of the Ottoman Court. The second concern of this study is to look for a ceremonial center in these borders and then is to show the flowing nature of this center which will be called Multiple Ceremonial Center at the end of the study.

The time which this study concentrates on is the last three decades of the eighteenth century. When the archival documentation is available and pertaining to the context of the study, first two decades of the nineteenth century and some references to the sixteenth are included.

The first chapter deals with the archival documentation pertaining to the subject. In this chapter, content and the frequency of the documentation and the method they were used in this study are disclosed.

The second chapter deals with certain examples of the Ottoman Court Ceremonial. This chapter gives descriptions of the some main ceremonial performances that take place in the Ottoman Court.

The final chapter of the study attempts to draw the borders of the space where these ceremonies are performed and to show that the political gravity is centered differently during the ceremonies.

The appendix section includes the archival documentation used for this study.

KISA ÖZET

“Osmanlı Saray Törenleri ve Törenlerde Çok Merkezlilik” adını taşıyan bu çalışma, Osmanlı Sarayı'nın törensel sınırlarını araştırmaktadır. Aynı zamanda, bu çalışmada, bu sınırlar içerisinde bir törensel merkez aranmakta ve çalışmanın sonunda Çok Merkezli Tören olarak adlandırılacak olan bu merkezin akişkan bir yapısı olduğu gösterilmektedir.

Bu çalışmanın ele aldığı zaman dilimi onsekizinci yüzyılın son otuz yılıdır. Elimizde bulunan arşiv malzemesi konuya ilgili olduğu zaman, ondokuzuncu yüzyılın ilk yirmi yılı ve onaltıncı yüzyıl ile ilgili bazı göndermelerde çalışmaya dahil edilmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde konuya ilgili arşiv malzemesi incelenmektedir. Bu bölümde, malzemenin içeriği ve sıklığı ve bu çalışmada hangi yöntemle incelediği ortaya konmaktadır.

İkinci bölüm Osmanlı Saray Törenlerinden belli başlı olanlarından örnekler vermektedir. Bu bölüm, ele alınan bu örneklerin genel hatlarıyla tasvirleri verilmektedir.

Çalışmanın son bölümünde ise, bu törenlerin yapıldığı mekanın sınırları çizilmektedir ve törenler esnasında siyasal ağırlık merkezinin farklı yerlerde odaklandığı gösterilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada kullanılan arşiv malzemesi ekler bölümünde verilmiştir.

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION

CHAPTER I

- I. Presentation of the Documents
- II. The Content of the Book 696 M

CHAPTER II

- I. Examples from the Ottoman Court Ceremonial
 - 1. The Ceremony of Girding of Sword
 - 2. The Wedding Ceremony
 - 3. The Procession of Cradle
 - 4. The Ceremony performed for the Şehzade's Beginning to Practice Kuran
 - 5. The Visit of "Hirka-yı Şerif"(Holy Mantle)
 - 6. The Ceremony of "Muayade-Bayramlaşma"
 - 7. The Funeral Ceremony
- II. Common Elements in the Ottoman Court Ceremonial
- III. Conferring Status and the Mechanism of Gift Giving

CHAPTER III

- I. Final Remarks

ABBREVIATIONS

BA, KK

Başbakanlık Arşivi, Kamil Kepeci (Classification)

BA, CS

Başbakanlık Arşivi, Cevdet Saray (Classification)

BA, CD

Başbakanlık Arşivi, Cevdet Dahiliye (Classification)

TSA, E

Topkapı Sarayı Arşivi, Evrak (Sigle Documents)

INTRODUCTION

This study is an attempt to draw the flimsy borders where the Ottoman Court ceremonial takes place. Firstly, it will venture to visualize the Ottoman Court by describing and giving modest interpretations of some of the basic ceremonies of the Ottoman court. Secondly, the confines and the centers of/in these ceremonies will be examined by using certain pivotal concepts such as the exterior/interior of the ceremonial field, the ceremonial center and the threshold (around which ceremonies are performed).

In terms of ceremonial (or ritual) Ottoman Court provides an extensive array of examples. These examples, such as accessions, reception of ambassadors, girding of the sword and the ceremonies held upon circumcisions and weddings elicit occasions of flamboyant expressions of power.

It is common knowledge that archival documentation in Ottoman History becomes scarce for the centuries before 1800s, and for the studies in ritual and ceremony Ottoman archives do not serve an exception. Therefore, quantitative concerns also play a role in specifying the time period beside the methodological and historical interests. For this study hitherto investigated archival documents provide an accumulation and frequency, both in time and in the nature of ceremonies, for the second half of the eighteenth century. Thus, a descriptive analysis of the changes in the Ottoman Court ceremonial and an interpretation of these changes lie beyond the scope of this study.

In the first chapter of this study, a presentation of the related documentation with an emphasis on certain documents will be given. The aim of such an attempt is to discuss the method in studying the court ceremonial of the Ottoman Empire and to reveal the nature of the documentation pertaining to the subject.

In the second chapter, some of the ceremonies of the Ottoman court, with an emphasis on certain recurring patterns in these ceremonies, will be examined. Also, within the limit of documentation gathered, a modest attempt will be ventured, again in this chapter, as how an unequally reciprocated mechanism of gift giving outlines the structure of the Ottoman Court - cosmos -.

Lastly, in the third chapter, the ceremonial field of the Ottoman Court will be drawn according to the examples examined in the second chapter. In this attempt, certain state officials will become more significant than the other dignitaries of the Ottoman ruling elite. The above mentioned concepts such as the ceremonial field and the ceremonial center will be conceived according to the ceremonial performances of these officials. Eventually, the summation of the presence of these officials in certain places will give us the opportunity to question the validity of the concept of "Multiple Ceremonial Center" in the Ottoman context.

CHAPTER I

PRESNTATION OF THE DOCUMENTS

As it is stated previously, beside the Ottoman chroniclers and political reform treaties, scattered nature of the archival documentation restricts the possibility to reach a complete picture of the Ottoman court ceremonial. For example, documentation depicting the ceremony of girding of sword (*kılıç kuşanma merasimi*), which carries maybe the uttermost importance in understanding the paradoxical nature of the sultanic imagery, is non-existent before the reign of Ahmed I¹.

In fact, Topkapı Palace Archive and Prime Ministry Archive provide abundance of document directly related with court ceremonial for the eighteenth and nineteenth centuries. Research for the relevant documents in Topkapı Palace Archive needs a different method from the research done in the Prime Ministry Archive. Since the archival documentation is not organized under thematic classifications in Topkapı Palace Archive, the research is done under the relevant headings. Accordingly, the research for this study was done by looking at certain headings pertaining to ritual, ceremony (*tören*, *merasim*, etc.) and also at some more specific headings such as sword, wedding, circumcision, feast, cradle (*kılıç*, *nikah* (*arus*), *bayram*, *beşik*, etc.). In Prime Ministry Archives, the documentation about ceremony and ritual can directly be reached under the " Kamil Kepeci Tasnifi (Kamil Kepeci Classification) - Teşrifatçılık " (Ceremonials) which include all regulations of court etiquette. Another

¹) " Eyüp : Dün / Bugün ", p:55, Sempozyum / Atölye, 11 - 12 Aralık 1993, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1994

classification in Prime Ministry Archive is " Cevdet Saray (Palace) - Classification " which contains information pertaining to various kind of activities that took place in the Ottoman Palace.

Kamil Kepeci Classification on ceremonials is constituted of five books which are numbered as " 664, 664 M (Mükerrer - Repeated), 666, 676, 696 M. Except 696 M, they generally include information in the form of lists about the "hilat" (robe of honor) given usually by the Sultan and date back to period between second half of the sixteenth and first half of the seventeenth centuries (976 - 1037 / 1569 - 1628).

Among this 696 M deserves a special attention. It compiles and gives information about almost all kind of court ceremonial and etiquette. In addition, in terms of the period it covers (1173 - 1241 / 1759 - 1825), it serves a possibility to reach a more thorough picture of the court ceremonial. Consequently, archival inquiry of this study is mainly constructed on the documents taken from this book of ceremonials and the documentation taken from the above-mentioned " Cevdet Saray (Palace) Classification ". Furthermore, with the documents found in the Topkapi Palace Archive and those which coincide with the period covered by the book 696 M, some ceremonies can be double-checked.

Firstly, it should be asked that to what extent the Book 696 M fulfills the definition of a ' Book of Ceremonials '. Ottoman Etiquette is very consistent in the effort to validate the message carried in the ceremonials and it almost always attributes its existence to the tradition. Every document which outlines or depicts a ceremonial begins with the stock-phrase as " ber mutad-i kadim (in accordance to the ancient manner) " or " ber mucib-i mutad (in accordance to the necessary manner) ". It is

not certain that whether the Ottoman Court was consciously trying to construct an exemplary 'Book of Ceremonial' such as 'The Book of Ceremonial' compiled by the Byzantine emperor Constantine VII Porphyrogenitus (AD 913 - 59)².

It is known that the ceremonies was organized under the supervision of "Teşrifatçı Başkanı - Teşrifati (master of ceremonies)"³. The implication is that details of every ceremony were known and every faction of the ceremony was told of his task by this official. This was done by sending a note in the form of a short letter (teşrifatdan mahrec pusuladır - letter issued by ceremonial). As such, details of the every ceremony was put in an order which can be seen like a scenario of a deliberately prepared performance. The prescriptions of the minutely regulated court ceremonial verifies the existence of a remarkably developed sensitivity of an imperial etiquette.

It can be asked that to what function the compilation of a book of ceremony served. First of all, the answer can be the awareness of the order which Ottomans believed that they achieved. One implication of this awareness was issuing of the dynastic law codes - " Kanunname " which began in the reign of Mehmed II.

In "Architecture, Ceremonial, and Power", Gülru Necipoğlu shows the relation between the proceeding of the law - codes and the development of the court ceremonial⁴.

²) A. Cameron, " The Construction of the Court Ritual: The Byzantine Book of Ceremonies ", pp:106-137, in " Rituals of Royalty: Power and Ceremonial in Traditional Societies ", (ed): D.Cannidine and S.Price, Cambridge University Press, First Paperback Edition, 1992

³) M.Z. Pakalın, " Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü ", V:3, p:478, M.E.B. Yayınları:2537, İstanbul, 1993

⁴) G. Necipoğlu, " Architecture,Ceremonial and Power: The Topkapı Palace In The Fifteenth And Sixteenth Centuries ", pp:3-22. The Architectural History Foundation, Inc., New York, The MIT Press, 1991

Secondly, the distinctive qualities of the period which begins with the reign of Mehmed II (1451-1481) and of the period which is covered by the Book 696 M should be taken into consideration. Both periods jut out in terms of skeletal changes. Therefore, the development of the court ritual in the reign of Mehmed II in parallel with the proceeding of the law - codes, and the compilation of a " Book of Ceremonial " in the third quarter of the eighteenth century can be seen as a response to these changes. Correspondingly, the expression " muayede-i cedid (the new fashion of wishing happy festival) " which appears both in 696 M⁵ and in other documents⁶ can be attributed to the changes that took place in the reign of Selim III (1789-1807) which is known as the " Nizam-ı Cedid (The New Order)" in Ottoman History.

Some examples of those ceremonies which are labeled as new will be given below. However, a thorough comparison of the new manner in ceremonial with the old one and more importantly what discriminates the new from old with an emphasis on the reflection of the new order on court ceremonial are beyond the reaches of this study.

⁵) See appendix

⁶) See appendix:

The content of the Book 696 M

The book is 160 pages and opens with a section which shows its content⁷. In this content there are 103 set of different ceremonials. Even a short glance, shows us the variegated nature of ceremonials. The occasions for these ceremonies greatly vary. The factions partake in them, define the border of Ottoman Court which obviously transcends the confines of the Palace. Evidently, the pseudomorphic border of these ceremonials is indicative to the understanding the shifts in power relations. Also, it shows the locus where power resides.

Not all the ceremonies included in this book pertain to the general occasions. Some of them are realized for specific purposes. However, it is certain that those ceremonies which are held for specific purposes, at the same time, lay down the patterns for similar occasions; or they are performed in the same manner of the similar occasions of previous times. These ceremonies range from the reception of ambassadors and granting certain offices to nobility of dependent countries to the wedding and funeral ceremonies of specific people of the Ottoman Dynasty.

Moreover, it can be said that, the ceremonies included in the book mostly concentrate on the particular events. Instead of giving the outline of ceremonies of different occasions , it gives depiction of the ceremonial which pertains to a specific person or to an event. In fact, it does not take up the funeral ceremony or the ceremony held upon the birth of a sultan's son as a general case, but gives the account of a particular person's funeral or birth.

⁷) See appendix

For example, the ceremonies performed for the Khan of Crimea when he arrives to the Sultan's palace and other ceremonies which held for this occasion cover ten pages and six separate headings. And under each heading is covered a separate ceremony of a separate stage of this occasion⁸. In page 56 of the book, the first ceremony is held upon the conferring the Khanate of Crimea in "Astane (the threshold of the Sultan's Palace)" and due custom (resm) of gift giving.

"Astanede müceddededen Kırım Hanlığı tevcihî ve istiklal ve taraf-ı hümayundan verilen libas ve atiyye vesair rüsumatı ve kapanice ilbası⁹."

The second ceremony is for the authorized recurring of the Khanate to the above mentioned Khan (whose name is not mentioned in this section) and the items of income (avaid) given by the above-mentioned Khan.

"Han-ı müşarünileyhin mezun-ı muavedetlerinde icra olunan rüsumat ve Khan-ı müşarünileyh tarafından verilen avaid¹⁰."

The third heading is concerning the arrival of the Khans of Crimea to the "Astane" and other "rüsumat (customs)" arranged in due order in Davud Paşa .

"Kırım Hanlarının astaneye vürudu ve Davud Paşa tertiib-i vesair rüsumat¹¹ "

Fourthly, the ceremony is performed for the items of income given by the above mentioned Khans in the occasion of the delivery of the Ottoman standart banner and in their return, garments and gifts given to certain people.

"Han-ı müşarünileyh alem-i sancak tesliminde taraflarından verilen avaidat ve avdetlerinde bazi zevata libas olunan ve verilen atiyye¹² "

⁸) See appendix, in pages 56-66 of the Book.

⁹) See appendix, in pages 56-59 of the Book 696 M

¹⁰) See appendix, in pages 59-60 of the Book 696 M

¹¹) See appendix, in pages 61-62 of the Book 696 M

Then, the mentioned Khan is given presents by certain dignitaries of the Ottoman State.

“Han-ı müşarünileyhe bazı rical-i devlet-i aliyyeden verilen hediye¹³“

The last one is about the ceremony concerning the meeting of '*Tevki Paşa*', '*Kethüda Beğ*' and '*Reis Efendi*' written in the day of arrival of the mentioned Khan.

“Han-ı müşarünileyhin vürudu günü Tevki Paşa ve Kethüda Beğ ve Reis Efendinin istikballerine dair yazılan suret-i tesrifat¹⁴“

As such, details of the ceremony which is performed in the case of granting such an khanate and other ceremonies which seems to turn around the main event, can be learnt. The confirmation that the necessary custom is maintained according to the general character of each different ceremony is granted by the above mentioned phrases. Therefore, it can be concluded that the Book 696 M gives depiction of the ceremonies which pertains to a specific period. Though, it is certain that it is a continuation of the traditional patterns, it should be kept in mind that special features of the time of compilation can also be influential.

The above example also shows that ceremonial is not a simple, uncomplicated operation. On the contrary, it is complicated and multi-layered. First of all, the implication is that the separate ceremonies are performed by different factions of the occasion. In other words, it usually is not a single ceremony, but a chain of ceremonies which are at the same time interconnected. The grandeur and its exposition are sustained through a set of ceremonies which are in a sense the

¹²) See appendix, in page 63 of the Book 696 M

¹³) See appendix, in page 64 of the Book 696 M

¹⁴) See appendix, in pages 65-66 of the Book 696 M

exemplary of the Ottoman order. In this respect, the ceremonial seems to exist in order to preserve its own ideal. The identity of those who take part in the ceremony is strictly regulated. Even a short glance to them reveals that almost all of the ceremonies are constructed on a fixed structure. So that, they seem to be an insistent continuation of the order whose roots are established in an indefinite past.

The ceremonial which is the manifestation of this order is strictly regulated both in time and space. Mostly, beside the spatial arrangements, it is also performed according to a time schedule. As being the first step, in order to arrange the ceremony according to a scheduled timing, a note is issued from the office of ceremonial showing the exact time (in day, hour and minute). This note punctually demonstrates when the concerning official should be present for the ceremony¹⁵. Beside this note of timing, almost all of the documents begin with the prescriptions which sets the proper time schedule. After the proper time is announced, spatial arrangements are prescribed. As such, the time and place are declared to those who partake in the ceremony.

In terms of proceeding of the ceremony, it seems that there are several type of documentation issued from the office of ceremonial. One is about announcing the time of the ceremony to the necessary officials (such as the one, described above) and the documents which announce the liabilities to those officials who take part in the ceremony¹⁶. However, beside this formal announcements, there appears another

¹⁵) "Teşrifatdan mahrec saat pusulasıdır...", see appendix, TSA:E.6217

¹⁶) "Hırka-yı şerif ziyareti için ulcmaya yazılan tezkireler sureti", see appendix, BA, KK, 696 M p:122

kind of documentation which only lists the officials who are invited to certain ceremonies¹⁷ or present in convocation, such as the “Divan (the council)”¹⁸.

Plus, some of the documentation which are categorised under ceremonial, does not deal with the prescription or depiction of the ceremony at all. One example is the recording of Selim III's passage through the particular conventions of the court etiquette¹⁹. If we can accept that the information given in this document lies the patterns of a *şehzade*'s upbringing, it can be concluded that a *şehzade* has his first hair cut when he is three, begins to practice the *kuran* when he is five and he is circumcised when he is thirteen. The document also states that Sultan Selim completes practicing *kuran* in four years when he is nine years old; yet, this accomplishment should rather be attributed to personal capacities. Also, the age when he is circumcised seems quite late. Another example prescribes the decoration of the horse which is rode in the “Kurban Bayramı (feast of sacrifices)”²⁰.

It is evident that the ceremonial in the Ottoman Court operates in a network, the factions of which routinely complies to their liabilities. In this network, it is not easy to determine the center from where the gist of the ceremony permeates. Several domain of influences with their elaborately structured pieces of action partake in this official drama. Although, it is obvious that this network is hierarchically organized, the shifts in this equilibrium yields a mutable picture of the court ceremonial.

Correspondingly, a remarkable amount of ceremonial prescription in the Book 696 M belongs to those ceremonies which are performed by “Sadrazam (The Grand

¹⁷) " Meşveret vuku'unda huzur-ı hümayuna davet olunanlar ve tertib alayı ", see appendix, BA,KK, 696 M,p:95-96

¹⁸) " Divan-ı hümayunda kubbe-i sanide kuud edenler ", see appendix, BA,KK, 696 M.p:76

¹⁹) See appendix, TSA, E.10183

²⁰) See appendix, BA, CS.883

Vezir)" and "Şeyhülislam (The chief canonical functionary of the empire)" and sometimes to those which take place between the two. More than ten headings in the Book 696 M belong to the ceremonies which revolve around *Sadrazam* or *Şeyhülislam*²¹ and one heading about the ceremony which takes place between the two in the "leyl-i kadir (The night preceding either of the two days of bayram)"²² ". The ceremonies which are performed by the grand vezir is titled with the term "asefi (pertaining to the grand vezir)", like the first two headings of the Book 696 M.

"Ramazan-ı şerifde iftar-ı asefi"²³

"Leyl-i kadirde şeyhülislam efendiye sadrazam hazretlerinin iftara gitmesi ve bed-i muayede-i asefi"²⁴

²¹) See appendix, in pages 1,26,46,66,71,73,74,78130,133,140 of the Book 696 M

²²) See appendix, in page 2-3 in Book 696 M

²³) See appendix, BA.KK, 696 M,p:

²⁴) See footnote 22

CHAPTER II

EXAMPLES FROM THE OTTOMAN COURT CEREMONIAL

As it was discussed above, Ottoman court ceremonial is a united performance and a ceremony is realized with the contribution of several peripheral factors. In fact, this is the reason of the ceremonial's illustrative character to the understanding of the power relations. Taking part in these ceremonies and holding a kind of monopoly in the making of peripheral arrangements meant the confirmation of the status. Therefore, for the ruling elite of the court, ceremonies function as a mirror in order to see themselves as a part of the order with which their status are defined.

The Ceremony of Girding of Sword

As a representative example, we can take a close look to the ceremony of "girding of sword". Proceedings of the ceremony begins long before the central event. One of them is the preparation of the horse which the sultan rides. It is known that for dynastic parades the sultan's horse is suspended in the air and left without food all

night and the day before the these processions ²⁵. Therefore, we can also guess that the same preparation is made for the procession to Eyüp ²⁶.

As it is known, the ceremony of girding of sword takes place in Eyüp where the tomb of Eyüp Ensari and other tombs of certain religious dignitaries are found. The procession to and from Eyüp is realised both in land and sea. If the travel to Eyüp is made by the land then the procession returns to the palace by the sea ²⁷. Therefore, the stations are determined and prepared for the procession. A document (1204-1789), shows the expenses which are made to buy the necessary sand to prepare the piers of the procession's stations ²⁸. As such the document reveals both one of the details of the ceremony and the stations which are travelled in the procession. These stations in the document are, Ahırkapı İskelesi (pear), Kumkapı İskelesi, Yenikapı İskelesi, Çatladıkapı İskelesi and İçerikapı İskelesi.

Another document of this two directional procession is about the demand made by the "Valide Sultan (the mother of the sultan)" from the sultan to issue the due decree to order the course (by land or sea) which the procession will travel ²⁹. The connection of the "Valide Sultan" to this network is quite interesting. However, the reason why such a paperwork is done by the valide sultan, perhaps, can partly be explained by the increased influence of women in the state affairs.

After having stated briefly some of the preparations, we can now look in more detail at another ceremony which is closer to the central ceremony of girding of

²⁵) G. Necipoğlu " Architecture, Ceremonial and Power: The Topkapı Palace in the Fifteenth and Sixteenth Centuries ", p:30,The Architectural History Foundation, Inc., New York, The MIT Press, 1991

²⁶) For detailed description of "Kılıç Alayı" see İ.H.Uzunçarşılı, "Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı", pp:189-200, T.T.K.Basımevi, Ankara, 1988

²⁷) A.D.Alderson, "The Structure of the Ottoman Dynasty", p:41, Oxford at the Clarendon Press, 1956

²⁸) See appendix, BA, CD.16673

²⁹) See appendix, BA,CS.29

sword. It is the customary ceremony which is performed by the sadrazam (the chief vezir). Actually, it seems that this ceremony which is performed by sadrazam, cooperates with the ceremony of girding of sword. For, it is this ceremony which begins right before the girding of sword and continues after it is finished. A document, which is again included in the Book 696 M prescribes in detail the performance of the sadrazam³⁰.

The ceremony begins with the sadrazam's arrival to the Sultan's Palace (saray-i hümayun). He reposes in the “kubbe-i hümayun (the site where councils of state and public receptions used to be held)” until he is informed that the procession is arranged. Then, he comes to the “orta kapı” (second gate which opens to the second court) and waits (hazret-i cihandariye müterakkib olurlar) to be informed for “biniş” (a mode of mounting). There he waits with “şeyhüllislam and kaptan paşa” (the chief canonical functionary of the empire and the commander of the Ottoman navy) in his left side for the sultan to appear from the second gate. When sultan appears “çavuşan” (the halberdiers of the body guard that escorts the sultan on state occasions) “alkış ederler” (acclaims) and when sadrazam salutes the sultan in a manner of kissing the ground (zeminbus gune temenna eylediklerinde), çavuşan again acclaims. Then the sadrazam with şeyhüllislam and kaptan paşa take their position in front of the “yedekler” (those who leads the horses) and the procession begins. When the procession reaches the vicinity of the Sultan Mehmed Mosque, sadrazam descends from his horse and waits for the sultan to approach and kisses the ground. Once again çavuşan acclaims. At this stage of the ceremony sadrazam performs the service of

³⁰) See appendix, in page 67 of the Book 696 M, BA, KK

“bagalgirlik” (a person who takes another by the upper part of the arm, to support him) in the right side of the sultan. After the visiting of the mosque, sadrazam again makes his service of bagalgirlik, the sultan mounts and is acclaimed then sadrazam waits for the “izn-i hümayun” (sultan's permission) to mount. When the procession reaches Eyüp, sadrazam descends from his horse at the “seng-i rikab” (the monument of the court of the mosque), waits for the sultan to approach and as he kisses the ground çavuşan again acclaims. Repeatedly, as sultan marches through the tomb he performs his duty of bagalgirlik in the right side of the sultan. After the sword is girded the procession passes through the inner court of the mosque and if the procession travel back to the palace by the sea sadrazam makes the customary “tesyii” (luck attend thee) to the sultan and then he mounts his horse at the seng-i rikab and çavuşan acclaims.

In terms of symbolic placing of the sadrazam into the ceremonial proceedings this example is very illustrative. As it is seen above, *Sadrazam's* performance (or his actions) is again minutely regulated. It seems that in this procession he takes the leading role. Although, the document does not tell us about the identity of the second bagalgit (since it may change in accordance to the power relations of the court), *Sadrazam's* service of bagalgirlik is very important for him as an confirmation of his status in this hierarchical order. The detailed examination of the above example seems to reveal certain features common to almost all ceremonies performed in the Ottoman court. It will be attempted below to ascertain these features after looking at two more significant examples of the ceremonies.

The Wedding Ceremony

One of the most elaborately performed ceremony of the Ottoman court is the wedding ceremony. Since marriages are effective tools in maneuvering the court politics, this fact also reveals itself in the wedding ceremony which elicits remarkable occasions of pomp and magnificence. Different from some other ceremonies solely performed in the palace, wedding ceremony is much more known to the public. Preparations of the ceremony are maintained in a larger scale and the procession passes through the streets of the city. The streets where procession passes are improved and sometimes some of them are enlarged for the passage of big "nahil" (ornamented palm trees) which are the essential part of the wedding and circumcision ceremonies.³¹

"An essential and symbolic element was the wedding palm trees called nahil. These were a type of thyrsus or maypole -a fertility symbol- which were always carried in procession at weddings and circumcisions."³²

The festivities which are created around the wedding and circumcision ceremony usually last fifteen days and some of them exceeds one month. The feast

³¹) Özdemir Nutku, "IV. Memet'in Edirne Şenliği (1675)", pp:65-76, T.T.K.Basımevi, Ankara, 1987

³²) See, Metin And, "Istanbul in the 16th Century: The City, The Palace, Daily Life.", p:160, Akbank Culture and Art Publicatios:59, İstanbul, 1994

which was given on the occasion of the circumcision of the Murad III' son Mehmed III lasted approximately two months³³.

If we take our attention from the festivities and focus on the ceremony itself, we see that the wedding ceremony again is not an individual ceremony but is a manifold performance. One of its important parts which is rarely mentioned in the literature is “cihaz alayı” (the procession which is ordained for the transportation of the trousseau of a bride). Archival documentation implies that this procession is administered concurrently with the wedding procession. Once more the execution of cihaz alayı is minutely regulated. A document which of dates 18 Şaban 1152 (20 Ekim 1739-Cuma) precisely prescribes the time, the course and the officials who should be present at the procession³⁴. Both the bride and the groom are the children of ex-vizirs. It should be noticed that most of the document prescribes the outfit of the officials and the decoration of the cars with which the cihaz of the bride is transported. The same document continues with the prescription of the wedding procession's arrangement (tertib-i alay-i arus)³⁵. This prescription again mostly deals with the outfit and the hierarchical line up of the attending officials.

Another document³⁶ which dates 25 Muharrem 1162 (26 Ocak 1748) prescribes the cihaz alayı of Zübeyde Sultan (1728-1756) who marries to Damad Kız Ali-zade Süleyman Paşa³⁷. Most probably, due to the fact that she is the daughter of a sultan (Ahmed III), the procession is more refined than the procession of the above example. Another difference is that for the procession of Zübeyde Sultan, at a certain

³³) I.b.i.d.,pp:164-165

³⁴) See appendix,TSA,E:10168/3

³⁵) See appendix,TSA,E:10168/3

³⁶) See appendix,TSA,E:10168/5

³⁷) Yılmaz Öztuna, "Devletler ve Hanedanlar Tarihi-Türkiye(1074-1990)",C:2, p:226, Kültür Bakanlığı Yayınları, Başkanlığı Basımevi, Ankara,1989

stage the sultan (Mahmud I) appears in procession and due preparations are conducted for his presence.

“şevketli kudretli mehabetli padişah-i alempenah hazretleri cihaz alayını temasá buyuracakları mahalin dahi haberi vüruduyla tarik-i mahsusadan alayın imrarı tertib ve bu vechile imrar olunur”

For the proceedings, the officials who partake in the procession are invited by both in written form (*tezkere*) and orally. As for the service of “Sağdıç” (the matron who accompanies the bride when conducted to her husband's house), “Kethüda Beğ” (the steward of the establishment of the grand vezir) is appointed and only he can ride a horse during the procession.

“sağdıç kethüda beğ hazretleri selimi ve erkan ve divan bisatlı esb ile yalnızca ”.³⁸

Yet, it can be said that again the prescription of the procession mainly deals with the officials who could be present in the ceremony and secondly the hierarchical arrangement of these officials with their due outfit and decoration.

As for the wedding procession (*arus alayı*) of Zübeyde Sultan we have another document³⁹ which supplements to the information examined above. The prescription begins with acknowledging the time and palace to the “rical-i devlet-i aliye” (dignitaries of the Ottoman Empire) and “ulema” (the corps of legal councillors of the state of islam). The dignitaries are acknowledged by kethüda beğ who is the sağdıç and ulema by the notes issued by the “mektubi efendi” (clerk who writes official letters). All of these dignitaries are firstly invited to the guest room of the “darü's-sade

³⁸) See footnote 35

³⁹) See appendix, TSA.E:10168/6

ağası” (the chief officer of the sultan's palace) and served food, coffee, sweet drink and fumigatory (huzzara ikram-ı tam ve kahve ve şerbet ve buhur merasimi ile tevkir ve ikram olunub). After that the document prescribes again the arrangement of the procession which is a very large one. While passing through the ports of the course of procession , the prescription states that if the view is open a single glance of royalty is taken then firstly “Admiral Vezir Mükerrem Paşa” and secondly sadrazam perform the ceremony of kissing ground (*zeminbus merasimi*).

“miyen-i mürurda manzara-yı hümayun güşade ise nazare-i iltifat-ı mülukane-i müşahed buyrulmağla ibtida vezir-i mükerrem kaptan paşa hazretleri at üzerinden rikaba beraber zeminbus merasimi icra ve çavuşan alkış ederler badehu rafetli sadrazam hazretleri ... kezalik at üzerinden zeminbus ve çavuşan alkış ederler.”⁴⁰

It should be noticed that the information found in these documents is particularly related with the arrangements of the procession. They explain in detail the line up and the outfit of the persona grata according to thier ranks. Some of the ceremonies mentioned in these documents, such as “*zeminbus merasimi*” or “*kahve,şerbet ve buhur merasimi*” are left out without further prescriptons.

⁴⁰) See appendix, TSA.E:10168/6

The Procession of Cradle

Another example of the Ottoman court ceremonial which is briefly summarised below is “Beşik Alayı” (the procession of the cradle of the new born prince). It seems that this procession is a part of the festivities held upon the birth of a prince which is called “veladet-i hümayun” (the imperial birth). İ.H.Uzunçarşılı also points out this fact;

“ veladet-i hümayun denilen padişah çocukların doğumlarında, herhalde onyedinci asırdan itibaren ihdas edilmiş bir takım merasim yapılmıştır; bunların ikisi valide sultan ile sadrazamın göndermiş oldukları beşik ve yorgan ve sırmalı örtü münasebetiyle yapılan beşik alaylarıdır”.⁴¹

Three documents which date back to the third quarter of the eighteenth century shows that the *beşik* is prepared under the supervision of the sadrazam⁴². Also in the presence of the sultan a jeweled imperial aigrette (murassa sorguç-ı hümayun vaz edilir) is put on the top of it. In front of the “hırka-yı şerif” (the mantle of Muhammed), *beşik* is decorated with some other objects such as a jeweled knife, and a suspended ascription⁴³. One of the other documents⁴⁴ states that the *beşik* is delivered by the superintendent of the treasury (Hazine Kethüdası) which shows that the new born is a princess⁴⁵. By reckoning on the date of the document (1193-1779)

⁴¹) İ.H.Uzunçarşılı, "Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı", p:168, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1988

⁴²) See appendix,TSA,E:821,5020/1,5020/2

⁴³) See appendix,TSA,E:5020/1

⁴⁴) See appendix,TSA,E:5020/2

⁴⁵) See İ.H.Uzunçarşılı, "Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı", pp:167-171, T.T.K. Basımevi, Ankara,1988

we can also conclude that she is Melek-Şah Sultan, one of the twelve daughters of Abdülhamid I⁴⁶.

The last document pertaining to the subject gives us the list of “hilat” given to those dignitaries which are present in the procession⁴⁷. The date of the document is not given. However, since the names of sadrazam and kethüda are mentioned (Sadrazam Derviş Paşa and Kethüda-yı Sadr-ı Ali İbrahim Nazif Efendi) and there is only one year, in which these two names matches, we can conclude that the year we are looking for is 1776. Due search, reveals that the royal birth that the document shows belongs to Abdülhamid I. However, since there is not any other clue in the document, which of the four royal births the document mentions can not be determined⁴⁸.

The Ceremony Performed for the Sehzade's Begining to Practice the Kur'an

An important ceremony which marks one of the certain stages in the upbringing of the şehzade is the ceremony which is performed when a şehzade is begun to be taught Kur'an. If we compare this ceremony with the ceremonies of previous examples, we come across again the minutely regulated proceedings. The

⁴⁶) Yılmaz Öztuna, "Devletler ve Hanedanlar-Türkiye(1074-1990)", c:2, p:239, Kültür Bakanlığı Yayınları, Başbakanlık Basımevi, 1989

⁴⁷) See appendix, TSA.E:821

⁴⁸) See footnote 46

document says⁴⁹ that the proceedings begin two days before the ceremony by erecting tents which are again diversified according to the ranks of the attending officials (otak-ı gerdun-nıtak for sadrazam, oba for şeyhülislam, nakibüleşraf and sadreyn-i muhteremeyn and cergeler for yeniçeri ağası, defterdar efendi, reisülküttab efendi and çavuşbaşı ağaları). Tents are erected in the area which directly faces the Pearl Kiosk ⁵⁰. Secondly the officials of the imperial kitchen are instructed to be prepared and the due garments of the attending officials are indicated. For the praying only the sheikh of Ayasofya is appointed. After having stated the proper garments (also in terms of the season - ber mukteza-yı mevsim) which should be worn, document depicts the arrival of sadrazam and other above mentioned high ranking officials to the palace. Then, they come to the tents which are arranged according to their ranks, *Şeyhülislam*, *Nakibüleşraf*, *Sadreyn-i Mutremeyn*, *Yeniçeri Ağası* and *Defterdar Efendi* are invited to the tent of sadrazam. Here, they are firstly served coffee and desert then food by *Darıssadetüş-şerife Ağası*. However, not all of them served at the same tent., *Şeyhülislam* and *Darıssadetüş-şerife Ağası* are served in the sadrazam's tent and the others eat in their own tents. After the food is finished, and when the arrival of sultan to the Pearl Kiosk is told, all dignitaries come in front of the sadrazam's tent and salutes the sultan by touching their beard (sakal-bestə-i selam). Sadrazam, then, approaches to the sultan and when he kisses the ground, Çavuşan acclaims. After this standard mode of salutations of sultan, sadrazam performs the service of *Bagalgiri* while sultan dismounts and they enter into the kiosk where they wait for a while. When they are allowed by the sultan, all of the attending officials, with the permission of the sultan, leave the kiosk. This point seems

⁴⁹) See appendix, TSA, E:10172

⁵⁰) G. Necipoğlu " Architecture, Ceremonial and Power: The Topkapı Palace in the Fifteenth and Sixteenth Centuries ", p.226, The Architectural History Foundation, Inc., New York, The MIT Press, 1991

to be the conclusion of the first stage, if we try to conceive this ceremony as theatrical performance.

The second stage begins when sadrazam and other dignitaries return to the palace. Here, they wait for the şehzade. Şehzade appears on horse back with aigrette and white fur in his turban (destarlarında sorguç ve beyaz-ı şebih kürk). In front of the şehzade, a kuran set on veiled stool is carried above the hands of the tutors of şehzade (lalalarının başı üzerinde telli çekme puşideli rahle üzerinde mushaf-ı şerif ile). Sadrazam escorts the şehzade back to the Pearl Kiosk. Here begins the third stage of the ceremony where the main event (beginning to practice the kuran) takes place. Firstly, *Sadrazam* is allowed (only *Sadrazam*) to carry and make him stand in front of the sultan. Then, again *Sadrazam* takes şehzade to the stool where the practice of kuran is realized. Lastly, the document lists the officials who will be conferred with “hilat” (robe of honor) or “kürk” (fur).

The Visit of “Hırka-yı Şerif

Every year on the fifteenth of Ramadan, the visit of hırka-yı şerif and due ceremonies are performed in the Ottoman court. This ceremony is very important in order to understand the united character of the Ottoman order which seeks its validity both in secular and religious spheres.

"Books of ceremonies from the eighteenth and nineteenth centuries describe a ceremony that took place on 15 Ramadan, when grandees were invited to venerate the Prophet's mantle in the throne room of the Privy Chamber complex."⁵¹

Before the ceremony is performed, in the chamber where Prophet's mantle is preserved, some other proceedings take place. If look at this ceremony in terms of continuation, we see that it again fallow a basic certain structured pattern. Firstly, the dignitaries are invited by notes (*tezkereler*) or orally (*lisanan*). Then comes the convocation of those dignitaries who are invited. The time of the convocation and the place (places) are again strictly regulated. For this ceremony, the time is after the midday service and the place is *babüssade* (The Gate of Felicity).

"Yevm-i merkumda zikr olunan rical badehu eda-yı salatü'z-zuhr babü's-sadede mevcud bulunmalarıyla"⁵²

Before the ceremony reaches its peak in the chamber where Prophet's mantle is preserved, *sadrazam* and *seyhülislam* seem to be the leading actors. One reason of such an conclusion is that the service of *bagalgirlık*, this time is performed for these two grandees when they come to the *Gate of Felicity*. After that again according to the due hierarchy all dinitaries enter into the chamber where the coffin and the mantle are placed. The central event of touching the mantle (*ruhsude*) with the face takes place after reading kuran. But, the mantle can not be touched directly; thus, it is touched via a napkin which is placed in between the face and the mantle. The first grandee who performs *ruhsude* is *sadrazam*.

⁵¹) G. Necipoğlu "Architecture, Ceremonial and Power: The Topkapı Palace in the Fifteenth and Sixteenth Centuries ", p:151,The Architectural History Foundation,Inc., NewYork,The MIT Press,1991

⁵²) "Osmanlılarda Töre ve Törenler - Teşrifat-ı Kadime", Esat Efendi, p:31, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, 1979

After having looked at and briefly summarized some of the documents pertaining to the ceremonies that take place in the unclear confines of the Ottoman Court, certain points in these documents need further deliberation.

Muayede - Bayramlaşma

(A wishing of one to another happy festival or visiting one another at religious festivals)⁵³

“Muayede” (or “Bayramlaşma”) is an old custom and celebrated at the end of the Ramadan. Being a festive event, it elicits variety of ostentatious ceremonies. These ceremonies are performed collectively. Visitation is one of the main performances during the “Bayram” and the custom in visitation is that always the younger member of the family visits the elder one in elder’s house or the inferior visits the superior in the superior’s house.

The Ottoman Court is not an exception to the general pattern. A considerable amount of activity takes place during “Bayram”. To the extent that all Ottoman officials are set into action according to a general plan. In this plan every state official

⁵³) “Turkish and English Lexicon”, Sir J.W.Redhouse, p:1900, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992

is needed to be in its place. For high ranking officials such as “Sadrazam” and “Şeyhülislam” this place is the private house of these officials. Since, every official is superior or, at the same time, inferior of another official in the stately order, except the Sultan, they visit and accept visitation during the “Bayramlaşma” according to a schedule. Because of that, “Bayramlaşma” for the Ottoman Court begins four or five days before the “Bayram”. And, it ends with the visitation of Sultan in the Palace which seems to represent the peak of the ceremonies that take place during “Bayram”.

“Büyük Efendi, İmparatorluğun yasalarına bağlı olarak Bayram’ın, ki onların karnavalıdır, ilk gününde, yani oruç ayı olan Ramazan sona erince kendisini halka göstermek, bütün büyük kişilerin ve kendi hizmetkarlarından yüksek rütbeli olanlarının giysisini (eteğini) öpmesine müsaade temek durumundadır⁵⁴.

In “Teşrifat-ı Kadime” a general plan of these visitations (or ceremonies) is given in detail for the last decade of the eighteenth and the first of the nineteenth centuries⁵⁵. As it is stated in the book, on the twenty-sixth of Ramadan, Sadrazam visits Şeyhülislam in the Şeyhülislam’s house⁵⁶. For this visitation a ceremonial procession is prepared and Sadrazam is accompanied by “Reisülküttab” and “Çavuşbaşı”. The next day (twenty-seventh of Ramadan) this visit is repaid by Şeyhülislam⁵⁷. In the same day, other high ranking officials (such as “Anadolu” and “Rumeli Kazaskerleri” and vizirs) visit first Sadrazam and then Şeyhülislam. This reciprocal visitation continues until the first day of “Bayram” when all these officials convoke at the palace to visit the Sultan. “Bayramlaşma” in the palace is again strictly

⁵⁴) “Büyük Efendinin Sarayı”, Robert Withers, p:133, Pera Turizm ve Ticaret A.Ş., Yayın No:3, Çeviri Eserler:1, İstanbul, 1996

⁵⁵) “Osmanlılarda Töre ve Törenler - Teşrifat-ı Kadime”, Esat Efendi, pp:45-74, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, 1979

⁵⁶) I.b.i.d., p:45

⁵⁷) I.b.i.d., p:46-47

regulated to such an extent that in “Teşrifat-ı Kadime” an illustrative plan of “Bayramlaşma” is given⁵⁸.

The Sultan receives visitation as seated on a gold throne which is placed at the second gate (In Metin And’s “İstanbul in the 16th Century”, the throne is said to be set up in the main gateway⁵⁹). In Sultan’s visitation all state officials kiss the lower part of the Sultan’s garment (The ceremony of “Etek Öpme”) according to a hierarchical order. This tradition can be different and performed as kissing the hand of the Sultan in the sixteenth century. Metin And, in the above mentioned book states that:

“ Early on the first morning of the Bayram, all pashas and officers of the court went to the palace, where the Sultan received them seated on a gold throne set up in the main gateway, and each in turn kissed his hand to signify thier constant loyalty and obedience.”⁶⁰

For the “Bayramlaşma” with Sultan a detailed description is given in “Teşrifat-ı Kadime”⁶¹. The first dignitary who kisses the lower part of the Sultan’s garment is “Nakibüleşraf”. The book states that whatever the rank of “Nakibüleşraf” is the Sultan stands and is acclaimed. If he is in the rank of “Anadolu Kazaskeri” or “Rumeli Kazaskeri”, he comes to the presence of Sultan a second time, after the vizirs. The family of the Sultan and some lower ranking officials (such as, “Mirahur Ağalar”, “Ocaklılar”, “Şikar Ağaları”, “Çaşnigirbaşı”, “Müteferrikalar”) kiss the

⁵⁸) I.b.i.d., p:55

⁵⁹) Metin And, “İstanbul in the 16th Century. The City. The Palace. Daily Life”, p:265, Akbank Culture and Art Publications:59, İstanbul, 1994

⁶⁰) I.b.i.d., p:265

⁶¹) “Osmanlılarda Töre ve Törenler - Teşrifat-ı Kadime”, pp:58-61, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, 1979

“Yen”(“Very long cuff covering the whole hand”)⁶² of the Sultan’s garment instead of “Etek Öpme”.

When the Sadrazam’s turn comes a more elaborated ceremony is performed. The Sultan again stands while Sadrazam is kissing first his right foot and then his left foot. After that Sadrazam awaits, standing, on the right side of the throne. Visitation ceremony ends with the “Teşrifatçı Efendi”’s kissing of the Sultan’s garment.

All these performances take place before the “Bayram Namazı” (a special pray at the dawn of the first day of Bayram).

Funeral Ceremony

For the funeral ceremony, we will examine certain examples which we find in “Teşrifat-ı Kadime”⁶³. These ceremonies range from the death of Abdülhamid I to the ceremonies that took place upon the death of certain dignitaries and of the Sultan’s family. For our study we will mainly concentrate on the funeral ceremony of Abdülhamid I and of the “Valide Sultan” (Mother of the Sultan).

⁶²) “Turkish and English Lexicon”, Sir James Redhouse, p:2205, Çağrı Yayımları, İstanbul, 1992

⁶³) “Osmanlılarda Töre ve Törenler - Teşrifat-ı Kadime”, pp: 109-117, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, 1979

Abdülhamid I died in 1789. When he died the new Sultan Selim III was already enthroned and from the description given in “Teşrifat-ı Kadime”, it is understood that Selim III also attended the funeral ceremony of the deceased Sultan.

In “Teşrifat-ı Kadime” it is stated that for the preparations of the funeral of the deceased Sultan a permission is needed from the new Sultan⁶⁴. After having the permission of the Sultan, high ranking officials of the palace are commissioned for preparations. After the ablution, funeral is carried by these dignitaries above their hands and placed in front of the “Babüssade” (Third Gate) for the funeral pray. As it was mentioned above, the new Sultan also attends this stage of the ceremony, except that he prays separately, just inside the third courtyard. This fact having a special importance for our discussion, explicitly defines the two concurrent ceremonial center which are separated by “Babüssade”.

As for the funeral ceremony of the “Valide Sultan”, almost the same ceremonial pattern is applied. In “Teşrifat-ı Kadime” the date of the death of “Valide Sultan” is stated as 10 “Eylül” (September) 1739. The funeral ceremony of “Valide Sultan” takes place in front of the “Yalı Köşkü” (One of the kiosks of Topkapı Palace along the Marmara sea). Again, a permission is needed from the Sultan for the place where the deceased “Valide Sultan” is buried. With slight differences from the funeral ceremony of Abdülhamid I, almost the same dignitaries attends the funeral.

⁶⁴) I.b.i.d., p:109

Common Elements in the Court Ceremonial

As it is seen in the above examples, documents which are classified under “Teşrifatçılık” (ceremonial) mostly mention about the procession (alay) of a certain ceremony rather than the ceremony itself. In other words, they revolve around the central event without fully prescribing the ceremony. For example, for the ceremony of girding of sword, we can gather information about most of the proceedings and customary processions of this ceremony; we can learn how ulema and dignitaries are invited, with what kind of liabilities the sadrazam is charged or which course is taken in the procession. However, in the archival research made for this study, it could not be found a document which tells what happens while the sultan is gilded with the swords. If we recall the ceremony which sadrazam performs in the day of girding of sword, the document's prescription goes until the sultan's entry to the türbe-i şerif and continues after he is gilded with the swords and comes out of the tomb. One simple reason we can infer is that sadrazam is not allowed to enter the tomb, at least for the time when this document was written. However, the implication is that the ceremony of girding of sword takes place almost in an atmosphere of complete secrecy. Interestingly, A.D.Alderson reaches the same conclusion:

“the sword to be used was chosen from among several preserved in the treasury, some sultans electing to be gilded with more than one, and the actual ceremony was performed in privacy, almost secrecy.”⁶⁵

⁶⁵) A.D.Alderson, "The Structure of the Ottoman Dynasty", p:41,Oxford at the Clarendon Press,1956

Additionaly, when we look at the terminology which Ottoman script uses for ceremonial, we see a discrepancy in the meaning between the words that the Ottomans uses and their would-be correspondants. Interestingly, it seems that the terms, such as ceremony and ritual do not have an immediate counterpart in the Ottoman official writing. Moreover, it is even not secure enough to translate *teşrifat* with ceremonial, since the documents which were investigated until now do not usually give information about certain rites or rituals but rather explains the conventional exterior of these ceremonies. For instance, one of the most encountered term in the documents is *resm* (or *rüsumat*-plural of *resm*) which can be translated as a practice, custom, manner, etiquette or a formality rather than a state ceremony (although translation of the word as a state ceremony is also given in the dictionary)⁶⁶. In other words, what is mostly encountered is a bare formality which is an abrupt exposition of the state order. Yet, it is certain that this formality is a firm description of the hierarchical order that the Ottoman Empire sustains. In terms of processions, the documents are much more indicative in order to understand the aura which surrounds the dynasty. The above summerized processions of *cihaz* and *beşik* show the impersonalised character of these ceremonial processions. It seems that they are performed not for the new *şehzade* or married sultan but for the inanimate *beşik* and *cihaz*. The imperial etiquette is embodied not in person who holds that status, but in the status itself. Thus the whole symbolism of these processions is associated with the immutable, impersonalised order. So that, not the person who holds the status of *şehzade* but the *beşik* which is one of the symbols of this status is signified.

⁶⁶) "Turkish and English Lexicon ", Sir J.W.Redhouse, p:973, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992

If we look for a recurring pattern in these ceremonies, and especially in the processions, we see that certain basic elements are almost always repeated. In such a way that, they draw the outline of both the ceremonies (processions) and correspondingly of the documents. First is the movement; the course and the way how this course is taken, whether on foot, mounted or by çars, are stated. Secondly, those who take part in the ceremony and their position in the line up of the procession are arranged. Thirdly, the outfit and the decoration of the participants which manifest their rank in the hierarchy, are strictly regulated. Fourthly, the acclamation plays an important role in the ceremonies. As it is seen in some of the above examples, it is mostly performed by çavuşan. Acclamation seems to be inherited from the previous Islamic states and it was performed in the form of praying and eulogy (dua ve sena).

“Alkış padişahın ata binmesinde, cenge hazırlanmasında, merasim esnasında, tahta oturması ve bunun sonunda tahtından inmesinde, Kırım Hanı ve vezir-i azamın, şeyhülislamın, padişah hocalarının, vezirlerin, kazaskerlerin, nakibüleşrafın ve diğer bazilarının tebriklerinde yapıldı. Bayramlaşma...esnasında 'aleyke avnullah', 'uğurun açık olsun, ikbalin füzün, padişahum devletinle bin yaşa', 'maşaallah mağrur olma padişahum senden büyük allah var', 'uğrun hayır ola' diye hep bir ağızdan ve muayyen bir ahenk ile dua olunurdu.”⁶⁷

Fifthly, the food is another important part of the ceremony. It is usually performed as the final stage. Attending and being served in the ruler's table is very significant, since it again means a confirmation of status according to the Ottoman rulership . Finally, gift giving is an essential part of the ceremony and in a certain way it portrays the structure of the ceremony by a mechanism of exchanging precious

⁶⁷) See İ.H.Uzunçarşılı, "Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı", pp:212, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1988

objects. In the next chapter, this mechanism will be discussed by providing specific examples from the ceremonies which we dealt with so far.

Conferring Status (*Hilat*) and the Mechanism of Gift Giving

Almost all of the ceremonies performed in the Ottoman court finish with a final stage in which certain officials who partake in the ceremony are given specific garments which are called “*hilat*”. *Hilat* is given to those officials who occupy the higher echelons of the state bureaucracy. In Turkish English Lexicon, the meaning of *hilat* is given as: “A robe of honor conferred; also any honorific gift to an inferior”⁶⁸. *Hilat* is mostly conferred by the sultan, yet it is not an unusual situation if it is given by sadrazam.

“ Hilat; padişahlar tarafından devlet erkanına giydirildiği gibi sadrazamlarla vezirlerde aynı suretle alakahıllara hilat ilbas eylerlerdi ”⁶⁹.

Hilat in the Ottoman Empire, symbolizes the confirmation of status. It also means the continuation of an official in his post. Therefore, when an official is conferred with a *hilat*, at the same time it means that he is conferred with the status which *hilat* symbolizes. In terms of Ottoman Imperial understanding, conferring *hilat* is one of the symbols (such as being served food at the table of the sultan) which establishes the firm bondage between that official and the sultan’s household.

⁶⁸) “ Turkish and English Lexicon ”, Sir J.W.Redhouse, p:860, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992

⁶⁹) “ Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü ”, M.Z.Pakalın, C:1, p:833, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1993

“ In the Ottoman Empire status groups were organized and legitimized exclusively through the sultan’s favor. Such favor was rendered in an elaborate ritual.... The ritual was often coupled with the grant of royal symbols, a standard, a robe of honor (*hilat*) prepared in the ruler’s palace by imperial tailors, and a richly harnessed horse; the grantee recognized the favor by a present (*pişkeş*) symbolizing his loyalty ”⁷⁰.

Another garment which is given in the ceremonies is “ *kürk* ”(fur). It is certain that *kürk* can be seen as another royal confirmation beside the *hilat*, since it is given under the similar situations and manner. It should be remembered that most of the sources, will be mentioned below, use *hilat* and *kürk* respectively. It seems that they use both of the names for the same object. However, in some of the archival documentation, it is seen that both of the royal symbols are conferred in the same ceremony; as if they are two different kind of garments. The implication is that the reason of giving a *kürk* is different from conferring *hilat*. Thus, it should be kept in mind that being honored by *hilat* or fur may have different symbolic values. Therefore, mostly fur and robe of honor are given in the same ceremony to different officials we can conclude that there is a difference in attribution between conferring robe of honor and giving fur.

Wearing different kinds of *kürk* according to rank in the hierarchy is a mark of difference of Ottoman officials. For instance, this fact can be detected in the ceremony which was performed for the Sultan Selim III’s beginning to practice the “Kuran” (ibtida-yı talim-i kuran-ı azimü’ş-şan) in the year 1766⁷¹. In this ceremony, both *hilat* and *kürk* are given to the attendants. The related document⁷² indicates that officials are given different royal garments, probably according to their ranks and the task they

⁷⁰) “ Comments on Sultanism : Max Weber’s Typification of the Ottoman Polity ”, p:5, H.İnalçık

⁷¹) See appendix, TSA, E:10183

⁷²) See appendix, TSA, E: 10172/1

performed in the ceremony. Also, none of the attending officials are given both of the garments. These garments are given in different places. Furs are given by the sadrazam in his tent on behalf of the sultan, and the rob of honor are given by the chief officer of the palace on behalf of the sadrazam. However, despite the fact that the furs are given by sadrazam, at the end of the document, it says that the furs are given in the presence of the sultan (*huzur-ı hümayunda ilbas olunan kürkler*) and robes of honor are given in the presence of the sadrazam (*huzur-ı hazret-i asafide ilbas olunacak hilatlar*).

If we examine the responsibilities of certain officials for this ceremony, we see that those who are given furs performes more axalted tasks than those who are given hilat.

Perhaps, the most important task during the ceremony is performed by sadrazam. The document states that only sadrazam is allowed to carry the prince and only he can make the prince to stand.

“..seng-i rikabda ancak sadrazam efendimiz hazretleri şehzade-i civanbaht efendimizi kucaklarına alıp şevketli mehabetli padişah-ı alempenah efendimizin dest-i hümayunlarında boy ettirip kurb-ı hümayuna ikad eyledikten sonra...”⁷³

Another document⁷⁴ lists those officials who are given hilat in the procession of *beşik*. This document's year is 1776 which is very close to the date of the previous example. In this ceremony only *kethüda* is given fur and all other officials are given hilat which exceeds the number of hilats given in the previous example.

⁷³) See appendix,TSA, E:10172/1

⁷⁴) See appendix,TSA, E: 821

These royal symbols are not only exchanged with in the digniteris of the Ottoman court. They are also given to the ambassadors which come to the palace of the sultan and sent to certain places like Mekke.

“Surre alayının hareket edeceği gün Mekke Şerifine gönderilecek mektup ve uzun yenli has kumaşa dikilmiş samur kürk, reisülküttap önünde kaftan ağasına teslim edilir”⁷⁵

And giving of hilat is depicted from the mouth of a foreign officier as such:

“Elçi de dahil olmak üzere Padişahın elini öpecek olan herkese, her zaman Padişah tarafından verilen bir hilat (hilat = kürk, kaftan) giydirilir; bunun için elçi, Padişahın huzuruna çıkmadan Vezirazam kendisine ve adamlarına yasanın belirlediği birçok hilat gönderir; onlar da, padişah elçiyi kabul etmek için haber gönderene kadar, orada (onları) giyerler. Bu hilatlar çok çeşitlidir; elçi için bir iki tane sırmalı Bursa kumaşından hilat verilir; ötekiler (verilenler) az değerli hatta degersizdirler.”⁷⁶

Here, it should be noticed that the writer does not make a discrimination between hilat and kürk (kaftan).

Fur and robe of honor are not the only objects which are given in the Ottoman court. Other forms of gifts which are named differently are also given. These gifts are sometimes simply given as gold⁷⁷ or called as “hediye” (gift). Another term which is used for gift is “atiyye”. However, examination of the documents shows that the occasions in which fur and robe of honor are given and the symbolic value built in these garments are different from above mentioned gifts. It can be said that the fur and the rob of honor are conferred mostly in occasions which directly belongs to the

⁷⁵) “Osmanlılarda Töre ve Törenler - Teşrifat-ı Kadime”, Esat Efendi, p:40, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, 1979

⁷⁶ “Büyük Efendinib Sarayı”, Robert Whithers, p:30, Pera Turizm ve Ticaret A.Ş., Yayın №.3, Çeviri Eserler:1, İstanbul, 1996

) See appendix, BA, KK, pp:12

Ottoman Dynasty (such as royal births and weddings). Whereas, *hediye* and *atiyye* seem to be given in less dignified occasions; such as the *atiyye* given by the kaymakam Mehmed Emin Paşa to the *şeyhülislam*, or the *hediye* given to the Khan of Crimea by the certain dignitaries of the empire.

“Müşarünileyhin (Kaymakam Mehmed Emin Paşa) şeyhü'l-islam efendi konağına teşrifleri ve bazı rüsumat ve taraflarından verilen bazı atiyye”⁷⁸.

“Han -ı müşarünileyhe bazı rical-i devlet-i aliyeden verilen hediye”⁷⁹.

However, there is a more apparent distinction which can also be traced in the documents between the royal symbols of the empire (fur, robe of honor and *atiyye*) and the *hediye*. It is certain that especially fur and the robe of honor is given from a superior to an inferior. In other words, since the sultan is the highest servant of the state he holds the monopoly of granting these symbols of royalty. Also, the same understanding continues while descending through the lesser echelons of the state. However, giving fur and robe of honor seem to be reserved only for the sultan and the sadrazam. Correspondingly, the other implication is that the lesser officials can only give *hediye* to their superiors.

Yet, regardless of the difference among the gifts which are given, the sole act of exchanging gifts (rather than giving) is a very accurate way of comprehending the hierarchical patterns laid by the Ottoman court. It is mechanism of exchanging og gifts which is unequally reciprocated. The symbolic of *kürk*, *hilat* or *hediye* diffuses from this uneven placement of the factions which are involved in this mechanism. The order which Ottoman polity sustains is regenerated in the reflections of this mirror.

⁷⁸) See appendix, BA, KK-Tesrifatçılık, 696 M, p:73

⁷⁹) See footnote 13

Also this mechanism of exchanging of gifts, outlines the hierarchical order which is deliberately emphasized by all of the ceremonies. In almost all of the prescriptions of the ceremonies, *teşrifat* indicates all the officials who are honored by these gifts. These lists are found at the end of the documents and what is said implicitly for the ceremony is repeated in a more explicit manner by the lists.

"People aligned themselves along the lines of social linkages, especially the lines of authority marked by the unequally reciprocated gift.....This theme of social order is repeated again and again during the ritual...individual events...had been brought together and synchronised."⁸⁰

⁸⁰) M. Bloch, "Ritual, History and Power", p:278, Athlone Press, London, 1989

CHAPTER III

MAPPING THE CEREMONIAL FIELD

In this chapter Ottoman ceremonial field is going to be constructed in the light of the ceremonies which were described in the previous chapter. By the ceremonial field, is meant the space and its confinements within which the Ottoman royal ceremonial activity takes place. The aim of this attempt will be that of presenting the ceremonial field in a map like form. The confines of this map will be shown in accordance with the presence or-and motion of the Ottoman state officials who partake in the ceremonies.

As it was described in the previous chapter, almost all of the Ottoman officialdom partakes in every single ceremony according to an immutable order. The presence of these officials establishes the space and its borders where the ceremony takes place. The implication is that the significance of the place is loaded with the presence of the dignitaries rather than the idea proposing that the place by itself has a meaning of its own.

An exception to this claim is the ceremony of the girding of sword which takes place in Eyüp (the türbe of Eyüp Ensari). However, firstly, because of the specific and the different characteristics of the ceremony and secondly, because this ceremony takes place out of the borders of the space which will be drawn below, it will not be included in the analysis.

The main setting of the Ottoman court ceremonial is the Topkapı Palace (until it was moved to Dolmabahçe Palace in 1815). The major ceremonies of the Ottoman court are performed either in the second and third courtyards of the palace or in the margins of the palace (such as “Yaliköşkü” or “İnciliköşk”). The confines of the Topkapı Palace also

draws the borders of the space of the ceremonies. Therefore, confines of the palace separates the ceremonial field (interior of the ceremonial) from the non ceremonial field (exterior of the ceremonial).

One of the most indicative term that separate the interior from exterior is “Asitane” which means the threshold of the Sultan’s Palace. It can be said that this threshold before all other borders (between exterior and interior of the ceremonial field or borders within the interior of the ceremonial) draws the invisible line between what is royal, dynastic, imperial and what is not.

Yet this demarcation is not enough to depict the space where ceremonies occur. There are other borders which are constantly emphasized with the presence and motion of the certain high ranking officials (mainly “Sadrazam” and “Şeyhülislam”) and the Sultan himself. In other words, beside the threshold of the Sultan’s palace, after one steps into the interior of the ceremonial field, there are several other thresholds. Or it seems that almost all of the court ceremonies takes place around -in or out of- the certain thresholds.

Actually these thresholds are firmly established in the Ottoman order and it’s physical embodiment is the Topkapı Palace. The increasingly secluded construction of the palace is perhaps the most discernible comprehension of this hierarchically ordered separation lines. It can also be concluded that these separations manifest the possible proximity to the Sultan’s presence. For example the only state official who is permitted to travel on horseback in the first courtyard of the palace (between the first and the second gates) is the “Sadrazam”. Nobody is allowed to mount a horse in the first courtyard except him. Also its known that beyond the third gate of the palace “Babüssade” is

considered to be the private house of the Sultan, and apart from the certain ceremonial occasions (such as the visit of “Hırka-yı Şerif” which is preserved in the privy chamber in the third courtyard) and private servants of the Sultan, nobody is allowed to pass beyond this gate. Eventually all Ottoman Court ceremonial can be perceived as a performance acted around these precisely yet sometimes invisibly set thresholds. Therefore these thresholds separate not only the interior of the ceremony from the exterior but also set limits within the ceremonial field.

As it was stated in the previous chapter, most of the ceremonies of the Ottoman court are not single events, but are composed of a multiplicity of ceremonies which build up to a core ceremony that also gives name to the performance. By multiplicity, the duplicated number of central figures and settings which become significant with the presence of these figures in the ceremonial field is meant. In most of the ceremonies, these central figures are “Sadrazam” and “Şeyhülislam”. Within their own domain of activity, they both act separately, as central images of power around which a replica of the ceremonial order revolves, and at the same time as dependent bodies in the constellation sum of which makes the ceremonial field of the Ottoman Court.

In the ceremony of “Bayramlaşma” (a wishing of one to another happy festival or visiting one another at Bayram)⁸¹ the event begins with the “Sadrazam’s” visit to “Şeyhülislam” and this visit is repaid by “Şeyhülislam” in the next day. In the visit of “Şeyhülislam” to “Sadrazam” certain manners, such as the “Bagalılık” are performed, to a certain extent, as a replica of “Sadrazam’s” and “Şeyhülislam’s” visit to the Sultan’s palace. The thresholds which are similar to those thresholds which are passed by

⁸¹) Sir J.W. Redhouse, “Turkish and English Lexicon”, p:1900, Çağrı Yayımları, İstanbul, 1992

“Sadrazam” and “Şeyhülislam” in the Sultan’s palace, now are set in the palace of “Sadrazam”. The place where and by whom he is met, who escorts him between certain stations seem to be modeled in accordance with the pattern which we see in the Sultan’s palace.

After the reciprocal visit of “Sadrazam” and “Şeyhülislam” other dignitaries of the Ottoman State visit “Sadrazam” and “Şeyhülislam” in the same hierarchical order as they enter into the presence of the Sultan. One important difference in paying respect in such occasions is the difference in the level of approach or seclusion between “Sadrazam” and “Şeyhülislam” and the Sultan.

Although, “Sadrazam’s” and “Şeyhülislam’s” palaces are out of the borders of Topkapı Palace, in terms of manner and ceremonial order they can be perceived as the extensions of the ceremonial field. Also, these places are connected to Topkapı Palace in the duration of the ceremony. For example, in “Bayramlaşma” ceremonies begin four days before the day of the religious festival, and continues until the last day when all dignitaries, including “Sadrazam” and “Şeyhülislam”, convoke in the Topkapı Palace where “Bayramlaşma” with the Sultan takes place⁸². Therefore, it can be said that, the ceremonial order of the Topkapı Palace, in certain ceremonies, is exported to other places, and the confines of the ceremonial field is extended.

Above, it was argued that, the interior of the ceremonial field is also separated, to the extent of isolation and seclusion, by other thresholds, and different ceremonies are performed by different dignitaries around these thresholds. An example of this fact can be

⁸²) Esad Efendi, “Osmanlılarda Töre ve Törenler - Teşrifat-ı Kadime”, p:70, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, 1979

found in the funeral ceremony of Abdülhamid I (died in 1789)⁸³. The actors of the funeral ceremony are again the high ranking officials, and the funeral is prepared under the supervision of the “Babüssade Ağası”. After the religious obligations are completed, the funeral is carried above the hands of these officials and brought in front of the “Babüssade”(third gate) for the last pray. While all officials pray in front of the third gate, the new Sultan (Selim III) prays separately beyond the third gate, in front of the Chamber of Petitions (which is in the third courtyard of the palace, and directly faces the “Babüssade”). Here, we have two sultans, one is deceased and the other is newly enthroned. The separation of them is provided by the threshold of “Babüssade” which functions as a passkey by disrobing all the attributions of the deceased Sultan and loads them into the new one.

Another example is the ceremony performed for the “Şehzade’s” beginning to practice the “Koran” (Bed-i Besmele). As it was described in the previous chapter, the ceremony takes place in the Pearl Kiosk (“İncili Köşk”), which stands atop of the sea wall facing the Marmara Sea. The field in front of the kiosk is arranged for the ceremony and tents are established in that field. Here, every tent established in front of the kiosk represents the field where each dignitary performs his part in the ceremony and the kiosk represents the presence of the Sultan. This is done in such a way that the totality of the ceremonial field stands as an imitation of the palace itself. Also invisible separations are set into the field copying the gates of the palace. For example, during the ceremony the kiosk is not entered except the Sultan, like the courtyards beyond the third gate. As such, the kiosk becomes the privacy of the Sultan. Correspondingly, the distance which can be

⁸³) I.b.i.d., p:109

taken by the “Sadrazam” toward the Sultan (thus, also toward the Kiosk) is strictly regulated.

Until now, it was argued that the ceremonies are divided into sub-ceremonies and the status of the officials, ceremonial performances and the places where the ceremonies occur collectively define the ceremonial field. Consequently, a ceremony is a constitution of multiple ceremonies, and the core performance which also gives its name to the ceremony, is surrounded many other events. Thus, the centrality of the ceremony, in terms of time and space, changes or is in a constant flow. In other words, if we look for a ceremonial center in the ceremonies we come across not one but multiple ceremonial centers.

In the ceremonies of “Bayramlaşma”, “Hırka-yı Şerif Ziyareti” and “Bed-i Besmele”, “Sadrazam”, and “Şeyhülislam” while they are performing their parts they also constitute a ceremonial center; in such a way that all ceremonial activity seems to revolve around these figures and the field which is defined with their ceremonial activity becomes the center.

Furthermore, in some of the ceremonies, more than one center may occur during a certain stage of the ceremony. An easily discernible example of this case can be found in the above examined funeral ceremony of Abdülhamid I. According to the sequence of the ceremony, the funeral of the deceased Sultan Abdülhamid I plays the central role of the ceremony. However, while the last pray for the deceased Sultan is being made, we see that the new Sultan Selim III also prays for the deceased Sultan in a separate place. The concurrent presence of the new Sultan in the funeral ceremony of the deceased Sultan

generates a second center which is particularly stressed by the fact that the new Sultan prays separately, in a second ceremonial field defined with his presence.

A very similar example of this fact can also be found in another funeral ceremony. This ceremony is titled as “The Death of the Sultan’s Mother” (“Valide Sultan’ın Ölümü”), in the “Teşrifat-ı Kadime”⁸⁴. This time the ceremony takes place in the “Yalı Köşkü”, also where the last prayer for the funeral is performed. As it happened in the previous funeral ceremony, after a certainwhile the Sultan appears in the ceremony, and performs the last prayer, again in a separate place, in the adjacent “Sepetçiler Köşkü”.

Evidently, in almost all of the ceremonies performed in the Ottoman Court, there is a multiple ceremonial center. The ceremonial performances of the actors presence’s define the fleeting boundaries of the ceremonial sub-fields and their centers and the interconnection of which gives us the totality of the ceremonial field.

FINAL REMARKS

The court ritual of the Ottoman Empire, we have dealt with in the previous chapters, manifest a colorful spectrum in order to approach the deeper meanings of the court politics. The claim of this study, which is in fact an assumption shared by the ritual studies in general, is to get hooked into the multi-layered stratum of the cult which

⁸⁴) I.b.i.d., p:111

Ottoman Polity imagined. Therefore, as a rudimentary attempt, in the above chapters, a brief inventory of the Ottoman court ceremonies, was given.

The implicit postulation of this claim is that the ceremonies or rituals has the potential to unreveal the veiled layers of the cult which any state or empire attains. It is undeniable that Ottoman Empire also tries to accomplish the order what they inherited as a state tradition. It is also evident that the attributions of the Ottoman polity, regardless of what kind of an autocratic power it was named, transcends the limits of mere human existence.

"..all symbolic constructions of authority involve the same elements. The first step is the creation of an order which transcends mere human experience and action. This construction can only be achieved by the symbolical devaluation of human mutability. Once the transcendent order has been created, human authority then becomes represented as the delegation of order in this life; it is a claim to regulate human existence by reference to the transcendental model."⁸⁵

Therefore, especially after the second half of the fifteenth century, it indoctrinated an order actors of which (mainly the sultan) was ordained with ahuman characteristics.

When we look at the Ottoman Empire, we see the same modelling conceived for the sultan. During the sixteenth century, Ottoman Sultan turns out to be an idoltrious, invisible and mute sultan.

" Such carefully staged performances reinforced the secluded monarch's awesome magnificence. These extensions of palace ceremonial into the larger urban fabric of Istanbul were displays of imperial power that turned the iconic sultan, accompanied by thousands of richly dressed and hierarchically ordered courtiers, administrators, and slave soldiers, into a showpiece for the populace."⁸⁶

⁸⁵) Maurice Bloch, "Ritual, History and Power", p:272, Athlone Press, London, 1989

⁸⁶) G. Necipoğlu, "Architecture, Ceremonial and Power . The Topkapı Palace in the Fifteenth and Sixteenth Centuries", p:30, The Architectural History Foundation, Inc., New York, MIT Press, 1991

Ottoman Sultan's new definition obviously represent a consequential departure from the early Ottoman and Turco-Mongol definition of ruler. What was once a leader of a warrior tribal organization (*ghazi*), became a secluded and distant sultan. Yet it was not passage from a warrior, apparent, *de facto* leader to an invisible, mute and idolatrous sultan. He was supposed to possess the inherent characteristics of both of the two distinct realms.

" In fact, his dual titulature, sultan-caliph and padishah-khan, signifying the divine and temporal origins of his power, was an expression of his two capacities (political and spiritual); however there was never any real unity between the two."⁸⁷

This paradoxical contemplation of the Ottoman Sultan was not resolved in the actuality of the politics of the period which lasted almost until the nineteenth century when with the closer contact of the European countries resulted with a new change in the state apparatus.

However, there was a separate domain of influence where this duality could be transformed in to a meaningful narration. That was the domain where the symbolical expression of the empire's self-definition via the extravagantly fabricated court ritual and ceremonies took place. Since, the ritual carries a paradoxical nature in itself, it could be the most convenient way of transporting the paradoxical self image of the empire. One of the most indicative example of these ceremonies is that of the girding of sword. As it is known, most of the sultans were girded with two swords and one of these swords was used to be coming from the line of the prophet and the other from the line of early Ottoman warrior type of sultans (such as Osman Ghazi). As such, regardless of the

⁸⁷) Halil İnalçık, "Comments on Sultanism: Typification of the Ottoman Polity", p:2

problems which were caused by this paradoxical self image, in the symbolical and ritualistic level the sultan was destined with two distinct powers; one is profane and the other is spiritual. Also the places where this ceremony takes place (Eyüp-spiritual, Topkapı Palace-profane) represent these two dualistic spheres of influence where the power of both the Ottoman Empire and of its sultan emanates.

“..the king, as both the ritual object and a political actor, was a paradox of active passivity, forcefull stillness, violent benevolence. The closer he came to being an image of power, the further he was removed from the machinery that controlled that power.”⁸⁸

This study is initially intended to evoke some relatively unexplored issues in Ottoman History. Some old but not properly explored questions such as the changing position of the sultan and most of all the flexibility of the Ottoman political framework which made " the will to power " possible, constitute the main trajectory of this study's inquiry. In this respect, the structured scenario of the court protocol and its manifestations through ritual and ceremonies serve as the main reflection point in order to understand where and how Ottoman polity imagined and tried to realize its " official myths ". The aim of these discussions is to open a new outlet in the contemplation of the Ottoman ' imperial culture ' ; and maybe contriving a new gaze for understanding the various concurrent cultures of the Ottoman Empire.

⁸⁸) Clifford Geertz, “Negara: The Theater State In Nineteenth Century Bali”, p:157, Princeton University Press, 1980

REFERENCES

- Alderson, A.D., (1956). The Structure of the Ottoman Dynasty. Oxford. Clarendon Press.
- And, M., (1994). İstanbul in the 16th Century: The City. The Palace. Daily Life. İstanbul. Akbank Culture and Art Publications.
- Bloch, M., (1989). Ritual, History and Power. London. Athlone Press.
- Cameron, A. (1992). The Construction of the Court Ritual: The Byzantine Book of Ceremonies. In Cannidine, D., & Price, S. (Ed), Rituals of Royalty: Power and Ceremonial in Traditional Societies. Cambridge University Press.
- Esat Efendi. (1979). Osmanlılarda Töre ve Törenler - Teşrifat-ı Kadime. İstanbul. Tercüman 1001 Temel Eser.
- Geertz, C., (1980). Negara: The Theater State In Nineteenth Century Bali. Princeton University Press.
- Kafadar, C.. (1994). Eyüp'te Kılıç Kuşanma Törenleri. In Sempozyum Atölye. Eyüp: Dün / Bugün. (pp.50-62). İstanbul. Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Necipoğlu, G., (1991). Architecture, Ceremonial and Power: The Topkapı Palace In the Fifteenth and Sixteenth Centuries. New York. The MIT Press.
- Nutku, Ö., (1987). IV. Mehmet'in Edirne Şenliği - 1675. Ankara. T.T.K. Basımevi.
- Öztuna, Y., (1989). Devletler ve Hanedanlar Tarihi - Türkiye (1074-1990). Ankara. Kültür Bakanlığı Yayınları. Başbakanlık Yayınevi.

Pakalın, M.Z., (1993). Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Sözlüğü. V:3. İstanbul. M.E.B.
Yayınları.

Redhouse, Sir J.W., (1992). Turkish and English Lexicon. İstanbul. 1992

Uzunçarşılı, İ.H., (1988). Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı. İstanbul. T.T.K.
Basımevi.

Withers, R., (1996). Büyük Efendinin Sarayı. İstanbul. Pera Turizm ve Ticaret A.Ş.
Yayın No:3. Çeviri Eserler:1.

APPENDIX

Başbakanlık Arşivi. KK. 696 M.

- 1) Ramazan-ı şerifde iftar-ı asafi
- 2/3) Leyl-i kadirde şeyhü'l-islam efendiye sadrazam hazretlerinin iftara gitmesi ve bed-i muayedede-i asafi
- 5/6) Saray-ı hümayunde vaki olan muayedede-i hümayun
- 9) İd-ı şerif gecelerinde saray-ı hümayunda vaki olan bazı rüsumat
- 10) Hırka-yı şerif ziyareti
- 11) Surre-i hümayun ihracı
- 13/14) Donanma-yı hümayun ile Kaptan Paşa asitaneye vürudu. Donanma-yı hümayunun yalı köşkünden imrarı
- 15/16) Kaptan Paşa tarafından verilen bazı avaidat
- 17) Ulufe divanında icra olunacak bazı rüsumat
- 19) Ulufe ihracı günü ve devr günü sadrazam tarafından verilen avaid
- 19/20/21) Kalyon-ı cedid nüzülü ve Kaptan Paşa tarafından verilen hediye
- 22) Ulufe devri günü hazinedar şehriyari ağa hatt-ı hümayun ve kürk ve hançer vürudu
- 23/24) Yine ulufe devrinde silahdar ağa ve rikabdar ağa ve çukadar ağa ve seferli kethüdası ağa yedleriylevürud-ı hatt-ı hümayunda taraf-ı asafiden verilen
- 25) Nemçe orta elçisinin bab-ı asafide name teslimi
- 26) Semahatlı şeyhü'lislam efendi azl ve nasrı
- 26) Kalfa-yı sultanlık tevcihinde ve han hazretlerine canib-i miriden ırsal olunan teşrifat
- 27/28/29) Hatice Sultan viladeti vuku ve müjde ile hatt-ı hümayun vürudu

- 30) Viladet-i hümayunda vaki olan donanma-yı bahr
- 31) Trablusgarb ocağı tarafından hediye-i mutade vürudu
- 32/33) Şah Sultan hazretleri Tevki El Hac Mehmed Emin Paşa'ya namzet
oldukda nişan ırsali ve tertib alayı
- 40/41/44) Şehzade Sultan Mehmed ve Habibullah Sultan ve Sultan Selim ve Şah
Sultan hazretlerinin viladet-i hümayunlarında icra olunan bazı rüsumat
ve hatt-i hümayun ile mujdeye gelen darüssade ağasına verilen atiyye
- 46) Sadrazam hazretlerinin tob dökümünde ve cephaneye teşriflerinde ilbas
buyurdukları hilatlar
- 46) Bab-ı asafide ve enderun-ı hümayunda muayede tertibi
- 48) Mir-i miranden Kaptan Paşa'nın enderun-ı hümayunda muayede-i
hümayuna gelmesi
- 49) Mevlid-i şerif kiraatında sadreyn ve nakibüleşraf ve İstanbul kadıları
vesair ulemaya tahrir olunan tezkere suretleri
- 49) Vefat-ı Mihrişah Sultan
- 49) Hanım Sultan akdinde olan alay
- 50) Derya kaptanlığı tevcih olundukda verilecek avaidat
- 50) Hem hudud olmayan düvel-i nusaradan müceddden kapı kethüdası
vürudu
- 51) Elçilerin bazı rüsumatına dair Naili Apdullah Paşa'nın rikab-ı hümayuna
olan takrirî ve iskemle ağalığı
- 51) Rumelinin sol koluna yaprak fermanı mucibince sadrazam tarafından
tahrir olunan mektup sureti
- 52) Hile-i şeriye meselesine dair hatt-i hümayun keşide kılınmış ber mesele-
i şeriye

- 53) Eflak ve Boğdan Voyvodaları asitanede müceddiden olduklarında
maiyetlerine memur olan takım avaidatı
- 54) Haleb muhassallığı tevci ve ibka oludukda verilecek olan avaidat ve
suret-i ferman
- 56...59) Asitanede müceddiden Kırım Hanlığı tevcihî istiklali ve taraf-1
hümayundan verilen libas ve atiye vesair rüsumatı kapanice ilbasi
- 59/60) Han-1 müşarünileyhin mezun-1 muavedetlerinde icra olunan rüsumat ve
han-1 müşarünileyh tarafından verilen avaid
- 61/62) Kırım Hanlarının asitaneye vürudu ve Davud Paşa'da yemeklik tertibi
vesair rüsumat
- 63) Han-1 müşarünileyh alem ve sancak tesliminde taraflarından verilen
avaidat ve avdetlerinde bazı zevata ilbas olunan ferde ve verilen atiye
- 64) Han-1 müşarünileyhe bazı rical-i devlet-i aliyyeden verilen hediye
- 65/66) Han-1 müşarünileyhin vürudu günü tevki paşa ve kethüda beg ve reis
efendinin istikballerine dair yazılan suret-i tesrifat
- 66) Taklid-i seyf için sadrazam hazretlerinin Eba Eyüp Ensari hazretlerinin
türbe-i şeriflerine teşrifleri ve teşrifi hümayun
- 67) Vaz-1 esas-1 cami-i hümayun der Laleli
- 68) Yeni han ittisalinde vaki cami-i sagir itmamında bina emini vesaire ilbas
olunan hilat
- 69) Han mezburun ve cami-i merkumunesasları hafri hitamında huzur-1
hazret-i azamide ilbas olunan
- 69) Necabetli Sultan Selim hazretlerinin besmele-i şerifeye bed'inde icra-yı
rüsumat

- 70) Sadrazam hazretlerinin **divan-ı hümayuna** teşriflerinde buyuracakları rüsumat
- 71) İyd-ı siyam zımnında sadrazam taraflarından bazı **zevat-ı kirama** ırsal olunan muayede ve **şukufe**
- 72) Yetmiş sekiz tarihinde Kaptan Paşa tarafından **rikab-ı hümayuna** ve sadrazam vesairleri taraflarına verilen hediye
- 74) Ulufe divanında sadrazam hazretlerinin icra buyuracakları rüsumat
- 75/76) Şehzadegan hazeratının teallüm-ü kuran-ı azimüşşana bed etmeleri meclis-i şerif resmi ve **ilbas-ı ferde**
- 76) Divan-ı hümayunda **kubbe-i sanide** kuud edenler
- 76) İydında sadrazam taraflarından verilecek olan bazı atiyye
- 76) Sadetli Şerif Aptullah hazretleri asitaneye geldikde sadrazam tarafından ve taraf-ı hümayundan verilen boğça ve hadiye
- 77/78) Nizam -ı cedid üzere **iyd-ı siyam zımnında** vezir Kaptan Paşa ve defterdar efendi ve yeniçeri ağası taraflarından enderun-ı hümayuna verilen
- 78) İyd-ı fiturda sadrazam tarafına ve dailerine vesaire defterdar efendi tarafından verilecek olan
- 79) İydında taraf-ı azamiden hademe-i divan vesaire verilecek olan avaidat
- 79) Eflak Voyvodalığı tevcihinde **rikab-ı hümayuna** ve enderun-ı hümayun hademasine verilecek olan avaid
- 80/81) Nevruziye geldikde taraf-ı hazret-i sadr-ı azamiden ser etibba-yı hassa vesaire ve cerrahana verilecek olan
- 81) Vezir Ağa Paşa hazretlerinin muayedeye dair icra buyuracakları bazı rüsumat

- 82) Viladet-i hümayunda donanma-yı hümayun vaki oldukça bab-ı sadr-ı azamide olan tertibi ziyafet
- 83) Kırım Hanlarının asitaneyi aliyeden teşrifat-i hümayun ırsali
- 83...86) Selatin-i azam hazeratının akd-ü tenkihleri
- 87...89) Asitanede mukim mecmu-u düvel-i nusara elçilerinin bazı rüsumatlarına dair teşrifatdan tertib olunan bazı kanunlar takrirleri sureti (Tertib-i mezkurun hatt-ı hümayun veya hukm ferman-ı ali-i süduru vaki olmayıp metruk kalmışdır)
- 90) İbtida divan-ı hümayun günlerinde canib-ı sadr-ı azamiden verilecek olan avaidat
- 90/91) İsmetli Emetullah hazretlerinin Musul Valisi Osman Paşa akd-ü tezvic olunması
- 94/95) Sefer-i hümayunda tuğ-ı sadr-ı azamının nezdîyanın dibine nasb olunması
- 95/96) Meşveret vuku'nda huzur-ı hümayuna davet olunanlar ve tertib alayı
- 97/98) Sefer-i hümayun vuku'nda ordu esnafının ve yamaklarının tertibi
- 99...101) Sefer-i hümayun vuku'nda yeniçeri ocağıının alay tertibi ve alay köşkü altından mürurları
- 101/102) Cebecîyan dergah-ı ali ocağıının alayları tertibi ve mürurları
- 102/103) Topcu ve arabacı ocaklarının tertib alayları ve mürurları
- 104) Vezir Numan Paşa akd olunan sultan hazretlerinin cihaz alayının tertibi
- 105) Eflak ve Boğdan Voyvodalarlığı tevcihinde gayr-ez avaid-i mutade rikab-ı hümayun ve sadrazam vesaire verilecek olan caize ve avaidat

- 105/-144) Ayasofya-i kesir ittisalinde vaki imaret-i amirenin itmamında teşrif-i
hümayun ve teşrif-i sadrazam ve rical-i devlet-i aliye
- 106) Ramazan-ı şerifde divan-ı hümayun vuku ve müvaciib ihracı
- 107...109) Mevlid-i şerif kiraati der cami-i Sultan Ahmed
- 110/-151) Dubrovnik Elçilerinin asitaneye vürudu ve bab-ı asafi ve divan-ı
hümayuna gelmesi
- 111/-129) Donanma-yı hümayunun bahr-ı sefide azimet ve asitaneye avdeti
- 115...117) Mısır Kahireden hazine vürudu ve sadrazam hazretlerinin kethüda beg
odasına teşrifleri
- 122) Hırka-yı şerif ziyareti için ulemaya yazılan tezkireler sureti
- 126..128-149) Taşradan sadrazam hazretlerinin asitaneye teşrifleri ve Üsküdarda
Mehmed Paşa Köşkünden vaki olan istikbal ve darb olunacak çadırlar
yemeklik ve bazı avaidat
- 128) Darüssade ağası ve yeniçeri ağası ve kethüda beg ve defterdaran
taraflarından sadrazam hazretlerine esb geldikde verilen
- 130/131) Donanma-yı hümayun ihracında Dolmabağçe ziyafetinde sadrazam
tarafından verilen atiyye ve ilbas-ı hilat
- 131/-141) Kapı günleri tertibi ve bazı kesana verilen avaidat ve surre-i hümayun
ihracı
- 133) Sadrazam kethüdalığı tebdilinde hademe-i divan vesaire verilecek olan
avaid
- 133) Avcı başı tarafından sadrazam hazretlerine geyik basdırması geldikde
- 133) Vuzera-yı azam hazeratının ibtida arza girmeleri
- 134) Kaymakam Paşa hazretlerinin divan-ı hümayuna teşriflerinde icra
buyuracakları rüsumat

- 134) Hocagan-ı divan-ı hümayun ve emniyanın rütbeleri tertibi
- 135...137) Kalyon-ı cedid nüzülü ve hediye teslimi der-zaman-ı emini İbrahim Beg
- 137/138) Müjdeci başıların hac-ı şerifden avdetlerinde azimetlerinde taraf-ı sadr-ı azamiden verilecek olan
- 140) Sadrazam Muhsinzade Mehmed Paşa hazretlerinin halile-i celileleri ismetli Esma Sultan hazretlerinin sahil saraylarına biniş-i asafi

عینیت طرف صد عزیز
جهد و دلتن کشان
دو باره مکاری را در
های نام
له لان عذر از
و جن خانه و بروکل
مکاری کشان

مهد فاهمه دهن و زن و بوده
 و سدر خود را خوش بوده اینه
 او به نیزه بازگشته
 ۱۱۰

وَالْمَعَاوِدَةُ كُلُّهُ كُلُّهُ بِيَانِي
وَتَحْذِيرَكُمْ وَنَذِيرَكُمْ لِلْمُنْذِرِ
جَهَنَّمَ نَذِيرَكُمْ مُنَذِّرُكُمْ
وَتَبَرُّكَ
وَمُنْذِرَكُمْ دُونَنَا عَلَى هَادِينَ فَإِنْ هُنْ
طُولُ بَنْجِهِ شَافِقُهُ الْفَقِيرُ
لِهُنْشَاءِ وَلِكَنْهَ عَصْبَهُ
وَالْأَسْ فَمَدَّهُ
أَفْرَعُهُ

سیاه کلکتیوں تینے
خنہ دلان صنائع
بریلوں عواید
حکومت
اچھی رانیوں نہیں اھٹھ
خواہ وظام حفڑاں
امت غیر کردار
بیان

وَنِسْرًا فَأَفَا بَاتًا
مَلَائِكَةٌ دُونَهُ أَعْوَادُ
بَعْدَ تَسْرِيرِهِ
فَنِسْرٌ فَنِسْرٌ
جَنَاحَتْ

مودو طی نظایم و مفہوم اس تماذیہ مجموع
عقد و تکمیل کر دینے کا عمل رضا ایضاً مدنیت
لئے کرنا لازم ہے اور ایضاً مدنیت کا عمل رضا
انداز یعنی فاعلیت ایضاً مدنیت کا عمل رضا
کرنے کے لئے مدنیت کا عمل رضا کا خواہی دیدا جائے
بیش نزدیکی مدنیت کا عمل رضا کا خواہی دیدا جائے
و زمانی عالمی مدنیت کا عمل رضا کا خواہی دیدا جائے
نہ کر کے لئے مدنیت کا عمل رضا کا خواہی دیدا جائے

شودت و قویونه جنده
همینه عادت از ناند
در پیش الدفعه
کلکه و زردی قله به
پیش
میتوانند

سفهای عربی و دوستانه که همچنان اینجا نیز آمده‌اند
 از جمله آنها می‌توان به اینها اشاره کرد:
 ۱- مدرکی که از اینها برخوردار است
 ۲- مدرکی که از اینها برخوردار نیست
 ۳- مدرکی که از اینها برخوردار نیست و از اینها برخوردار است

صدراعظم خسرو زاده
 عزیز و فائز ناقان به
 محمد باش انصاری
 ۱۴
 شمار امیرکاظم شیرازی
 افغان قوانین ملکیت
 و توصییه کنندگان
 خیریت بعثت عطیه نژاد
 ۱۵

شیخ دکان خفاظت از
تمام فارغ عن حکم خواست
شیخ رسیع علیس
وابایه بود

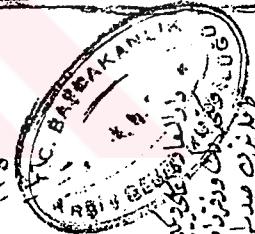
وَمِنْ أَنْجَانِي يَأْتِي مُهْرَبَةً لِلْمَلَائِكَةِ وَلَوْدَتْ هَارِبَةً فَنَسَاعَ
شَابِّيْهُ بِزَادَةِ حَسَنَةٍ فَقُلْقُلَهُ بِهِيَّنَهُ وَأَعْلَمَ الْأَنْوَافِ بِابَهُ
بَعْدَ أَوْفَقَهُ الْأَنْجَيَّبَهُ صَدَرَ أَوْفَقَهُ الْأَنْجَيَّبَهُ
فَهَارِبَهُ أَرْبَكَهُ شَاهِيَّنَهُ شَاهِيَّنَهُ

فیض غنیان بادیت یا
عند او این سلطان
حضرت بنیل جبار
اوینیل بیوب
افدو و نهاد و دیده طاری
پیشنه عذر از غداش
شناوه کارهای خود را
و صد عزیز ترازه و درجه
طایع پیغامبر از ایشان
اما مسیح که در فنا
شاع عیاشت و از این
امیر شیخ شیخ فنا و این
و زریف مهدی اعظام
و حکایت پیش غده

مولد شیف و ائمه
د جامع سلطان احمد
کتاب خاتون
بزرگتر
سفران شیخانه دویان
هادیون و قویون و رجب
آخرین
دویان و نیز پنجه ایلکان
اسنانه و درستی
دبل ایمپری و بیان
هایله کلکه

دوفنای های پولاریکس
عنیقه و اسمازه
عورقه
۱۱۱
۱۲۲

سکونتی دادند و می خواهند
و می خواهند که از آنها
اویله سه تا پنجم
۱۱۵

عید شریف مجھے لئن ساری ہماری واقع اولاد بمعنی رسومات	خون شریفہ زیارت صحیحہ اخراج	دوم الیٹک صول قولنه ایلچارٹ لعمنی رسومات داڑ نائیں عین اللہ یا شانک پیرا ق فرمائی من جیفہ صلی علی طرف د تھیں اویتھے کندو ب موردنی تفہیق تو اسکله اتالغی	۱۰ ۱۱ ۱۲
۵۲	۵۱	۵۰	

روزگاری های اولیه قبادات	قریمان یا شا طرفی دست	علوفه دروانی اجرا
باشنا اسناد و قرده ک	و بیرونیت یعنی	او لجه حق بعف
باشنا های هشابونان	غیر آنست	رسویافت
بانی کوشیدن	۱۵	۱۶
امارک	۱۷	۱۸

۱۰	عده‌ای اخراجی که بین خود و دور را فوت صد عظم طرفین و بین دشمنان	فکر موده جدید نزدیک
۱۱	هدبه	بربیرون
۱۲	رسویات	و حیچ ور قدر
۱۳	میکلاخ تریخت سائے	خطه هاره بله و قدران
۱۴	و عقدهی پادشاهی	ضنهه دار شرم بله و قدران
۱۵	فیلم ها دار شنگ استانه	علوه دوری هاره بله
۱۶	خان سارای خانم و خاف	خان سارای خانم و خاف
۱۷	تسلمهند طرفه زیرت	بعضی راهان دولت
۱۸	دیرینه عواید افت	عله دهن و پریون
۱۹	رسویات	همه
۲۰	رسویات	۱۲
۲۱	و عورت از بری بغير فوات	ابنان ایندان فروه
۲۲	و دیرینه عطه	و دیرینه عطه

نه علمونه وورسته تمامدارانه اغا وکاربارانه و همینه اغا و کاربارانه که همان سما غایه بد میشه ورود فقط همانه طوفا صفت چندینه ۶۴	نمایه ادراة بالجستان باب اصفهان نامه از ف عزیز و پیغمبر ستیگ ۵۰	سما ستار شیخ الہ سده خان میارالبیک درودی لوجه نیتفی را بانت رکنیت باش و رنس افندیان استقامتانه داش بانیانکه صدرست فشرنیقات ۶۶	وضع اساس جامیع ها در روله لخت ۶۷	تفصیل ایجاد صدرا عظم حقیرینه ای ایاد انصاری حقیرینه ته عرضه زیرفایق و شریف قهاون
--	---	--	--	---

۲۹	امنیات	ملع	۲۸	امنیات انسان	اعضیون انسان	جهت همکاری	۲۷	امنیات انسان	جهت همکاری	۲۶	امنیات انسان	جهت همکاری
۲۹	امنیات	ملع	۲۸	امنیات انسان	جهت همکاری	جهت همکاری	۲۷	امنیات انسان	جهت همکاری	۲۶	امنیات انسان	جهت همکاری
۳۰	امنیات	ملع	۲۹	امنیات انسان	جهت همکاری	جهت همکاری	۲۸	امنیات انسان	جهت همکاری	۲۷	امنیات انسان	جهت همکاری
۳۱	امنیات	ملع	۳۰	امنیات انسان	جهت همکاری	جهت همکاری	۲۹	امنیات انسان	جهت همکاری	۲۸	امنیات انسان	جهت همکاری
۳۲	امنیات	ملع	۳۱	امنیات انسان	جهت همکاری	جهت همکاری	۲۸	امنیات انسان	جهت همکاری	۲۷	امنیات انسان	جهت همکاری

شہزادہ سلطان مہر و ھنگاہ	صدر اعظم حفظت بریانش	باب اصفندیج و اندرود	میرزا علی شاہ
سلطان و سلطان سلم و تاہ	طوب و مکنٹ بقہاریہ	نمازیش معایسید	سلطان میرزا علی شاہ و درود
سلطان میرزا علی شاہ و درود	سرپاریش الماس	ستجو	هارون نامش اخبار لذائے
هارون نامش اخبار لذائے	بزرگ دارانش	بزرگ	عشق رسوبات و خاطریں
عشق رسوبات و خاطریں	بزرگ فلمند	بزرگ	هارون ایلہ تربه و مدد
هارون ایلہ تربه و مدد	ستجو	ستجو	دارگی عمار و نہاد
دارگی عمار و نہاد			

malum olmuşdur

teşrifatdan mahrec saat pusulasıdır emr ü ferman hazret-i minlehü'l-emrindir
bimennihî taala işbu leyle-i iyd-ı fitrda behesab-ı saat gurubu tulu-ı fecr bir saat dört
dakika mürurunda ve tulu-yu şems iki saat elli iki dakika hitamında ve evvel vakit eda-
yı salat-ı iyd üç saat yirmidört dakikada vaki olmağla sabıklarına mukayese ile leyle-i
mezkure-i mübarekede muayede-i hazret-i zeyl-i zillullahi için refetli sadrazam
hazretleri onbirde ~~semahatlı~~ şeyhü'lislam efendi hazretleri on saat üç çar-ı yek
miftirunda ve sadetli kapdan paşa hazretleri on buçukda ve sudur-ı azam ve mevali-i
kiram ve müderrisin-i benam ve rical-i devlet-i aliyye ve ocaklar ağavatı vesair
kullarının saat onda ~~ender~~^{en} hümayunda mevcud bulunmaları için tertib ve tanzim
olunan saat pusulasıdır emr-i ferman hazret-i minlehü'l-emrindir

امان

نیازمند نجیب
 ساعت بیست و سه
 ساعت بیست و سه

لی اشولیه عینظریه بجانب ساعت غروب طلوع پس بساعت تلویق مردمی رطایع میعنی این ساعتی که
نامده واقع وقت از ای صلوٰه عید افعاع ساعت بکله دوسته هفته دوه و این اوقاته ساعتیه باقیه اینه مذکوره
ارکه ده ساعه حضیت نکلمی اینجهه و اینه هفته هفته دوه بروه و ماکتویخ فرسایر اینه هفته دوه اون ساعت اوچ
اویله مردمیه و ساعتیلو فوران باشنا هفتگیه اونه بروه و صدور مقاصد و تحولی کرام و رساییه بنام و بحال راه
پنه ولو با قدر اغواه و مانعه هفتگیه ساعت اوزن اند رو گاپریه بیرون ترتیب و تنظیم اولان ساعت بیست و سه

م

ar

6217

Kamil Kepeci Tasnifi - Teşrifatçılık. M 696. Sayfa:122

Nakibü'l-eşraf efendiye hika-yı şerif ziyareti için tahrir olunan tezkire suretidir
 şerafetli semahatlı efendi hazretleri inşallah taala yarınki gün ser-taci-ebrar u ahyar
 olan ced-i emcedi büzürgvarları habib-i hüdavend-i muhtar aleyhe salavatu'llahi'l-
 guffar hazretlerinin takbil-i damen-i hırka-yı perberganları saat muayyen olmağın
 vakt-i mezkurda Ayasoya-i kebir cami-i şerifinde vezir suffesinde habere müterrakiben
 meks buyuralar

sadr-ı rumeli faziletli efendi hazretleri şarı-i şerayı-i ahyar ve hakim-i mahkeme-i
 girdigar-i cenab-ı ahmed-i muhtar ala-salavatu'llahil-mülkü's-settar hazretlerinin resm-
 i kadimi ve ayin-i kerim üzere telsim-i damen-i hırka-yı pak-i itır-nakları şerefyab
 olmak mukarrer olmağın belutfullahu taala yarınki gün saat iken inşallahu
 taala mutad-ı kadim üzere ziyaret-i hırka-yı mutahhare-yi nebevviye ve sala-i
 münevver-i mustafaviyye hulasa-ı mevcudat ala-effalü's-salavat ile dide-i eşraf u ayan
 ve çesm-i sudur-ı erkai münevver olmak mübeyyen olmağın saat-ı mezkurede babü's-
 sadede mevcud bulunalar suret-i diğer be-meşiyet-i allahu taala mah-ı ramazan-ı
 şeref-resanın onbeşinci yevm-i filanda saat-i nihadi iken resm-i kadim-i
 hasene ve ayin-i kerim-i mustahzene-i devlet-i aliyye üzere ziyaret-i hırka-yı celili'l-
 ayat tahbil-i came-yi kesirü'l-berekat muayyen olmağın vakt-i merkumda babü's-
 sadede bulunalar yine suret-i diğer sahife ara-yı kevn ü mekan ve safha pira-yı cevahir
 ve ayan-ı cenab-ı fahr-ı cihan aleyhe salavatü'l-rahman hazretlerinin damen-i hırka-yı
 inayet-küster ve kaba-yı muciz eserlerine cebhe-fersa-yı niyaz olmak mukarrer
 olmağın saat iken babü's-sadede bulunalar

لقب الدُّرَانِي افْنَى بِغُرْفَةِ شَرْدِيَّهِ زِيَادَهُونَ كَحْبَرَهُونَ

سَرْدَهُونَ سَرْدَهُونَ

شَرْدَهُونَ مَا مَتَلَوَ اوْنَى حَصَرَهُونَ اَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَارَبِّي كَوَادَهُ
سَرْتَاهُ بِاَبَارَ وَاهْيَارَ اوْلَوْنَ مَدَاجِدَ بِزَرَكَوارَزِيَّهُ
فَرَاوَنَزَ مَخَارَ عَدَّ صَلَوَاهُ اللَّهُ الْعَفَارَ حَضَرَبَلَهُ تَقْبِيَّهُ
مَعْنَى اولَمَفَنَ وَ

غَرْفَهُ بِرَبَّكَانَلَهُ سَاعَتَ
مَنْكُورَهُ كَهُ اَنَّ صَوْفَهُ اَبَرَهَامِيَّهُ تَرْبَقَنَ وَرَزَصَفَنَ ضَبَرَهُ
شَرْفَانَهُ مَكَثَ بِورَدَلَهُ صَدَهُ دَوْسَهُ اَبَيَ قَصَبَهُ اَفْنَى

شَهَدَهُ نَارَعَ شَرْبَعَ اَهْيَارَ وَهَاكَمَ حَمَّامَ اَزَدَكَاهُ
هَنَابَ لَهَمَدَهُ مَخَارَ عَلَى صَلَوَاهُ اللَّهُ الْمَلَكُ اَلَّا يَأْخُذَهُ
رَسْمَ قَرْبَجَهُ وَاهْبَيَ رَبِّهِ اَوْزَهُ تَنْبَيَهُ رَامَ حَرَمَ مَالَ عَنَهُ
نَاكَدَلَهُ شَرْفَابَ اولَمَنَ هَفَرَ اولَمَفَنَ يَلْطَفَ اللَّهُ تَعَالَى
يَارَبِّي كَوَونَ سَاعَتَ اَبَيَ اَنَّ اللَّهَ تَعَالَى مَعَا

يَارَبِّي كَوَونَ سَاعَتَ
قَدِيمَ اَوْزَهُ زِيَادَهُ غَرَمَ مَصَرَهُ بَزَرَهُ وَلَهُ مَنْزَهَهُ مَعَصَمَهُ
مَلَدَصَهُ مَوْبُودَاتَهُ اَفْصَلَ الصَّلَوَاهُ اِيلَهُ دَبَعَ اَنْرَافَهُ
وَمِنْهُمْ سَدَوْرَهُ كَانَ مَنْزَهَ اولَمَعَهُنَّ اولَمَفَنَ سَعَتَ

بَابَ كَسَادَهُ لَهُ مَوْبُودَ بَولَهُ لَهُ صَورَهُ وَعَرَبَشَتَهُ
مَاءَ رَمَفَانَ شَرْفَيَانَهُ اَوْنَ بَشَجَيَهُ بَرِيمَ فَلَدَنَهُ
نَهَارَهُ اَبَكَعَهُ رَسْمَ قَبِيمَهُ مَسَنَهُ وَاهْبَيَ رَبِّهِ
هَرَزَلَهُ اَنَّهُ مَدَدَ الدَّيَانَ وَتَقْبِيَ مَامَهُ

رسم فتحی وابی ریحی اودره سیم
 ناکاریه شرفیاب اولی مفرز اولمغبی بلطف اللہ تعالیٰ
 یاری کوئن ساعت ایکی ایشان اللہ تعالیٰ معاد
 قیم اوزده زیارت خروج امیریہ بزریہ وہله منورہ مصطفیٰ
 خدص موصودان علی افضل الصلواد ایلہ دین اتراف وعیان
 وہشم صدور ارکان منور اولی مبین اولمغبی سعی مکورہ
 باب سعادہ لا موصود بونہر صورت دیگر عبیث اللہ تعالیٰ
 ماہ رمضان شرفیانک اون شیخی یوم فلان سخت
 نہاری ایکیہ رسم قیم ہنسیہ وابی کیم سخنہ دوت
 عبید اوزده زیارت خروج این الدیافت و تقبیل مامہ بکر ابرکان
 میمیں اولمغبی وق خروجی باب سعادہ لا بونہر پیصف
 دیگر صیفی ارای کوئن مکان وصفی برای جواہر و اہیان هناب
 خر جہاں عدیہ صلواد الرحمی حضرت زین دامن خروجی خاتی
 کسر و فیاضی معجز از لہ جمیرہ فسای نیاز اولی مفرز اولمغبی
 ساعت ایکی باب سعادہ گر بونہر

اے صرف شیخی اذیکی
 ایحیا ز بلند و زیور کری ایم شاعر جناب خرمات
 عدیہ صلواد والیہ حضرت زین دامن دوی شرف مانوی
 خروج اقمار اشراف جمیہ الاوصافی یاری کوئن مصشم اولمغبی
 بلطف اللہ تعالیٰ ساعت ایکیہ باب سعادہ لا موصود
 بونہر

صورت بونہر

شودند دیگر محفوظ دون عده به طرف سنجابین عطیه شد
 اولان خرق شریف بزری و قبای معزز عای مهضو مهطفوی
 زینه علی وہ المسقاد روی سوده وجہی و کنود فکنی بنیان
 یاری کونه مادری اولی معین اولین ساعت
 این باب کساده لا آماده اول در

اذا فا ضعی کرو اذ عینه
 صدر افاب افع رسالت بر ما هتاب برج شفاف
 بناب پشوای امت علی الصلواد والی حضرت زل رسم قیم
 و این کیم اورده تقبل کار زل بان عطر ناکذر به شفاب
 او لجه بازی کون شخصی اولین ساعت اینکه

Cevdet Saray No:883

1204 (1789)

atifetli emin ağa

Iyd-ı adha da tezyin olunan esban-ı hassa için ber mucib-i mutad mübayaşa etdirilip yıldızlı ala som dizgin ve tabkur mükemmel iki çift ve on vukkiye mükemmel harir yedekkeş ma-kalkankeş ve on kılıt harir sünbülebend sorğuç ve bir çift zahme-i harir ve on kılıt kolan diftik kayışlı mükemmel ve bir kılıt kuskun harir ve iki kılıt sim kakma kam-ı ahenin ve üç günlük ücret-i hriyatın sabık-ı mucibince hesab ettirildikte yalnız yirmi üç bin sağ akçeye balığ olmağla meblağ-ı mezburu şehriyenize mahsuben ashabına veresin

1

لری ایام: ۲۰۲۵

غنو لایی لعنه
عبد رضیت زین لخواه سپاه خانه همچو بزمیت ممتاز میگیرد لیدر لفظ پایه زنی هر
لعله صفحه ویزیج طبیعت میکن لیکا حفظه و لفظ و قلم میگزین کشته یه فانکشنی ولعنه
قطعه هر سینما نذر غنوه و بر حفظه زخم هر رونج قطمه خود رونه و فردا قاتلی میکن
سهوی میگذارند که اینها میگذرند که اینها میگذرند که اینها میگذرند که اینها میگذرند
شتر که نشوی و اوصیه درست کرد

६५

Cevdet Dahiliye No:16673

Taklid-i şemşir adü tedmiriçün Türbe-i Hazret-i Halid-i teşrif-i hümayun buyruldukda tariklere de'b-i dirin üzere ba-ferman-ı ali ferş olunan kumun ücret-i kayık ve hammalan mesarif-i sairesinin defteridir

Ahırkapı İskelesine çekdirmeye kütahya	63	
	150	

	9450	
Kumkapı İskelesine çekdirmeye kütahya	57	
	150	

	8550	
Çatladıkapı İskelesine çekdirmeye kütahya	31	
	150	

	4500	
Yenikapı İskele çekdirmeye kütahya	49	
	150	

	7350	
İçerikapı İskelesine kayıkha-ı sugra kütahya	453	
	120	

	54360	
 Ücret-i kayıkha	84210	
Ücret-i hammalan-ı arka	36000	
baha-ı kürek ve küfe maa-resen-i ihmamur	4580	
masarifat-ı müteferrika	129290	
behesab		
1077 50		

بۇ شەخىزدەن بىر مېرىخىون زىيە خەفتە خالقى كىرىقىن ھاينىن سور دەرقە طەقىرە دەپ دىرىپا
مازمانلىكى فەنى اوئنان قۇملۇك اعىزىز ئايىچى و ئەمماقىن و مەصارق سازە سىككىن دەنگىزىرە

تىقىيدىتىرىغىدۇ بىر مېرىخىون زىيە خەفتە خالقى كىرىقىن ھاينىن سور دەرقە طەقىرە دەپ دىرىپا
مازمانلىكى فەنى اوئنان قۇملۇك اعىزىز ئايىچى و ئەمماقىن و مەصارق سازە سىككىن دەنگىزىرە

اخو دەنگىزىرە	قۇم شەخىزدە	چاڭىز دەنگىزىرە	بىچقۇل كەنەنە
چەكتۈرمە	چەكتۈرمە	چەكتۈرمە	چەكتۈرمە
قەطىقىن	قەطىقىن	قەطىقىن	قەطىقىن
٢٤٥.	٤٥٠.	٤٥٠.	٨٥٠.
		<u><u>٩٤٥.</u></u>	

اچقى ئايىچى	١٤٢١٠.
اچقى ئايىچى	٣٠٠.
بىز: بورۇپە و بۇشە مۇھىم دەرىپا خەدۇمۇر	٥٢٨.
مەصارقان مەنۋىقە	٢٢٩٤٩.

لەھىزى
عەسىر
١٠٧٧

Cevdet Saray No:29

23 Rebiyü'l-evvel 1255 (12 Haziran 1839)

Seniyü'l-himena devletli atifeyli oğlun efendim hazretleri
nimet-i alem-i şehinşah-i muzaffer-i alem şevketli kerametli mehabetli kudretli
efendimiz hazretlerinin işbu şehr-i rebiyü'l-evvelin yirmi dokuzuncu mübarek
perşembe günü türbe-i şerife-i hazret-i Ebu Eyüp Ensarı radıyallahü anhü'l-baride
taklid-i seyf-i nusret-peyvendşehinşahı resm-i alisini mutzamman taraf-i teşrifatdan
terkim olunan müzakkere ile tertib olunacak alay-ı bala-yı fevz-i iştivanın bir kita
defteri manzur mekarim-mevfur-ı cenab-ı hilafetpenahi buyrulmak üzere mersul-u
suy-ı valaları kilindi müzakkere-i mezkureden müstefad olacağı vechile karadan divan
yolu tarikiyle teşrif-i hümayun buyrulub bahren zevrakce süvar-ı şevket veyahud ibtida
bahren azimet-i seniyye-i şahane buyrularak karadan ala-yı vala ile avdet buyrulmak
şekillerinden kangısı muvafik-ı irade-i seniyye-i hazret-i şahane buyrullur ise ona göre
icra-yı iktizasına ibtidar olunacağı derkar isede ibtida bahren azimet ve badehu
karadan avdet buyrulması sureti münasib ve cisban gibi görünmekle olbabda ve ala-yı
vala-yı resm-i behinin gösterildiği vechile veyahud emr ü ferman-ı mülukane
buyrulacak suretle tertib ve icrası hususunda her ne vechile irade-i şehinşahı şeref
südürücü buyrular ise iktizasına bakılmak üzere işaret-i menut-ı himem-i behiyyeleridir
efendim

Maruz-ı çaker kemineleiderdirki

İşbu tezkere-i vekaletpenahileriyle zikr olunan müzakkere ve defter mübarek-i
hakipay-i hümayun-ı hazret-i mülukaneye

سی‌السما دوبلو علیوندو افلم نزهه حفظی

بیویه سجاد و نمایی و علی فتح عالم شرمناکه مظفر عالم مسکوکلو کردنلو مرا بهو فرزندو از مردم حضرت بناه اش پسر هر برادری خود
پیرمردی طفه زنگی باران چخنده کونه نیمه شرمه حضرت ای ایوب انصاری دینی عذر ای ایوب و تقدیم یافع نصیب پیشتر شرمناکه شیخ عالی بزرگی خود
طفن شرمناکه نیم ایوانه منکه الله زینه ای ایوب ای ایوبه الی والدی فرزند ای ایوب ای ایوب ای ایوب ای ایوب ای ایوب
بیویه ایوزه رسول سوی والدیه کنیه منکره منکوره وہ مفتاد ای ایوب و جمله فری وہ بیویه بولی طرفیله شریف (که بیویه بیویه
بیویه زورخ سوار شوک و با خود اینا بیویه عزیز سینه تاهاه بیویه رف وہ وہ الی والد ایله عزیز و بیویه خذیله قنفی
بیویه زورخ سوار شوک و با خود اینا بیویه عزیز سینه تاهاه بیویه رف وہ وہ الی والد ایله عزیز و بیویه فری وہ وہ
موافقه ایاده سینه حضت سیاه بیویه بیویه ایکاکوکه اجرای افضا نه ایبار ای ایوب و جمله دیکار ایبره اینا بیویه عزیز و بیویه
عهوف بیهی صورت نهای و صبا به کی کو غمکله ای بیا بیویه والد دسم بیهان کو سریلکه و جمله و با خود ای ویله بیویه
بیویه بیویه صورت نهای زن و داده ای خصوصده هر زوجله ایاده معا لعاء شرمناکه شرمناکه شرمناکه شرمناکه شرمناکه

Topkapı Sarayı Arşivi :E:10168/1

25 cemaziyü'levvel 1136 (1723) yevm-i pazartesi

tarih-i mezburda hüdavendigar-ı esbak merhum ve mağfurünleh gazi sultan ahmed han sit-e ali-i sarihehu sicalü'l-gufran hazretlerinin kerime-i muhteremelerinden iffetli ismetli ümm-ü Gülsüm sultan aliyetü's-şan efendimiz sadetli nişancı Ali paşa ve diğer kerime-i muhteremeleri iffetli ismetli Atike sultan aliyetü's-şan efendimiz dahi ferzend-i said sadrazam sadetli Mehmed paşa hazretlerine akd ü tenkîh ve nişanları dahi yevm-i mezburda gönderilmesi emr-i hümayun buyrulmağla zirde mestur olduğu vechile defter-i teşrifatda mukayyeddir

şevketli kudretli mehabetli adaletli efendimiz hazretlerinin mübarek rikab-ı hümayunu mülukanelerine

altın aded 2000	sim tepsi üzerine mevzu	elmas ceb çapraz
	mücevher kutu derununda	kıta 1
	elmas yüzük kıta 1	

elmas sorguç	elmas istifan	elmas bilezik
--------------	---------------	---------------

kıta 1	kıta 1	çift 1
--------	--------	--------

elmas ile murassa	mücehher kuşak	mücevher ayna
-------------------	----------------	---------------

zümrüt küpe	kıta 1	kıta 1
-------------	--------	--------

çift 1		
--------	--	--

mücevher nekab	incili zerin nalın	dört aded besar
yüz		
kıta 1	kıta 1	dirhem sim tepsilere vaz'
olunmuş		idi

pay-endaz için ferşide olunacak

diba tob 3

tarih-i merkumede diğer kerime-i muhteremeleri iffetli hatice sultan aliyetü's-şan hazretleri dahi mirül-hacc-ı şam vezir Osman paşazade sadetli Ahmed paşaaya akd ü tezvicileri müşarı'lileyhüma hazeratlarıyla maan irade-i hümayun buyrulmağla sultanan-ı müşarı'nileyhüma hazeratının nişanları birbirlerinden tefrik olunmayıb üçü dahi birbirine mukayese ile tertib olunmağın bu üç maddenin başka başka kaydları olmayıb ancak gerek akd ü tenkihleri ve nişanları rüsumatları ve sur-ı hümayunlarında ve nakl-i cihazlarında iktiza edecek merasim alayları ve ilbası mutad olan ferve-i sammur ve hilat ve inamatları ve şehzadegan-ı cevanbahattan efendilerimiz hazeratı ve selatin-i aliyetü's-şan efendilerimiz hazeratı ve harem-i hümayun-ı ismet-makruna damad paşalar taraflarından ırsali mutad olan hediyye ve boğçalar ile maan mufassal ve meşruh kaydları defter-i teşrifat-ı hümayun kaleminde mukayyed olmağın emr ü ferman devletli merhametli sultanım hazretlerininindir

E:10168/2

cihaz alayı günü sultan-ı müşarı'nileyhüma tarafından gümüş ve altın evanisi ve mücevherat götüren teberdarana ve zamm'a mehter başı ağa ve kethüdasına ve oda başlarına ve baltacılar kethüdası hasekisine ve ağa babasına ve teşrifati vesair hizmetinde olanlara onar zira ve bazan altışar zira telli hatayiler ve sade hatayiler boyunlarına avize ve harbende katarlarına ve arabalara dahi iktizasına göre avize olunmuş mikdarı yazıcı efendi defterlerinde mazbuttur deyu mukayyeddir

arus alayı günü saray-ı hümayunda avize olunan

sultan-ı müşarı'nileyhüma arabasına diba 2 tobdur 24 tobdur	selatin-i saire arabalarına 7 diba tob	civari arabalarına telli hatayı 25
---	---	---------------------------------------

tersane başçavuşuna kethüda	çavuşan-ı tersane neferatı	kaptan paşa
telli hatayı 6 endazedir reisleri	sade telli hatayı 12 72 endazedir	paşa ve ocak sade telli hatayı 18 endazedir

sim nahila avize nahillar	nahil-ı kebir 20 telli hatayı	vasat ve sagir 60 telli hatayı 36
------------------------------	----------------------------------	--------------------------------------

10 tob

10 endazedir

36 endazedir 12

24

teşrifati efendi

ser mehteran tabl ve alem

kılavuz çavuşuna

ağır telli hatayi

hassa telli hatayi

ağır telli hatayi

3 nefer hademesine

10 endazedir

10 endazedir

18 endaze 12 endazedir

alay başı çavuşuna

çavuşan alayı

teşrifat halifesine

telli hatayi

neferat 12

ağır telli hatayi

10 endazedir

sade hatayi

12 endazedir

72 endazedir

kisedar-ı teşrifati

ağır telli hatayi

12 endazedir

hademesine sade hatayi 6

E:10168/3

sabıkān sayd evalisi vezir Ahmed paşa merhumun oğlu kapıcıbaşı Ali beğe akd ü
tezvīc buyurulan müteveffa vezir osman paşa zade hanım sultan hazretlerinin cihaz
alayı nakl olunmağla ber mucib-i defter-i teşrifat vaki olan harekatdır

sene 1152 (1739) 18 şaban

yevm-i mezbürda ale's-seher cihaz-ı mezbür kubbe-i hümayun kurbunda vaki kızlar
kapısı dışarısında saray-ı atik teberdarları marifetyle ihrac ve sadetli darü's-sadetü's-
şerife ağası hazretleri nezaretleriyle katarlara tahmil olundukdan sonra bu vechile
tertib-i alaya mübaşeret olunmuşdur ve ibtida kılavuz çavuşu on nefer yamaklarıyla
badehu selatin cevamîyi katibleri destar-ı mahsusâ ve samur-ı erkan ile badehu
haremeyn kiysedarları ve baş halifeleri destar mahsusalarıyla badehu selatin
mûtevellileri destar-ı adi ve erkan kürkleri ile badehu haremeyn muhasebecisi ve
mukatacısı efendiler destar-ı kafesi ve erkan ile badehu sultan kethüdaları destar ve
erkan kürkleriyle badehu sağdıç matbah emini ahmed efendi kafesi ile harem kethüdası
Mustafa Ağa destar-ı adi ile hem-inan badehu baltacılar kethüdası ve ağa babası
kisveleriyle badehu cevahir kafesleri ve önü sim tepsileri teberdarları başlarında
badehu sayma mehterleri oda başısı badehu katar ve yanında mehterler odabaşı bir
mikdar neferat ile badehu yüz sarıklı mehteran neferatı ikişer ikişer badehu teşrifatı
kafesi destar ve erkan kürkler ile badehu iki nefer harem-i hümayun ağaları badehu
yedi aded harem arabaları etrafında harem ağaları badehu mehterhane-i hazret-i sadr-ı
ali badehu kapaklı evan nahhas arabaları bu tertib üzere tulu-ı şemsden bir saat sonra
saray-ı hümayundan çıktıb cebhane önünden ayasofya çarşısı içinden alay köşkü
altından çatalçeşmeden divan yoluyla bugdaycılar kapısından sultan Bayezid cami
havalisinden saray-ı atik-i mahude kapısı önünden doğmecilerden ağa kapısı önünden

mürur ve müşarı'nileyhümanın zeyrekbaşında başında vaki aksarayına varılıb ayan-ı alayı yukarı çıkıp tatlı ve kahve verildikden sonra nişanlarına münasib boyamalar verilib avdet olunmuşdur

tertib-i alay-ı arus

yevm-i mezburda ale's-seher zirde mestur rical-i alay saray-ı hümayunda mevcud bulunmak için tenbih buyurulub ve saat ikide iki tertib-i alaya mübaşeret olunmağla ibtida Hasan paşa ve su başı yürüyüb kılavuz çavuş yamakları ve telleriyle badehu vezir ağaları destar-ı adı ve ferace kürkleriyle badehu çavuşan-ı dergah-ı ali bîlcümle destar ve telleriyle badehu selatin mütevelliileri destar-ı adı ve ferace kürkleriyle badehu kürklü destar ve ferace kürk ile badehu çavuşlar katibi ve emini ferace samur kürkleriyle sadr-ı ali hazretlerinin kapıcılar kethüdası ve selam ağası badehu haremeyn muhasebecisi ve mukatacısı kafesi ve samur erkan kürkleri ile badehu haremeyn müfettişi efendi kisve-i mahsusası ile badehu sağdıç Ahmed Efendi kafesi ve harem kethüdası destarıyla badehu baltacılar kethüdası kisve-i mahsusasıyla badehu tersaneli neferati nahillar ile ikişer ikişer badehu yalnızca teşrifati kafesi destar ve erkan kürk badehu mirahor-ı sani-i şehriyari badehu sadr-ı ali hazretlerinin mahdumları veli beg efendi sabikan kaptan-ı derya Ebu Bekir Paşa zade Ali Beğ ile hem-inan badehu iki nefer enderun-ı hümayun ağaları badehu hanım sultan arabası ve yedek arabası badehu altı aded sultanlar arabaları badehu mehterhane-i hüsrevani arabası cevarı arabalar bu tertib üzere saray-ı hümayundan çıktıb cephane ve ayasofya hamamı önünden

ayasofya çarşısı içinden alay köşkü altından mürur olunub çatalçeşmeden divan yoluyla buğdaycılar kapısından sultan Bayazid havalisinden saray-ı atik kapısı önünden valide kethüdası hanesi önünden ağa kapısı pişgahından mürur ve saray-ı arusa nüzul olunmuşdur

saray-ı hümayunda avize olunan gümüş toplu arabalara diba top 6

civarı arabalarına	teşrifatı	kılavuz çavuşuna	tersane
çavuş			
telli hatayı her birine	telli hatayı	telli hatayı	başına telli
çift 10	çift 10	çift 10	hatayı çift
10			
tersaneli zabıtanı	enderun ve birun		
her birine telli hatayı	çavuşanına		
çift 48	telli hatayı		
	çift 61		

leyl-i zifafın ferdası damad beg bab-ı asafije geldikde huzur-ı asafide bir tob samur
kürk ilbas olunmuş

E:10168/4

tertib-i alay-i arus-i ismetli hanım sultan-i vala-şan

sene 1161 rebiyülahir (1748) 12 perşembe

yevm-i mezburda ber-vech-i mutad ismetli hanım sultan hazretlerini şevherleri sarayına nakil için erbab-ı alay-ı destar-ı adı ve samur ferace kürkleriyle saray-ı şevheride mevcud ve sur-ı ber-sürür olmak takrıbiyle sair saltanan-ı iffet- nişan hazeratından bazıları dahi saray-ı merkuma gerduneleriyle şerefbahş-ı vürud olurlar bu günde nahıllar nakli için tersanenin baş çavuşu ve yirmi beş nefer mikdar-ı kapudanan ve çavuşan ve mikdar-ı kifaye ve al-fes tersaneli levandan ile saray-ı merkumda hazır bulundukları halde erbab-ı alay dahi tertibleri üzere saray-ı şevheriden sair saltanan hazeratı arabalarıyla hareket ve hanım sultan hazretleri olduğu saraya varib ruhsat-ı harekete muntazır olurlar hanım sultan hazretleri gerdune-i ziynet efzalarına süvar ve muntazır vakfe-i intizar olan erbab-ı alaya yürümeğe izn olicak zirde mezkur tertib-i alay ile savb-ı merama azimet olunur

ibtida boyunlarına birer tob hatayı avize olunmuş iki nefer kapı kethüdaları badehu kulavuz çavuş badehu umumen vezir ağaları badehu çavuşan-ı divan badehu selatin cevami katibleri badehu haremeyn-i muhteremeyn kisedarları ve baş halifeleri badehu selatin mütevellileri badehu dergah-ı ali kürklü zuema badehu çavuşlar katibi efendi ve emini ağa badehu haremeyn-i şerifeyn mukatacısı ve muhasebecisi efendiler badehu haremeyn-i şerifeyn müfettişi efendi badehu sağdıç olan zat-ı şerif badehu baltacılar kethüdası ağa badehu sultan kethüdaları ağa badehu teşrifati badehu tersaneli neferatı ikişer ikişer badehu nahıllar badehu mirahor-ı sani ağa badehu baş ağalar badehu hanım sultan hazretlerinin arabaları ve yedek arabalar badehu sultanlar arabaları

badehu mehterhane badehu cevarı arabaları bu tertib üzere saray-ı mezbura gelindikte
erbab-ı alay imrar olunub ancak bazı ayan ve rüesa-yı alay rakiben ve tersaneli neferatı
racilen bi'lçümle saltanan hazeratını selamlayıp badehu ber- mucib-i defter-i teşrifat
hilatları ve inam ve surreleri ihsan olundukdan sonra avdet ederler ferdası damad beg
hazretleri mutad üzere rafetli sahib-devlet hazretlerine geldikde samur kürk ilbas
olunur

E:10168/5

1162 (1748) 25 muharrem yevm-i isneyn (pazartesi)

tarih-i mezburda ismet nişan zubeyde sultan-i aliyetü's-şan hazretlerine sabıklarına
kiyasan tertib olunan cihaz nakli alayı resmidir

yevm-i mezburda sultan-i müşarı'nileyhanın saray-ı hümayundan cihaz nakli ferman
buyrulmağla zirde mestur alaya süvar olacak rical-i devlet-i aliyyeye sağdıç olan
kethüda beg hazretleri tarafından tezkereler tahrir ve lisanen tenbih olunacaklara
tenbih olunub yevm-i mezburda cümlesi ale's-seher saray-ı hümayunda mevcud
bulunurlar kibar-ı rical-i devlet-i aliyyeden olanlar darü's-sadetü's-şerife ağası
hazretlerinin misafir odasında aram ederler cihaz-ı mühimmatı mirahor ağa tarafından
amade olunan katarlara hayme mehter başısı ağa ve neferati yedleriyle tahmil ve bazı
evani-i nahhas kapaklı arabalara vaz ve sim ve altın evani sim tepsilere vaz mücevherat
makulesi kafeslere mevzuan saray-ı atık teberdarları yedleriyle nakl olunmak üzere
amade ve harem-i hümayundan dahi maan girecekler civar-ı makulesi dahi koçulara
süvar ve muheyya oldukda şevketli kudretli mehabetli padişah-ı alem-penah
hazretleri cihaz alayını temaşa buyuracakları mahalin dahi haberi vürüduyla tarik-i
mahsusadan alayın imrarı tertib ve bil vechile imrar olunur

ibtida kulaguz çavuşu mücevveze ve tel ve erkan kürk

boynuna avize olunan telli hatayı ile

badehu ases başı ve su başı ve neferati kisve-i divanileriyle

badehu çavuşan-ı divan mücevveze ve telleriyle

badehu sipah ve silahdar ocağı çavuşları mücevvezeleriyle

badehu neferetgan ve kürklü çavuşan mücevveze ve teller ve erkan kürkleriyle hem
inan

badehu hocegan-ı divan efendiler ve umena mücevveze erkan kemeri rahthi esb ile

badehu evani arabacı başı ağa mücevveze ve erkan ve kemeri-ı rahtlı esb ile

badehu tobcu başı ağa ve cebeci başı ağalar selimi ve erkan kürkler ve divan bisatıyla

badehu kol kethüda-yı ağa balkıcıyan ve erkan ve divan bisatlı esb ile

badehu yeniçeri katibi efendi ve sekban başı ağa selimi ve erkan ve divan bisatıyla

badehu sipah ve silahdar kethüdaları ve katibleri mukabaleten ile süvar efendi

badehu sipah ve silahdar ağaları selimi ve erkan ve divan bisatıyla

badehu kapıcı başı ağalar selimi ve erkan ve bisat-ı divani ile

badehu paşa kapılı ağa ve maliye tezkerecisi efendiler mücevveze ve erkan badehu
ruznamec-i evvel ve baş muhasebeci efendiler mücevveze ve erkan ile

badehu tersane emini efendi selimi ve erkan-ı divan bisatlı esb ile ve önünce tersane
çavuşları ile

badehu nakib ve defter emini efendiler selimi ve erkan ve divan bisatiyla

badehu yeniçeri ağası ve defterdar efendi selimi ve erkan ve divan bisatiyla
badehu sağdıç kethüda beg hazretleri selimi ve erkan ve divan bisatlı esb ile yalnızca

badehu teşrifati sultan-ı müşarünileyhanın kethüdası mücevveze ve erkan ile

badehu sultanan-ı azam kethüdaları mücevveze ve erkan kürkler ile

badehu bevvaban-ı hassa piyade ikişer ikişer ferace ve sonra kürkler ile

badehu mirahor-ı evvel ve sani ağalar selimi ve erkan kürkler ve divan bisatiyla

badehu baş kapı gılamı ağa selimi ve erkan kürk ile

badehu teberdaran-ı saray-ı atik yedlerinde tebsilere mevzu gümüş ve altın evani ve
kafeslere mevzu mücevherat takımı ile

badehu teberderan-ı saray-ı atik kethüdası ile ve yazıcı efendi hem-inan ve sultan-ı
müşarı' n-ileyhanın harem ağaları selimi ve erkan ile

badehu mehteran-ı zuema neferatı ve mehter başı ağa mücevveze ve erkan ile

badehu cihaz katarları badehu kapaklı arabalar ve civarı arabaları harem ağaları
arabaların önlerince ve ardlarında yürürlər

tertib-i mezkur üzere bab-ı hümayundan çıkışılıb irade ve tertib olunan tarık ile sultan-ı
müşarı'nileyhanın saray-ı aram nazirlerine varıldıkta erbab-ı alay at üzerinden kethüda

beğ hazretlerini selamlayıb avdet ve ancak ocak ağaları ve kibar-ı rical-i devlet-i aliye yukarı odaya çıktıb sadetli damad paşa hazretleri dahi binek taşına inib destar-ı adı ile cihaz ve sağdıç kethüda beg hazretlerini istikbal ve iskemlelere kuud ve cihaz-ı temaşa ve teşrifati ve sultan kethüdası ve yazıcı efendi marifetleriyle cihaz takımı harem-i sultaniye isal ve ber mucib-i defter baş ağıya teslim olunub damad paşa kethüda beg huzeratı dahi yukarı odayı teşrif ve mevcud olan rical-i kibar-ı devlet-i aliyyeye tatlı ve kahve ve buhur merasimi ondan sonra cümlesi avdet ederler bu günde damad paşa hazretleri tarafından ilbas olunacak hilatlar ve hizmetinde olanlara atiye ve inamlar ve erbab-ı alaydan asefi hatayı verileceklerin defteri başka başka tahrir olunmağla emr-i ferman hazret-i menlehü'l-emrindir

E:10168/6

1162 (1748) yevm-i hamis (perşembe)

yevm-i mezburda ismetli Zübeyde sultan hazretlerinin sabiklarına mukayese ile vaki olan alay-ı arusları resmidir

sultan-ı müşarı'nileyha hazretlerinin alay-ı arusları tertibi ferman buyruldukda zirde mestur olan alaya süvar olacak rical-i devlet-i aliyye bir gün evvel sağdıç kethüda beg hazretleri tarafından tezkereler ile ve lisanan tenbihi iktiza edenlere tenbih olunub ve ulema-yı azam huzeratına dahi mektubi efendi tarafından tezkereler tahrir olunur ve cümle vakt-i mevud da alet-tertib saray-ı hümayunda mevcud bulunurlar sadetli kaptan paşa ve semahatlı şeyhü'lislam efendi huzeratı dahi müteakiben teşrifleri cezi vürudunda rafetli sadrazam efendimiz hazretleri dahi teşrif buyurub vuzera-yı azam ve ulema-yı kiram ve kibar-ı rical-i benam darü's-sadetü'ş-şerife ağası hazretlerinin misafir odalarında aram edip müşarı'nileyh hazretleri yevm-i mezburda meşguliyetleri hasebiyle eğerce oda-yı merkuma teşrifleri vaki olmamış lakin taraflarından huzzara ikram-ı tam ve kahve ve şerbet ve buhur merasimi ile tevkir ve ikram olunub alay temasasına mahalden irade-i hümayun buyurulacağı haberi vürudunda tarik-i merkumeden güzari tertibiyle erbab-ı alay-ı süvar ve harem kapısı önüne zokaklar ve perdeler keşide ve selatin-i azam ağaları marifetyle gerdunelerine süvar ve hazır olduğu ihbar olundukda alay tertib ve imrarına ibtidar olunur

ibtida kılavuz çavuş mücevveze ve tel ve erkan kürk ile

badehu ases başı ve su başı ve neferatı kisve-i divanileriyle

badehu sipah ve silahdar çavuşları mücevveze ve feraceler ile

badehu müteferrigan ve kürklü çavuşan mücevveze ve tel ve erkan ile

badehu hocagan-ı divan -ı hümayun tamamına dek ve umena mücevveze ve erkan ve
kemer rahtlı esb ile

badehu tobcular çavuşu mücevveze ve kethüdası muntadi ve tobcu başı ağa selimi ve
erkan ve divan bisatlı esb ile

badehu sipah ve silahdar kethüdaları mücevveze ve erkan kürkler ile

badehu yeniçeri katibi efendi ve sekban başı ağa selimi ve erkan ve divan bisatlı
atlarıyla

badehu şikar-ı hümayun ağaları selimi ve erkan ve divan bisatlı atlar ile

badehu ser-gilam bakı ağa ve maliye tezkerecisi efendi selimi ve mücevveze ve erkan
ile

badehu çavuşan-ı divan mücevveze ve ferace ve telleriyle

badehu ağayan-ı asefi mücevveze ve erkan kürkleriyle

badehu sultan kethüdaları mücevveze ve erkan kürkleriyle

badehu top ariyyeciler ocağı çavuşu mücevveze ve kethüdası muntadi ve ariyyeci başı
ağa

selimi ve erkan ve divan bisatlı esb ile

badehu cebeciler çavuşu mücevveze ve kethüdaları muntadi ve cebeci başı ağa selimi
ve erkan ve divan bisatlı esb ile

badehu zinciri başı ağa ve kol kethüdası ağa balıkçın ve baş çavuş ağa turna ve erkan
kürkler ile ve divan elbiseleriyle

badehu sipah ve silahdar ağaları selimi ve erkan ve divan bisatlı atlariyla

badehu bi'lçümle kapıcı başı ağaları selimi ve erkan ve divan bisatlı atlariyla

badehu şukkayn ve defter emini efendiler selimi ve erkan ve divan bisatlı esbleriyle

badehu tersane emini efnedi selimi ve erkan ve divan bisatlı esb ile

ve önunge yirmi kadar mülebbes tersane çavuşları ikişer ikişer

badehu yeniçeri ağası selimi ve erkan ve divan bisatlı esb ile sağda

defterdar efendi kezalik selimi ve erkan ve divan bisatlı esb ile solda

badehu sağdiç olmağla sadetli kethüda beg hazretleri selimi ve erkan ve divan bisatlı
esb ile ve önunge alay baş çavuşu yalnızca

badehu haremeyn müfettişi efendi örf ve muvahhidi kürk ve saçaklı esb ile

tertib-i mezkur üzere tayin olunan tarikden mürur olunurken pişgah-ı hümayundan
hin-i mürurda manzara-yı hümayun küşade ise nazra-i iltifat-ı mülukane müşahid
bulunmağla ibtida vezir mükerrem kaptan paşa hazretleri at üzerinden rikaba
beraber zeminbus merasimi icra ve çavuşan alkış ederler badehu refetli sadrazam
hazretleri dahi mukabele-i hümayuna geldiklerinde kezalik at üzerinden zeminbus ve

çavuşan alkış ederler saray-ı sultaniye tekarrüb olundukda erbab-ı alay ileriye imrar ve kibar-ı rical-i devletden gerdune-i sultanarı münasib mahallerde selama intizar ile makam-ı selamda aram ve refetli sadrazam ve semahatlı şeyhü'lislam efendi hazeratı ve kaptan paşa hazretleri saray-ı sultanide harem kapısı haricinde olan mahalde ve kethüda beg hazretleri dahi mahal-i merkumda gerdune-i sultanarı selamlayıp bu hillalde damad paşa hazretleri kilari ve erkan ile müşarı'nileyhüm hazeratını badehu darü's-sadetü'ş-şerife ağası hazretlerini orta kapı haricinde istikbal ve sultanın azam arabaları orta kapıdan içeriye çekdirilip kapı kapanıp halvet ve arabalardan nüzullerine dek müşarı'nileyhüm hazeratı selam mahalinde aram ve halvet buyruldukdan sonra yukarı odaya teşrif buyurulur müşarı'nileyhüm hazeratı ve kethüda beg ve ocaklar ağaları ve defterdar ve şukkayn ve defter emini efendiler tatlı ve kahve ve şerbet ve buhur verilib damen-bus birle veda ve avdet ve refetli sadrazam efendimiz ve semahatlı şeyhü'lislam efendi hazeratı ve kaptan paşa hazretleri ve kethüda beg ve kapı ricali saray-ı mezkurda akşamlayıp salat-ı asa edasından sonra meşayih-i selatinden ayasofya şeyhi veyahud ihtiyar olunan

۱۰۰۷ء ۱۳۹۶ھ بوم بازار اپریل

تاریخ فروردنه خداوند کاد اسبی مرحوم یسفهانی سلطان احمد خان صیت علی ضمیر
سجان گنفران حضرت دلیل کریمه محبته روزن حفتو عصتو آنم کلثوم سلطان عینیشان افزایش
ساد تلو فتابیخی علی پاشایه و دیگر کریمه محبته روزی عصتو عصتو عالمه سلطان عینیشان افزایش
دنی فرزند بعد صد اعظم سعاد تو محمد پاشا حضرت دلیل عقد و تبعیع و ثابتی دنی یوم فروردنه
کو زر لسی ارمغانون سود ملغمه دزده مسلو او لیستی وجهله و فرزنشیقات منفرد

شوشکلو قند تلور های باتو عرباندو افزاین مخصوص ترینها
سیار لیکر کاب های ایون ملوكا زان رینه
میکرد و ناغش میگردید بخوبه
تاریکی

البرنس سيم عجي وندنه مومني المان حب ودنت المان سفونج المان استفان
بعوه فوللي دنونتن قنهه فلبه قطمه المان وبنان قلهه

مشن و دفن اوتون مهند طبله زه
مومنع و اوند رهانی خواجه
پرسبید فیلکر قویله
مشن و دفن اوتون مهند طبله زه
مشن و دفن اوتون مهند طبله زه
مشن و دفن اوتون مهند طبله زه

تادیغ مرفرمه ده دیگر کعبه محترمه رئی عقیلو خنیعه سلطان غلبه کشان حضرتی دینی برالمحاج
وزیر عثمان پاشا مزاده سعادتو احمد پاشا یه عضدو تو پیغمبر عاشا لایهها حضرتی دله معاً اداوه
هایون بیو و لشنه سلطان هشترالیهها حضرتی نشاندی بر لرن تغیین او نیز با اینجی دینی بر
متایسه ایله شیخ اولمین بروایم ماده نک ایله بشقه بشقه قدرایی اولمیوب اینجی کل عضوی
و نشاندی دسرمانیتی دسودهایون لرن و نتلجهاد لرن اتفاقنا اینه جل مراسم الایلی و البای
معتماد او لون فرع سرد و خلست و انداماتیتی و شهزاده کان جوانختان افزیدیز حضرت
و ساد طبع عیینکشان اذنبدیز حضرتی و هرم هایون حضرت مترونده داماد پاشا از طبله لرن
۱۱ مسنا داد او لون هدیه و بدمجه لایله معاً متفق و مشروح قدرایی فرقی شیعات هایون

کوش والقون او ایسمی
چهارم آن دیجی کوئی سلطان منشاد الها طرفندن کوش والقون او ایسمی
کشوره نبرد او آنه پنه هنر باشی اخا و کتوه اسنه واوطه با شایسته
والط حسیاب کتخداس خاصکتبته و آخا بامانه تشریفاتی و سایر
خذ منه او لذت او فرزد اع و بعضی آلتپر زد اع فلکی خطایلر کاده
کوره آن دیجی او نش مقداری یا فیجی اندیجی دفتر نزدہ مصیواده همیغیه

آنونس افغان

كلا اون بي
أون بي مانج جاونته
لارغطلي زين بور
فـ ١٦
ما دـ ١٥
كـ ١٤
كـ ١٣
ما دـ ١٢
ما دـ ١١
ما دـ ١٠
ما دـ ٩
ما دـ ٨
ما دـ ٧
ما دـ ٦
ما دـ ٥
ما دـ ٤
ما دـ ٣
ما دـ ٢
ما دـ ١

جبريل سرور
بوقار و مصطفى متنو و فرين و بردل کر پسکم سا اندیمه سا سب

تیپ الـ عروش

برم مزند و ده علی کنور زیر دست طور حیال الـ اویاری ها کوند هم موجود بولنی ایچون تیپه بیرونی
و ساخت آینکن ایکن تیپ الـ ایده ما شرحت او لمنهله ایت احسن با ایخا و موسی ایشی بود و بعدهن قول و غزوه عدو
کافری و نظریه بعد دز بر ایه ایه دسته دعا کی و فراجه کوکه کلا ایله بعد جا و شان در کاهه عیه
بلیمه دستاد و قدرله بعد کل طبع هم تکریع هستاد جاده و فراجه کوکه کلا ایله بعد کوکه کلا و جا و شان در کاهه
کوکه ایله بعد جا و شند کما تی و ایسخ فراجه کوکه کلا ایله بعد صد عالی خدمتکنیه نیل فوجیل که
وسایم ایسا بول حرمین محاسبه جیسی و مسامتم جیسی فشی و بخوا و ایکان کوکه کلا الله بعد
حربین شکنی افراد کسون حربونه سبله بعد صاصیع که زیده دی احمد ایه فشی و حرم کتفه ایخه
بعد بالله جیل کتفه کسوه حمیمه سبله بعد بسازنی فراجه خلا ایله ایکنکن کوکه بعد بالکوهه
ترههانی فشی هستاد و ایکان کوکه بعد بس اموره نافی مثرا دادی بعد صد عالی خدمتکنیه
محمد ملکی ولی بلج افته ساینا بود ان در دیا ابویکر ما شاذ اه علی بیان ایله هنات
بعد ایکنی فراجه دون هایون ایه ایه بعد جامی سلطان عیمه بی و بیان عریمه بعد
الی عده سلطان مکه بی بعد قدر خدا خسرو ایه بعد جوادی حربه لری بو ترنت او زده
سری ها کوند چیتیلو بجهه خانه و ایا صوفیه عالی او کنن ایا صوفیه جا و شونی آخوند
اویی کوکنی السری صرود او لری سبلی سمشمه دن میان بولیله بعد ایه جیل فوسنک هنون
با زید جیلیند سرای عینی فوکه و کن د و این کتفه ایه خدا بی او کن د ایه ایه بی
حرود سرای عروسه نرول او لمنهله

سرای هاوند آوند او داف

کسن طوبی خرم لره دیا
حود و هر لریه نشنه نافه طلیه
تلیه کی هز بیهه نکونه دیهه نکونه هر لریه نکونه و بیرون
میهه میهه نکونه نکونه هر لریه نکونه هر لریه نکونه هر لریه نکونه

صدا و ایمی وزیر پنجه باشاد حمل ادنی فوجی باشی علیه حقد و نوش جز
شتر وزیر عثمان باشا و آرده بیسته آنام خانم سلطان حرف نزنیل جز
ما بو زن نفل او لختله برجیب دفتر تشریفات واقع این ده حرماتر

۱۲۱۵ بوم عزیز و ده علا النحو جراز عزیز و قله ماون خربن واقع قزل فو طیش سده سارع عرض نبرد ایمی
سرفله اخراج و ساد مکود او العمال الشفنه اخراجی عزیز مکو غنیمه ایمی طارمه رجیل ایمی
منکره بو عزیزه زریب الوجه ساشرفت او لخشد زاینده ایمی عوز جراوشی اوون نفر عما غلبهه بعد
مو اسقی کایندری صنا و عرضها و نمود او کان ایمی بعد حملان کیه و اول ری و مائی خلیمه لر عرض
عیشهه لر لر بعد سلطان متریلر عشتار عالیه و او کان کوچکار ایله بعد عرض حمله بیچ
و مناطعه جهیزی اقزر ملر و شتا و قشی و او کان ایمی بعد سللهه کتخد الر عشتار و او خدا و خداوهه
بعد صاعده سلطنه اسقی کریمه لی بعد افتاده قشخا ایله و حرم کنده هیچ طعنی اخراجی صنا و خداوهه
هفتمان بعد بالظله عزیز کنده بیچ و اخابا ماسی کویز بیز بعد جواهر قشخا و او قیم شیلر عیبرد او کر
پلشدن بعد حمیمه عزیز رخا اویم بایسی بعد خلاره و مائی عزیز را ایمی شیسی مرسد و نفرات ایله
بعد بو زنفر صارقی عزیزان فرقا فیکرها بکیز بین ششناهی قشخا صنا و او کان کوچکه ایله بعد
ایکی اغز حرم ماون افالری بعد بیچ عزیز حرم عمره زری امراه فده حرم اخراجی بعد عزیز خانه
هزیرت مدد و حمالی بعد بیان قله او ان شناسی عزیز رخا بو زریب او زده طلوع شندان بر ساعت صدره برخوا
ما بو زن جیتیلوب جبهه خدا او کذن ایا صوفیه جادو شیخ احمدی کوکن اندوز خیال جشنها و دکه
چوان ییله بیز ایمیلر قوسنده سلطان بازی بدمه اسقی حولیند مراعع عرض مجموعه فوجی او کذن دکه
جید دن اخراجی او کذن مردو و شاد ایرانل ذریں ملشنه واقع ساینه و اوبله ایمان ده
بو قار و جیزیجی طنلو و فریون و بر لد که خسک شاندینهه مناسب بو ما به لر بیچیب بود ده او لخشد

زریب الوجه عروض

تذکرہ الٹی شرودس عصمت حامی سلطان و شرود

بجز سیمین

بوم زربورده بر رجه ممتاز عصمت خانم سلطان حضرت بخشی شهر لری سرانه شد
ارباب آلای دستار هادی و سهود فرازجه کو رکرا به سای شاهزاد عزیز و مجدد و شرود
اوئن تقریبیه سار سلطان انان عفت فشان حضرت قدن بعضی بخشی دخی سایی مرقومه
گرد و نه لریه شفیقش درود او لور لر بکوند خلکه نقلی بچون ترسانه نک شد
و بکوی بیش تقریب مقداری قبو دانان و چارشان مقدمه از کنایه دال فس ترسانه لر لر زبان
سای مردم معاصر بر لر قاری حالت ادب آلای دخی ترتیبیه اوزوره سرای شاهزاد
ساز سلطان انان حضرت عربه لریه حرکت خانم سلطان حضرت بخشی اولیه سایی ادب
و خست مرکنه منتظر او لور لر خانم سلطان حضرت کرد و نه زینت افکارینه سوار و شنید
و نقد اسناد ارلان او باب آلایه بوریک اون اینین فیضه اوزوره منکو در تذکرہ الٹی میله
صوب مراده هنریت او لور ابتدا بیوندیه برو طوبه نهادی کوشش ایک فخر
پر کنده ازی بعده فرو غزوه پاشر بعده هونما وزیر اعشاری بعده چارشان دیور
بعد شو ظین جو امنی کانیه بیش صوبین گنبدن گبشه دار لر و پر خلیفه ایها
بعد سلاطین متریزیه بعده دو کاه هالی کو گلو ز علا بعده جاوش لر کا تجی خوش بخش
بعد صوبین شفیقین مقاطعه جیسی و محاسبه جیسی افندی بعده صوبین شفیقین افندی
بعد صافیج ارلان ذات شریف بعده بالطیبی کنده اسی ایها بعد سلطان کنده ایها بعد
تذکرہ ایمان بعده ترسانه لر تفریف ایکیش ایکیش بعده تمنه بعده میر آنور ثانی اغاجیل
باش افخار بعده خانم سلطان حضرت بک عربه لری و بک عربه لری بعده سلطان ندر لری
بعد هرچانه بعده صبوری عربه لری بر تذکرہ اوزوره سای صبوری کوکن ادب آلی
اما را ایوب اینی سعی اعیان و رو سای آلی داکی و ترسانه لر تفریف و پلیه بیو
سیل انان حضرت خانم سلاطین بیش بعده برجی دفتر تذکرات خلکه ای اقام و مهاری ایضا
اوئن تذکرہ ایکیه عودت ایور لر فرد ایمه اما دیک صفتی ممتاز اوزوره و افتو صحبه درست

۱۰/۱۹/۴

بوم حبیب ۱۷۴
۲۰۰۹ء

تاریخ مربوده عصتو رین سلطان حضرتیلیت سا بعدی ربانی
دستور دیده بودند آنکه سوار اوله حق ربانی
سلطان شاد ایها حضرتیلیت آزادی هر سالی تشریی فرمان بود لرقع زرد مسکو از اون آذیه سوار اوله حق ربانی
علیه پکون اول صاغیر نگذاشته باشد حضرتیلیت طرفت نزدیک را به دعوت و لسانم تبیه ایشان نباید موجود و لوز رساند تو خود
حضرتیلیت دخی مکنی او غیر طرفت نزدیک رخیر اولوز دجله وقت موعدده علی الترتیب سرای های اون موجود و لوز رساند تو خود
باش و سماحت داشتی اسلام اتفاق دخی متعابانی افتیزیدی جزئی در و دست را قل و مسد اعظم افزای خضرتیلی دخی قریف
پوریت وزرا نی اعنام و علاعه کام و کبار ربانی دارالسماواته الشنیده اغاسی حضرتیلیت سازاو مل رین آرام ایدیت
مشادیله اغما حضرتیلیتی ایمه تو قردا و اضمام اوتیزی خسبله اکرهه او طه: مرقوم فرشیزه ایه و اقمع اولماش لکن طرفتیلیت حفظ
طریق مردمه دن کداری تسبیله جبله ارباب آزادی سوار و هم قریحه و کنه روز عاقد و پرده و گئین شرطیلیعن عظام حرم
مرقبه کردنیه رینه سوار و عما ضاد ایلیتی اخبار اولدشت اذیتی ترتیب و اماریله ابتزار اولوز

ابن ایله میخواست بجذب دلار کان و ایله
ابن ایله فولاد موزه عارضی بجذب دلار کان و ایله

لبله زخا نلز خداي عجم کوفی سعادتو و اماد باشنا حضرتی علی لکو های آصنی به مخدیله رأمش در لفظ حضرتی کفر طارذینت
و اماد باشنا حضرتی پر تبی سود کوران الایس بیور شد

کملت بزم مرزورده شو^نکلو کرامتو علتنو مادثا مالپناه عصرندي بعد اداء صلاة الجمعة حاسمه حشمت وشکوه شنخنا هام زله سه ماهان مهریزیت سرا بر لینه معن ابیان ابه زله سله اند اینداز ایجاد او لوب نیلکنمع دیکن آرام دنناول طام دامرزوون دیبرونه طول انعام ایحان ابه مبله بی حسرور و شاد کام بیوروب اغناهه قریب رای هگابوندیله خود دست پیور مژد

Topkapı Sarayı Arşivi : E:821

Viladet-i hümayunun birinci günü sadrazam-ı efham devletli Derviş Paşa hazretleri tarafından amade buyurulan beşik alayı tertib olundukda evvelen alay çavuşları ve şeker ve meyve ve şekerleme tablaları ve badehu zuama ve sultan kethüdaları ve esnalarında bi'l-cümle paşa kapısı ricali bab-ı hümayundan duhul ve kethüday-ı sadr-ı ali İbrahim Nazif efendi hazretlerinin selamete muntazır ala-meratibehim orta kapının canib-i yemininde rical-i devlet ve yesarında zuama ve çavuşan dest-best-i tevkif ve tehiye olan beşik puşidesini serçukadar-ı sadrazamı ve yorgan-ı sani çukadar-ı sedaretpenahi ve beşik-i pür-ziver dahi dört nefer-i müretteb ve müzeyyen çukadarın elli üzere piş-i kethüda-yı sadrazamın revan olarak ledel vürud kethüday-ı sadr-ı ali ve sair hocagan efendiler süvar oldukları esblerinden nuzul ve piyade orta kapıdan içeriye duhul eylediklerinde devletli darü's-sade ü's-serife ağası hazretleri dahi kapı başı tabir olunan mahalde istikbal ve kathüda beg hazretleri yed-i çukadarında olan puşide ve yorganı birer birer ahz ve takbil ederek ağa-yı müşarünleyhe teslim ve onlar dahi sadetli yazıcı efendi ve haseki başı ağaya ita ve beşiği dahi bezdarları eskileri elli üzere alıp mermerlik kapısından vürud ve ol mahalde mevcud olan harem-i hümayun ağalarına teslim ve ber mucib-i emr-i hümayun kuşhane kapısından hedaya-yı merkuma enderun-ı hümayun ağalarına verilib içерiden tertib olunan alay ile mabeynden harem-i hümayuna isal olundu bu esnada kethüda beg ve rical-i devlet-i aliyye zülüflüler kapısı pişgahında vaki tahta üzerinde kuud ve yazıcı efendi marifetiyile kahve ve tatlı merasimi icra olundukdan sonra devletli darü's-sade ağası hazretleri dahi ve huzurlarında teşrifati efendi

tarafından gelen defter mucibince ilbas olan hilatlar ve emr-i hazret-i cihandariden
yazıcı efendi ve silahdar hazret-i şehriyarı yediyle teşrifati efendiye liecle't-tevdi
teslim olan ihsan-ı hümayun-u beyan

sadetli kethüda beg hazretlerine çift feraceye kaplı samur kürk aded 1

sadetli reisülküttab efendiye hazretine hilat 1

sadetli çavuş başı ağaya hilat 1

izzetli tezkere-i evvel efendiye hilat 1

izzetli tezkere-i sani efendiye hilat 1

izzetli mektubi sadr-ı ali efendiye hilat 1

teşrifati efendiyeye selam ağasına
ve kapı kethüdası efendiye hilat 3

kara kulağ-ı bostanan hilat 1

çavuşlar katibi efendiye hilat 1

silahdar-ı sadr-ı aliye hilat 1

dört nefer sadrazam-ı enderun kürklü
ağalara hilat 4

muhassar ağaya hilat 1

odabaşılı bostanıyan hilat 1

baş cukadar-ı sadr-ı ali ağaya hilat 1

halife-i teşrifati hilat 1

kiysedar-ı teşrifati hilat 1

kara kulağ kethüda beg hilat 1

beşik götüren dört neferlere çukadar	hilat 4
baş kapı kethüdasına	hilat 1
kılavuz çavuşuna	hilat 1
ser mehteran tabl-i 'alem -i sadr-i aliye	hilat 1
ser surnayı	hilat 1
çavuş-ı mehterhane-i tabl	hilat 1
haric ez defter	hilat
sadrazam katiblerine	2
ekmekçi çukadar	1
vekilhane-i sadr-i ali	1
mirahor-ı sadr-i ali	1

سازنده ایل خواره
بیو فوجه به دلو
سوزن کوکه

شیخان اورکن میں نے فرمایا کہ کوئی بھائی نہیں
لیکن جسیکا کہ اپنے بھائی کو کوئی نہیں
فوجی خیانت کیا تھی۔ مگر اس کا سارا صداقت
میں میں اپنے بھائی کو کوئی نہیں دیتا۔

او ملهه شاهزاده بیه مردم امیر علیه منشی شفیعی که به دزدنی فریاد فوج خود را همراه با خود
شلیک کردند

باش فیض سنه فرایخته میخته سرمه ایلیل می خوده می خوده
سرمه ایلیل می خوده می خوده می خوده می خوده می خوده
سرمه ایلیل می خوده می خوده می خوده می خوده می خوده
سرمه ایلیل می خوده می خوده می خوده می خوده می خوده

با زنجیر نمایند و بر این دسته باز خود را
باز بگویند و در این میانه باز خود را
با زنجیر نمایند و بر این دسته باز خود را
باز بگویند و در این میانه باز خود را
با زنجیر نمایند و بر این دسته باز خود را

Topkapı Sarayı Arşivi : E.5020/1

1180 (1766)

beşik hazine kethüdası mahalinde tezyin olunub örtüsü ile atık mabeyn-i hümayuna gider şevketli efendimizin huzurunda murassa sorguç-ı hümayun vaz olunur badehu hırka-yı şerif muvacehesine ihrac ve şevketli efendimiz harem-i hümayuna teşrif buyururlar badehu muvacehe-i hırka-yı resulde dua olunub müretteb olarak arz-ı ağavati ve silahdar ağa mahal-i mezkurdan tesyir oluna

bin yüz seksen senesi şabanın on beşinci cuma günündeki sultan mehmed efendinin viladeti yedinci günü olurki beşiği gitdikde hırka-yı şerif önünde yorgani içine vaz ve bağırdığına murassa hançer takılıp ve beşik-i mezbur koluna inci tesbih-i talik olunub ve beşik tobuna hüma tüyü murassa sorguç vaz olunub dua olunur büyük hindi tabir olunan kılıç beşik önü sıra ve mecmu-u arz ağa ve atı ve silahdar ağa ve yazıcılar mehterciler eliyle olunur ve badet-teslim hazinedar ağaya da nişan şevketli efendimiz hazretleri yedd-i hümayunlarıyla tasfiye-nisar etmeğin işbu mahale kayd olundu

Lakin mezbur büyük hindi tabir olunan kılıç teslim olunmayıp geriye gelmişdir ve atık mabeyn-i hümayun kapısı haricinde beşik ol mahalde iken harem-i hümayundan musahib yediyle yirmi altı aded diba ihrac ve hazine eskilerine yol kemin ise revş-i acizanesinesine talik olunur mutaddır ve dört eskiye yirmi beşer kuruş mutadan verilir ve harem-i hümayunda beşik teslim olunduğu vakit baş yazıcıya ve ikinci yazıcıya ve üçüncü yazıcıya ve dört nefer eski ağalar ve baş kollukcu ve kaftancı ağalara yedd-i hümayun ihsan verilir ve on gün ref olunub vakt-i akde karib yevm-i mezburda hırka-yı şerifde has oda imamı dua eder ve yine beşik teslim olunur iken dua eder ve şevketli efendimiz ihsan verir

E:5020/2

1193 (1779)

bin yüz doksan üç seferü'l-hayrının yirminci çarşamba gecezi züb efza-yı kehvare-i vücud olan şehzade sultan süleyman efendinin beşik alayı tertibi ve icra-yı kilinan rüsumdurki Zihni İsmail Paşa merhumun mazbata gune evrak-ı perişanmdan muhrecedir mah-ı rebiy'ül-evvelin dördüncü ve viladet-i hümayunun yedinci salı günü biniş afv olunub saat iki buçukda bîlcümle enderun ağaları iki sıra has oda kapısından hazine kethüdasının pencerelerinin önünden seferli meydanından kütüphane ile arz odası mabeyninden harem-i hümayun kapısına varınca dizilib has oda ağaları ibtida ikişer ikişer önü sıra ve badehu arz ağaları ve silahdar ağa ve sonra efendiler lalaları müşarı'ün-ileyhin lalası hurşid süleyman ağa mücevher kılıç duşunda varidinde hazine kethüdası ağa beşiğin önünde ve envai cevahir ile murassa beşik hazine baş kollukcu seng başında ve hazine eskileri önünde ve etrafında selamla derun-ı harem-i hümayuna duhul ve mahaline teslim eylediler

لکن مریم بیوک هرگز قبیر او را هم قله نمی پنجه
تصوفه نثار اینکه این مملکه ای که این مردم
الشیعه عزیزدار اغا باشد و سوختن اخفر خضری داشت
هرگز اغوا و اتی و سعد او را ادا نمی کردند و بعد
در عرضی از جبل عزیزه ای از این مسلمان اینها
دعا او را نور بیوچ هنری تغییر او را نمایند
و نیزه طوبیه ها از کیهانیه و غیره و قدر اینها
تیم تعلیق او را نجی و نیزه شیخیه ای اینها
ایمینه و فیض و فیض و اینه مرضیه هنریه
ولودتی بد نجی کوئی او بوزیر بشکی کند کنیه حق شریفه او کنیه بور غافر
پیکور سکھان نه شعبانیه ای این بیشی همی کو شد که سلطان محمد اقتدار
لهم احمد احمد احمد احمد احمد احمد احمد احمد احمد

او سبیل بیرم بجهة اولاق
و عصمه ما پایه هاپون قبوی خارجین بشکه اولیه محله ایکن حجم هافوزن مصاحب مدینه الحدود
چیا افریع و عزمه اسکله ز پول کین ایسه دوشی هاچرا بشنه تعلق او لغزد معتاد در و درت
لشکه بکری بشه بروشی مقتاد او بر بیور و حجم هاپون بشکه بیعم او شنیغ و قشت پائی ناز محیه
و اینکه بخی باز بخی باز بخی و بدق نیضا اسکی اغالر دیاش فولی و دفنا بخی
احسان و زینور و اوله کون جبله رفع او لغزی و قشت بکفره عرب

شیخ اولاد رسم

یخ ملکه محبوبه لیلی دستور داد که این ساعت ایکی
اه بیج الدو نله در بخشی دوچی همایی کوفه بشش عقوا و بندی ساعت ایکی
بقدره ما بجهه اند و لیلی اغالاری ایکی صدره خاص او طر فتومنه حزنه کنند اسلاعه بخی در نله
و کننه سفلی میدانسته کننده ایله عرض او طر ما بجهه حرمها بین فوسه و ادیمه و زیارت
دولی اغالاری ابنا ایکیش ایکیش او کی صدره و بعده هر من اغالاری و سعاد را اها و مسکم افیل
شکن اول طر اغالاری هن تبدیلیانه اها مجهر قلیع هشنه و ادو نه حزنه کنند ایغا
دولی و مساوا ایله لاره هن تبدیلیانه باش قول قیع اسلاعه باشنده و خبره ایکیش
شکن او کنده و اتفاع جواهرا ایله مرض بشه حزنه باش قول قیع ایلد بدر
و کنده و اطفا فذه سلامه دری حرمها بونه درخوا و محظه شیع ایلد بدر

Topkapı Sarayı Arşivi. E:10172/1

necabetli inayetli şehzade-i civanbaht efendimiz hazretlerinin ibtida-yı talim-i kuran-ı azimü's-şana bed eylemeleri irade buyruldukda bermucib-i teşrifat icra olunacak resmdir

yevm-i mezburdan iki mukaddem saray-ı hümayunda İncili Köşk önünde vaki sahra yarış refetli inayetli sadrazam efendimiz hazretleri için bir otak-ı gerdun-nitak ve semahatlı şeyhü'lislam efendi hazretleri için bir oba nakibü'l-eşraf efendi ve sadreyn-i muteremeyn efendiler hazeratları için obalar ve yeniçeri ağası ve defterdar efendi ve reisü'l-küttab efendi ve çavuşbaşı ağaları için çergeler kurulub ve müteferrikgan ve etba-ı saire için on beş mikdari çadırlar istiade ve mehterhane-i amireden ferşide ve amade kılıñır ve mutbah-ı amire emini ağa tarafına dahi taam ihmazı için iki üç gün mukaddem tenbih buyrular yevm-i mezburdan bir gün mukaddem müşarı'nileyhüm hazeratı ve vakt-i muayyende saray-ı hümayunda muheyya olan çadırlarında mevcud bulunmaları için davet tezkereleri ile çavuş başı ağa tarafından davet olunurlar cümlesi ber-mukteza-yı mevsim erkan samur kürk ve destar-ı adı ve divan bisatlı esbleriyle ve ulema-yı azam hazeratı örf-ı azamları ve selimi erbabı selimilerin ve mücevveze erbabı dahi alay için mücevvezelerin maan getürmek üzere tahrir olunur ve kürklü müteferrikgan ve çavuşandan mücevveze ve erkanlarıyla mevcud olmaları için tenbih buyrular ve dua için ancak ayasofya şeyhi efendi davet olunur bu cümleden sonra refetli sadrazam efendi hazretleri ber-mukteza-yı mevsim sofa kablı erkan kakum kürk ve destar-ı adı ile ve divan bisatlı esb ile kapı takımıyla bab-ı asafiden süvar ve bab-ı hümayundan duhul ve haseneler kapısından İncili Köşk kurbunda amade olan otağa teşriflerinde bi'lcümle zuema ve yeniçeri ağası ve defterdar efendi otak önünde ala-meratibhüm mevkif-ı selamda amade oldukları halde otağa nüzul buyrular semahatlı

şeyhü'lislam efendi hazretleri nakibü'l-esraf efendi ve sadreyn-i muteremeyn efendiler
 hazerati ve yeniçişi ağası ve defterdar efendi mahal-i merkuma davet ve kuud olunub
 sadetli darü's-sadetü's-şerife ağası dahi mahal-i merkumda olmağla taraflarından saray-
 ı atık teberdarları ile tatlı ve kahve verilip ol vakte dek ta'am dahi hazır olmağla refetli
 sadrazam efendimiz hazretleri ve semahatlı şeyhü'l-islam efendimiz hazretleri ve
 darü's-sadetü's-şerife ağası bir sofrada ve nakibü'l-esraf efendi ve sadreyn-i
 muhteremeyn efendiler hazerati ve ayasofya şeyhi efendi kendi obalarında itam
 buyrular ve yeniçişi ağası ve defterdar efendi ve reisü'l-küttab efendi ve çavuşbaşı ağa
 ve tezkereci efendiler kendi çergelerinde kezalik itam ve müteferrikgan ve zuemaya
 çadırlarında pilavzerde itam-ı ta'am olunur tamamında şevketli mehabetli kudretli
 kerametli padişah-ı islam-penah efendimiz hazretleri bi'l-yümn ve'l ikbal İncili Kasrıma
 teşrif -i hümayunları haberi vürudunda refetli sadrazam efendimiz hazretleri kallavi ve
 erkan samur kürk ve semahatlı şeyhü'l-islam efendi hazretleri örf veferve-i beyza ile
 ve ulema-yı azam örf ve erkan kürkler ve yeniçişi ağası ve defterdar efendi ve reisü'l-
 küttab efendi ve çavuşbaşı ağa selimi ve erkan kürkler vesairleri mücevvezeler ile
 pişgah-ı otağ-ı asafide sakal-bestesi-i selam-ı şehriyariye amade olub nur-cemal-i
 mülükane pertev-endaz-ı dide-i sühud oldukda rikab-ı hümayun ağaları piş-i
 hümayunda gelir iken seratlice reftar ile nüzul eylediklerinde yeniçişi ağası ve
 defterdar efendi ve reisü'l-küttab efendi ve çavuşbaşı ağa maşıyen istikbale istical ve
 refetli sadrazam efendimiz hazretleri dahi onbeş yirmi hatve mikdarı mahalde istikbal
 ve zeminbus eyledikde çavuşan alkış ederler seng-i rikabda semahatlı şeyhü'l-islam
 efendi hazretleri mütevakkif-ı selam-ı şehinşahı olmalayıla rafetli sadrazam efendimiz
 hazretleri şeref-i hizmet-i bagalgiri ile nüzul-ı hümayun buyruldukda tekrar alkış
 olunur silahdar-ı şehriyari ağa sol canibde şeref-i hizmet-i bagalgir-i hümayun ile kasır-ı
 hümayun derununa teşrif ve kuud buyruldukdan sonra izn-i hümayun ile bi'l-cümle

süvar ve meratib-i alay ile haseneler kapısından orta kapıya varıldıktıda nüzul ve
 maşıyan babü's-sadeye varıldıktıda rafetli sadrazam efendimiz ve semahatlı şeyhü'l-
 islam efendi vesairleri ali-meratebehim kapıcı başlarının kuud eyledikleri tülani suffede
 kuud buyrulub tevakkuf olunur çar-ı yek saat mürurunda necabetli şehzade-i civanbaht
 efendimiz hazretleri destarlarında sorguç ve beyaz-ı şebih kürk ve mücevher rahî
 müzeyyen esb darü's-sadetü's-şerife ağası selimi ve hazin-i şehriyari ağa kallavi ile
 yükün ü yesar-ı rikablarında vesair musahib ağalar dahi selimi ile ve önlerince
 lalalarının başı üzerinde al telli çekme puşideli rahle üzerinde mushaf-ı şerif ile babü's-
 sadeden dışarı teşriflerinde nakibü'l-eşraf efendi dua ve tamamında sadrazam
 efendimiz ve ulema-yı kiram vesairleri destbus-ı alileri ile müşerref ve bi'l-cümle
 maşıyen alimeratebehim önlerince orta kapıya gelindiğde süvar ve mürettib alay ile ve
 rikablarında peygan ve rikab-ı hümayun solakları ile kezalik haseneler kapısından
 incili köşk seng-i rikabına gelindiğde erbab-ı alay mukaddemce nüzul ve
 alimeratebehim suff-ara-yı selam olub babü's-sadetden seng-i rikaba gelince
 veralarında iki müsahib ağalar çil para saçarak seng-i rikabda ancak sadrazam
 efendimiz hazretleri şehzade-i civanbaht efendimizi kucaklarına alıp şevketli mehabetli
 padişah-ı alempenah efendimizin dest-i hümayunlarında boy ettirip ettirip kurb-ı
 hümayuna ikad eyledikden sonra ba-izn-i hümayun huzur-ı hümayuna varıldıktıda
 nakibü'l-eşraf efendi hazretleri tekrar dua ve kuuda izn-i hümayun buyruldukda rafetli
 sadrazam efendimiz hazretleri ve semahatlı şeyhü'l-islam efendi hazretleri ve nakibü'l-
 eşraf efendi ve sadreyn-i muhteremeyn efendiler hazerati ve ayasofya şeyhi efendi ve
 imam-ı evvel ve sani efendiler kuud ve yeniçeri ağası ve defterdar efendi ve reisü'l-
 küttab efendi ve çavuşbaşı ağa ve tezkere-i evvel ve sani ve teşrifati kulları huzur-ı
 hümayunda kiyaman tevekküf ederler badehu pister-i hümayuna karib mahalde iki
 ihram vaz' ve ortasına rahle vaz' olunduğu gibi refetli sadrazam efendimiz hazretleri

kalkib necabetli şehzade efendimiz hazretlerini kucağına alıp vaz' olunan iham
üzerine götürürken şevketli mehabetli padışahımızdan ma'da bi'l-cümle kiyam ve
kiraat tamamında semahatlı şeyhü'l-islam efendi hazretleri ve şeyh efendi başka başka
dua ve müezzinin-i hassa dışında savt-ı şedid ile sada-yı amini peyveste-i çerh-i berin
ederler tamamında ulema-yı azamdan ma'dası dışarı çıkbı huzur-ı hümayundan ilbası
iktiza eden zirde mestur kürkler ilbas ve ber mutade-i kadim ayasofya şeyhi efendi ve
teşrifati ve halife ve kisedar kullarına atiyye-i hümayun ihsan ve dışarı teşrif buyurulub
otağ-ı asefide yeniçeri ağasına ve defterdar efendi vesair ruznamçe-i hümayun defteri
mucibince hilattlar ilbas ve badehu arz ve takdim olunması mutad olan hediyeler
darü's-sadetü's-şerife ağası marifetyle arz ve takdim ve iktiza eden hilatları darü's-
sadetü's-şerife ağası huzurunda ilbas ve ber-vech-i mutad taraf-ı hazret-i sadrazamiden
verilmesi mutad olan atiyyeler teşrifati kulları marifetyle eshabına teslim olunub tekrar
ba-izn-i hümayun süvar olunub alay ile götürüldüğü siyak üzere orta kapıya dek
götürülüb orta kapıda nüzul ve kubbe-i hümayun kurbunda harem kapısında necabetli
şehzade-i civanbahçe efendimiz hazretleri selamlanıp herkes mekanlarını ~~avdet~~ eder
diye defter-i teşrifatda mukayyeddir emr ü ferman hazret-i menlehü'l-emrindir

derkenar 1) Astane-yi aliyyede vuzera-yı azam dahi bulunur ise davet buyrulması
mutaddır

derkenar 2) Sultan Selim efendimiz bed-i besmele-i şerif buyurduklarında yirmi
mikdar kapıcıbaşı dahi alay için davet buyrulmuş

derkenar 3) Bazan bed-i besmele-i şerifden sonra avdet-i alay afv olunur mahal-i
merkuma avdet olunduğu dahi mesbuktur

Huzur-ı hümayunda ilbas olunan kürkler

refetli sadrazam efendimiz hazretlerine
kürk 1

semahatlı şeyhü'l-islam efendi hazretlerine
kürk 1

(mevcud bulunmuş neferiyle)
sadetli tevki paşa hazretlerine
kürk 1

sadetli darü's-sadetü's-şerife
ağası hazretlerine
kürk 1

şerafetli nakibü'l-eşraf efendi hazretlerine
kürk 1

sadreyn-i muhteremeyn efendiler hazeratına
kürk 2

(hocaplımlarıyla) imam-ı evvel ve sani efendilere
kürk 3

ayasofya şeyhi efendiyе
kürk 1

Huzur-ı hazret-i asafide ilbas olunacak hilatlar

yeniçeri ağası hazretlerine
hilat 1

defterdar efendi hazretlerine
hilat 1

reisü'l-küttab efendi hazretlerine
hilat 1

çavuşan başı ağaya
hilat 1

tezkere-i evvel efendi
hilat 1

tezkere-i sani efendi
hilat 1

teşrifati efendi
hilat 1

mutbah-ı amire emini ağa
hilat 1

musarrif-ı şehriyari efendi
hilat 1

ağa -yı serkili
hilat 1

ser tabaheyn-i hassa
hilat 1
ser tabbahin-i hassa 1

yazıcı-ı tabbahin
hilat 1

vekil-harc-ı hassa
hilat 1

ser halife-ı musarrif-ı şehriyari
hilat 1

ser mehteran-ı hayme-ı hassa
hilat 1

kethüda -yı ocağ-ı mehteran-ı hayme
hilat 1

katib-i mehteran -ı hayme
hilat 1

ser sayebancı şehriyari
hilat 1

ser mehteran-ı hayme-ı sadr-ı ali
hilat 1

telhisî ağa
hilat 1

kara kulağ-ı bostanı
hilat 1

ser halife-ı teşrifat
hilat 1

kiysedar-ı teşrifat
hilat 1

بخاری تو مذکور تو نسخه ده جو بخت اخز مرخص نمایند^{۱۷} بند نغمہم فراغ عقبیم اثنا سه بند غذای اراده بهد و ملکت بمناسبت
حرز کو شده جویه رسیده

بوده مزبور در دن ایکی مقدمه سرای هابونه اینجی کو نشان او کند واقع صورا به راندو عنای نتو صدر اعظم: فر نزهه نزدیک بخوبیت
تر دل دل نظایه و سعادت نو شیخ الرسلوم افریقی حضرت پیر برا و به و تقب اول شراف افزی و صدر در بخوبیت افندی
او به نزدیکی عاسی و دفتر دار افزی و ربیل اکتاب افزی و جاده شناسی اغا پیغمبر حضرت پیر که لر فرزند بلوچ و شرف فران
ستاد: عزیزه وزیر و زبانه سازن اینجی مقداری جاده را اینستاده و همزمانه هادر دن فرشید و اماده فتنه را شنخ عاصی اینجا
عظامه: می بینیم طرز دلخواه طعام حصار پیغمبر ایکی او ج. کوئ مقدمه نبیه بیور باید مرزبور دن برگردان مقدمه من ایلهم حضرت فیض
ایسی دعوی بینیم همیا او لایه ادار رئیس مسجد دبولنده پیغمبر دعوق نزدیک راه به جاده شبائی افاطر فرزند دعوق اولنر ایله می
منداد: هابونه همیا او لایه ادار رئیس مسجد دبولنده پیغمبر دعوق نزدیک راه به جاده شبائی افاطر فرزند دعوق اولنر ایله می
سوسم ارکان سفر کوران و دستار عاری و دیوان باطله اسلامیه و علمای عظام حضرت عاصی هر فاعلام ریه و سلمی از این ب
سلیمانی و پیرزه اربابی دلخواه ای ابا پیغمبر حضرت پیر مسنا کنور ملن اوزره بخیرا و نور و کوکلو منظر قطان پیش از نزدیک بخوبیه و زکار
سطار ایلهم افریقیه موجود اولنلر پیر بیور بیور و دعا اینجی ایامو فیکی شنخ افزی دعوق اولنر بیه جمهه دن صرک راندو صدر اعظم
پیغمد شریف پیر بیور اند من حضرت ندی برینهای موسی صوفیه فلوار کان فاتم کوران و دستار عاری بیه و دیوان باطله اسلامیه فیض افشه
بریو صفا ای خیر جویی بایدی با جای تبعیدن سوار و باید هابونه دخون و حسنے ریزوند اینجی کو نیله فرنین ایله فیض ایله
دینی ای دلخواه دعوق ای خیر جویی بایدی با جای تبعیدن سوار و باید هابونه دخون و حسنے ریزوند اینجی کو نیله فیض ایله
پسر ملنی زمانی ای خیر جویی عاسی و دفتر دار افزی او طلاق او کنک میلی مرا نیهم صوفیه سرمن اماده او لر قله حمالن او طلاهه نزدیک بخوبیه

مهم محتويات اسلام افریقی حضرتی و نسبت دارند بنابراین مدت بیشتر کار ای عجیب
محل بر قدر و خود اولنوجا سعادت نلو دارالسعادة الشفیعه اعماقی و محظوظ فرمود او ملطفه طرفی زدن کار ای عجیب
بردار رمی باشد طبلو و هنر در بلوچاولد و فیض دل طمام دلی حاعناد لطفه دل افتخار صدر راعظم افزیز حضرتی و سماوند
ستفی الدسلوم افزیز حضرتی و دارالسکاره الشفیعه اعماقی بیضم ده نقیب الشریح افیضی و صدر دین مختار بمن افزیز خدا
وابا صورت شیخی افزیز کمزی ماوبه بر زم اطمایم بپر بیلور و پیغمیری اعماقی و دفتر دار افیضی و زینی کتابی افزیز و بیکاری افزیز
و نزکه می افزیز بلکه بجزی جو کده زنن کند لام اعام و مفتر فکان و زهای بجادار بر زم بلووز رده اطمایم ایزوری ایزور
سته کلو فهانی و فر نلو کامنلور یاد شاه اسلام بینام افزیز حضرتی باینی و لوفان اینجی فخر نه شریف های بندی جهیزی و روزیز
را قلعه صدر اعظم افزیز حضرتی فتو وی وارطان فاتح تکریه و سما عنوانیه ایزدم افزیز حضرتی عرف و فرهوده بنام
و علای عظام عرف دار کان کور کلار و پیغمیری اعماقی و دفتر دار افیضی و زینی کتابی افزیز و جانی بنا شعیا ملیمی و ارطان کور کلار
و سائز رمی بجزیه رایه بنشکاه او طلاق آصفیه صحفیت سلام شهر باری به اماهه او لوچا لوز برجان ملک کان بر زن ایانز
دین شهود او لرفت رکاب هایرون اغواری بینی هایون کلور ایکن بعنیجیده و قرار ایله نزد ایلدکلرنز بیکمیری اعماقی و قیرو
افیضی و زینی کتابی افزیزی و جانی شیخی اغا مائیش اسپیانه استجان و طاقلو صدیعیم افزیز حضرتی دلخوا وی تکریه
خطوه مقداری محل اسپیان و زینی و ابد کمع جاو شان الفتنی ابرد لر سلیم رکابن سما عنوانیه کرد سلام افزیز حضرت
سته کفت سلام تهشیا هی اولدری به را قلعه صدر اعظم افزیز حضرتی شرخ حذمت بینکیه ایله نقول های بون بیور لرفت
تکرار الفتنی او لوزی سلحدار شریا رحایا صور بجا بنه شرق حذمت بینکیه هایون ایله پصر هایون درونه شریع
و هنر د بیور لرفت همکم اذن هایون ایله بایکله سوار و مرتب آدی ایله حسنیه لریز سزد او رنیه قیمه و ایله
نزد و مائیش بابالسعادة ب دارلر قلعه را قلعه صدر راعظم افزیز و سما عنوانیه ایزدم افسی و زلزی علی ایشه
قوی بیکاری طولانی صدقه ده قشو و بیور بایوج بزقق اولنوج دجاریل ساعت صور زن بجا بنه
تهززاده جرا بخت افزیز حضرتی هستار لرفت سرهنچ و بیان شیبه هنری خانه کوره و بجهه رخنوزی ایس دل ایش
الشفیعه اعماقی سلیمی دخاذن شهر بیار و عما غافل و دی ایله بیار و کابزیزه و سائز های بیان اغاره و محی سلیمی ایله
و ریشه و او کلر بخه لا دل بینه باشی اوز زنن ال نیز جکه بیشیه لی رحله اوز زنن مهیف شریف بیکاری ساده
ملشی شریف دهن نقیب ال شریح افیضی دعا و نیزه من صد اعظم افزیز و علی احکام سلیزی و سبتوی عالمیزه به مشیر

حضرور ہماونؒ ابا حاولناں کو رکھلے

دأقلاو مهار عظم افرمز حمزندنیه سعاد نلو نو تجي
سماه نلو شيخ الاسلام افتري حمزندنیه سعاد نلو نو تجي
كورك كورك

سعاونلو و اسماو هنریله شافلونف الدشرا خانی صدری محنتین قریب خزانه امام اول و ثانی
اغاسیح خانلر بنامه حضرت بل بنامه کورلر کورلر

ابا صبور فیض خانی اقتصادیہ
کورنل

بچه هی اغا من د فه او را فرنی رنگ لایه افندی جاو مشاشی اغایه نزکم او لارنی بچه شاذ

نور بغاچا افریقی مطہر عاصم ایمنی اغا مصطفیٰ شیر پارچی اغا سرکلر جو سلطان احمد خا صاحبہ
با رشیو طبا خا صاحبہ تخت نعمت افریقی مطہر عاصم ایمنی اغا مصطفیٰ شیر پارچی اغا سرکلر جو سلطان احمد خا صاحبہ

وچخنی خانه سرخینه مصف شهریاری سرمهزان خنیمه خانه کخند ای ای جماع
من خنیمه خانه سرمهزان خنیمه خانه کخند ای ای جماع
کانه هزار سرمهزان خنیمه خانه کخند ای ای جماع

سرمهزار حبشه تخته ایفا فن فلزی بوسنان سرخنفه نشینیات کیسه دانش ریف

Kamil Kepeci Tasnifi- Teşrifatlıık. M 696 Sayfa:10-12

15 Ramazan 1180(Cumartesi)-14 Şubat 1766(Cumartesi)

Beher Sene ber mutad-ı kadim Ramazan -ı Şerifin on beşinci günü hırka-ı şerife ziyareti resmidir. 1180 (1766).

Şehr-i Ramazan -ı şerifin on beşinci günü hırka-ı şerife ziyareti mutad olmayla bir gün akdem vezirler-yı azam hazerati ve semahatlu şeyhü'l-islam efendi hazretleri tarafından gelen defter mucibince İstanbul kadısına dek ulema-yı alam hazerati ve selatin meşayihi efendiler ve yeniçeri ağası ve defterdar efendi ve sipah ve silahdar ağaları ve cebeci ve tobcu ve arabacı başı ağalar tezkereler ile davet olunub haremeyn müfettişi ve haremeyn muhasebecisi ve şehr emini efendilere dahi ihbar olunur Yevm-i merkumda zikr olunan rical badehu eda-yı salatü'z- zuhr babü's-sadede mevcud bulunmalarıyla sağ tarafa bulunan vezirler-yı azam ve umuman ulema-yı alam ve sol tarafa dahi bi'l cümle rical oturub kudum-ı hazret-i sadaret-penahiye muntazır olurlar saadetlü reisü'l küttab efendi hazretleri semahatlu şeyhü'lislam efendi hazretlerini hane-i semahatlerinden sara-yı sadr-ı aliye götürüb merasim icrasından sonra vakt-i zuhr hululünde devletli sadr-ı azam hazretleriyle bi'l maiyye kapı takımıyle Ayasofya-ı kebir-i cami-i şerifine teşrif buyurulub salavat-ı zuhr edasından sonra cümle akibinde yine bi'l-maiyye saray-ı humayuna teşrif buyurulub orta kapu haricinde rikab-ı humayun ağaları istikbal ve nuzul buyuruldukda devletlü sadr-ı azam hazretlerinin yeminlerine bostancı başı ağa ve sol taraflarına mirahor-ı evvel ağa ve semahatlu şeyhü'l -islam efendi hazretlerinin dahi kapıcılar kethüdası ağa ve mirahor-ı sanı ağa bagalgırleri olub babü's-sadeye tekarrüb buyuruldukda babü's-sade ağaları istikbal ve

devletlü sadr-ı azam hazretlerinin canib-i yeminlerine babü's-sade ağası ve yesarlarına
hazinedar başı ağa ve semahatlu şeyhü'l-islam efendi hazretlerinin dahi canib-i
yeminlerine kilverci başı ağa ve yesarlarına saray-ı cedid-i amire ağası bagalgır olub
babü's-sade önüne varıldıka sadetlu silahdar-ı hazret-i şehriyari ağa istikbal ve sadr-ı
azam hazretlerinin sağ taraflarına silahdar ağa ve sol taraflarına has oda başı ağa ve
şeyhü'l-islam efendi hazretlerinin iki nefer has odalı ağalar bagalgır olub arz odası
güler buyrulduğu gibi madaya dahi izn ü ruhsat buyrulmağın ibtida vuzera-yı azam
badehu alameratibüm ulema-yı islam ve meşayih-i kiram hazerati badehu yeniçeri
ağası ve defterdar efendi ve reisü'l-küttab efendi ve çavuş başı ağa ve tezkire-i evvel
ve sani ve mektubi efendiler vesair ocaklar ağaları ve haremeyn müfettişi efendi ve
haremeyn muhasebecisi efendi bî'l-cümle babü's-sadeden duhul ve hirkay-ı şerife
odasına varıldıkta imam-ı evvel ve sani efendiler sandukay-ı şerifeye mukabil kuud ve
birer öşr kuran-ı azimü's-şan tilavet edib badehu sanduka-yı şerifeyi bizzat şevketli
kerametli efendimiz hazretleri mübarek yed-i müebbed mülukaneleriyle küşad
buyurub yüz sürmeğe ruhsat-ı hümayun iddizanı buyuruldukda ibtida devletli sadr-ı
azam hazretleri badehu semahatlu şeyhü'l-islam efendi hazretleri badehu vuzera-yı
azam hazerati badehu alameratibüm ulema-yı islam hazerati badehu yeniçeri ağası
ve defterdar efendi ve reisü'l-küttab efendi ve çavuş başı ağa ve tezkire-i evvel ve sani
ve mektubi efendiler ve başbakıkulu ağa ve maliye tezkirecisi efendi ve cizye
başbakıkulu ve çavuşlar katibi efendi badehu sipah ve silahdar ağaları badehu cebeci
ve tobcu ve arabacı başı ağalar badehu haremeyn müfettişi ve haremeyn muhasebecisi
ve şehreminiveyazıcı efendiler badehu teşrifatı birbirlerini takiben ruhsude-i tazim
oldukdan sonra yine gelib herkes yerlerinde kiyaman dururlar badehu meşayih-i

kiramın her biri sanduka-yı şerife mukadelesine varıp ibtida dua badehu ruhsude-i tekrim eyledikleri akibinde rikab-ı ~~hümâyûn~~ ağaları dahi ruhsude-i tazim olurlar avdete işaret-i mülukane ırzamı buyuruldukda cümlesi çıkışın ancak içerisinde refetli sadr-ı azam ve semahatlı şeyhü'l-islam efendi hazeratı ve sadetli tevki paşa hazretleri kalib enderun-u hümayun hademesi tamam oldunda izn-i hümayun südürüyla ibtida tevki paşa hazretleri badehu şeyhü'l-islam efendi hazretleri badehu devletli sadr-ı azam hazretleri huzur-ı hümayundan çıkışın enderun-ı hümayuna teşrifleri siyakı misilli silahdar ağa ve has oda başı ağa bagalgırleri olarak babü's-sadeye gelindikde kapı ağası ile hazinedar başı ağa ve babü's-sadeden yirmi otuz hatve dışarı çıķıldıka bostancı başı ağa ile mirahor-ı evvel ağa hidmet-i bagalgır ile müşerref ve kapıcılar kethüdası ağa ile mirahor-ı sani ağa dahi kemafî's-sabık semahatlı şeyhü'l-islam efendi hazretlerine bagalgır olub orta kapıdan çıķıldıka esb-i haş-reftarlarına süvar ve dışarı teşriflerinde şeyhü'l-islam efendi hazretlerine merasim-i tevdî icra ve saray-ı devletmeğaların teşrif buyurdu. 25 Ramazan 1180.

Tarih-i mezkurdan mükaddemce kapudan-ı derya vezir Tosun Mehmed Paşa azl olub yerine Rum İli valisi vezir Melek Mehmed Paşa nasb olunmağla vezir-i müşarünileyhe henüz astane-ı sadete vǖrud etmediği ecden hırka-yı şerife ziyaretinde bulunmadı onlar dahi mevcud olsa teşrif ederler idi ve bu günde mutad üzere yeniçeri vesair ocaklar neferatına baklavaları tevzi olundu ziyaret-i şerife günü refetlü sadrazam hazretleri tarafından verile gelen atiye

Kapı Ağasına 15 altın Zülüflü Baltacılara 15 altın Ak Ağalara 15 altın

Teşrifati efendiye 50 altın Silahdar Ağa yedleriyle Has Odalı Ağalara 400 altın

490 altın

Rikab-ı hümeyun günlerinde mutad üzere verilegelen çıkışlar bu günde dahi telhisî ağa
yediyle mahallerine teslim olunmuşdur

وتفکیجان وشاطران و بعد ...
 مقداران و مهراز از روند و خوبیه لوح و دیده بله ...
 و پریلوی صاحب عیاره و خوبیه ویرپلورایچ بوناردن
 هنفه رمضان درونه سلطین جو امی متابخانه و امام اول
 و نایلیه و خطیب لر شاه و ... از مرسته اولاد منابع و ساره
 و فی بیهوده قدرخواز کرده بخوبیه و کران عصیه میقی لر خانه ویرپلورایچ

هر سنه بر معناد قدم رمضان شریفان او زن بیهی کوئی
خرقه شریفه زیارتی رسید ۲۵ آبان ۱۳۸۴

شهر رمضان شریفک او زن بیهی کوئی خرقه شریفه زیارتی
 معناد المغله برگون اقدم وزرای عظام حضراتی و سماحته
 شیخ الدنیم افندی حضرتی طرفدن کلد و فرموجنجه
 اتابکوں فاضنه دلخیلای اعلام حضراتی و سلطین
 منابعی افدباد و یکیجی ایسا و دفتردار افندی و سپاه
 و سخادران غالی و جبهه جی و طویلی و عربه جی باشی افال
 ترکم لایه دعوی او لوب هر یعنی مفتیتی و هر یعنی محاسبه جسی
 و شهر امنی افدباده دفعی اخبار او لوز بوم مرقومان ذکر نهان
 زحال بعد اداء صلوة الظهر بباب کشعاوه لر موجود بولعابده
 صاغ طرفه بونان وزرای عظام و عموماً علمای اعلام
 وصول طرفه دفعی با الجمله حوال او توپ قدم هفت صد اثنا هفی

متقل او لورلره ساد تلو مرئى الكتاب افدى حضرتى سماحتى
 شيخ الدلام افدى حضرتى نهان سماحتى زن سایى صد عالى يه
 كوروب مراسم اجراسندىك دقت ظهر حلولنى دو تلو
 صدر عظم حضرتى بالمعية قوطا قىده اياصوفىه بىرى جامع شيفنه
 تشريف بوريلوب صلوف ظهر ادا سندىك جمە عقبنىڭ
 يېھ بالمعية سراىي هما يوتە تشريف بوريلوب او رتەه قىرو
 خارجىن رکاب ھما يون اغالىي استقبال و نزول بورى لەقە
 دو تلو صدر عظم حضرتى زن يېنىزىنە بوسنانى باشى اخا صول
 طرقىزىنە بىرا خور اول آغا و سماحتى شيخ الدلام اندىھ
 حضرتى زن دەنلى قوجىيار كەنەس اغا و بىر ائمۇرۇن ئاز اغا بىنلىكىرىچى
 او لوب باب سعادەتە تقرىب بورى لەقە باب ئەنكەدە اغالىي
 استقبال و دو تلو صدر عظم حضرتى زن جانب يېنىزىنە بىرا ب
 السعادە اناسى و بىرا لىزىھە قىزىدە دار باشى اغا و سماحتى شيخ الدلام
 افدى حضرتى زن دەنلى جانب يېنىزىنە كەلەن رەخىن باشى اغا و بىرا لىزىھە
 سراىي جىيدىغانى اغا سى بىنلىكى او لوب باب السعادە او كەنەت
 وارى لەقە ساد تلو سىخىاحضرت شەرىار حى اغا استقبال
 دەنلى حضرتى زن سانغ طرقىزىھە خدا اغا و صول طرقىزىھە
 خاص او طە باشى اغا و شيخ الدلام افدى حضرتى زن اىكى تقرىب
 خاص او طەلى افال بىنلىكى او لوب عرضن او طەسى كەز بورى لېغى
 كېرى ما عەدایه دەنلى و رخمت بورى لەغىن اپتا و زىدەي
 غظام بىئى عىبرىتىم عىماىي اعدام و متابىع كرام حضرتى
 سى بىرىي اناسى و دەنلى افدى و مرئى الكتاب افدى

آفندی حضرت زین دهی جا ب یمیدار یه تیار ریجی بسی حاوی در
 سای جدید عالم اغاسی بندیک او لوب باب السعاده او کنه
 وارد لدفه ساده نو سخن احضرت شهریار محظا استقبال
 دسته عالم حضرت زین سانع طغیانیه سخن اغا وصول طرفه
 خاص او طه باشی اغا و شیخ الدلام آفندی حضرت زین ایکی نفر
 خاص او طه لی اغالر بندیک او لوب عرض او طه سی کوز بولی پنجر
 کبھی ما بعد یه دفعہ اذن و رخصت بورل ملغیت اپنا و زدای
 غظام بعد علی مرابتهم علماً اعدام و منایع کرام حضراف
 بعد یکیچی اغاسی و دفتردار آفندی و رسول کتاب آفندی
 و جاوی تباشی اغا و نزکه لوقل و ننافی و مکنوبی افندیلار و مبارز
 او جا قدر اغاری و عزمیں مفتی افندی و عزمیں خمام جیسی
 آفندی بالحمدہ باب السعاده دن دخول و خرقہ شریفہ او طه
 وارد لدفه هاما مام اول و ننافی افندیلار صندوقہ شریفہ یه
 مقابل فعود و بر عذر قرأت عظیم الشان تلاوت اید و لوب
 بعد صندوقہ شریفہ یه بالذات شکلو کرامتو افندی حضرت
 مبارک یرمودر ملوکا نے لریله کشاد بورلوب یونسو رمکه
 رخصت هما یون کلار زانی بورل دفه اپنا دو تلو صدر عظم
 حضرت زین بعد حاصل تو شیخ الدلام آفندی حضرت زین بعد
 وزرائی غظام حضراتی بعد علی مرابتهم علماً اعدام حضراف
 بعد یکیچی اغاسی و دفتردار آفندی و رسول کتاب آفندی و مبارز
 اغا و نزکه اول و ننافی افندیلار و باشیا ایقولی اغا

دیکنل جمی

میاکنند که جیسی افندی و هر زبانی باقی نداشت و ما وند کانجی افندی
 پسندید سپاه وحدت اعمالی بین جیجی و طویلی و عربی همچو
 باشند اعمال بین عربین مفتشی و هر یمن مخابه جیسی و شیر
 آمیختی و بازیجی افندی بار بین تشریفاتی بر بر لرنی تعقیباً
 رخشوده تعظیم اول در قدم صکه به کلوب هرگز
 بر لرنی فیاماً طور در لر بین منایخ کرامه هدیجه
 صندوقه شریقه مقابله سنه و اروپ ابتداد دعا
 بعد رخشوده نکدم ایمه طاری عقیند و رکاب همایون
 اعمال رحایی رخشوده تعظیم اولور لر عورته اشاره
 مملوکانه ارزانی بیور لدقن جعیسی هیقوب اینجی اجروده
 سفراو صدرا عظم و سماهناو شیخ الالم افندی حضرت
 و سعادتلو توقيعی بانها همچو قالوب اندرؤن همایون
 خدمتی تمام اول در قدم اذن همایون صدوریله ابتداد
 توقيعی بانها هضرتی بین شیخ الالم افندی حضرتی
 بعد دوستی صدرا عظم حضرتی حضور همایون هیقوب
 اندرؤن همایونه قشری فیاضی سیاقی مثل او سخوار ایضاً
 و خاص او طهه باشند ایضاً بنده کلر حس اول در ف باب السعاده
 کند کن قواغاسی ایله خزینه ایضاً باشند ایضاً و باب السعاده دن
 بکری او نوز خطوه طشه جیقد ف بوسنابنی باشند ایضاً ایله
 ۱۰۱ ایضاً احمدت بندیکدی ایله مشرف و قوچیلر

راقتو صدر حطم و سماهار بـ .
 و سعادتلو توقيعی باشاصهی **ح** قالوب انزروت همایون
 خدمتی تمام اول لدقه اذن همایون صدوریله ابتدا
 توقيعی باشنا حضرتی بعد شیخ الازم افتخاری حضرتی
 بند دو قلقو صدر حطم حضرتی حضور همایون میفوب
 انزروع همایونه تشریفیاری سیاقی مثل او سید ار اغا
 و خاص او طهه باشی **غ** بندکبر ح او له رف باب سعاده دله
 کهند کن قواغاسی آیله خزینه ار باشی **غ** و باب السعاده دله
 پکری او تو ز خطوه طشی چیقدفعه بو شاهنی باشی **غ** آیله
 میراخور اول اغا همت بندکبری آیله مشرف و قومیله
 شناسی **غ** آیله میراخور تازه اغا دهی شخاچی اسابق سعادتلو
 شیخ الازم افتخاری حضرتیه بندکبر او له اورنه قویه
 چیقدفعه اسب خوشی رقار لرنیه سوار و طشی تشریفیه
 شیخ الازم افتخاری حضرتیه مراسم توپیع اهرا و سرای
 دو لقدر لرنیه تشریف بیور دیلر ۱۵۲ آن ۱۱۸
 ناریخ مذکور دن مقد محجه قوردان دریا وزیر طوسی
 محمد باشاعزل او له بینیه روم ایه و لیسی وزیر
 ملک محمد باشانصب او لتفعده وزیر مشار آیله هنوز ..
 استان ساده و رو دای بدیکی احمد ک غرقه شریقه زیارت
 بولندی از ردی موجود او له تشریف ایدر لر ایج
 و بوكونه معناد او زه پکیج و ساز او جا فلر فراته بقلو الریح
توپیع او له

Devletli inayetli sadrazam efendimiz hazretlerinin Hazret-i Eba Eyub Ensari radiyallahü anhü'l-bari türbe-i şerifesinde taklid-i seyf-i mübarek için teşrif-i hümayun buyrulduğu günü icra buyuracakları resmdir

bimennihi süpanehu ve taala yevm-i mezburda devletli inayetli efendimiz hazretleri irade buyrulan vakitte saray-i hümayuna teşrif ve kubbe-i hümayunda istirahat buyururlar alay tertib olunduğu ihbar olundukda kubbe-i hümayundan orta kapıya teşrif ü kudum-i meymenet-lüzum hazret-i cihandariye müterekkib olurlar biniş haberi geldikde süvar olunub id-i şerifde müntazır selam oldukları tarafda süvaran tevekküf ederler semahatlı şeyhül-islam efendi hazretleri ve kaptan paşa hazretleri dahi taraf-i yesarlarında süvaran tevekküf ederler şevketli mehabetli padişah-i alempenah efendimiz hazretleri orta kapıdan dışarı teşrif buyurduklarında çavuşan alkış ederler alkış temamında devletli efendimiz hazretleri zeminbus gune temenna eylediklerinde çavuşan alkış ederler devletli efendimiz hazretleri ve müşarünileyhüma hazeratı zeminbus akıbinde ileri yedekler önüne sürat buyurub tertib alayı ile sultan Mehmed han cami-i şerifi havalisine vusulde türbe-i şerife ziyareti idare-i hümayun buyrulmuş ise seng-i rikabda nüzul ve müntazır olur şevketlü efendimiz hazretleri tekarrüb buyurduklarında maşıyen istikbal ve zeminbus buyururlar alkış olunur ve piş-i hümayunda revan olub seng-i rikabda izn-i hümayun vukunda alkış olunur ve devletli efendimiz sağ caniblарinde bagalgırlık şerefin ihmaz buyururlar badezziyade yine devletli efendimiz hazretleri sağ caniblарinde bagalgırleri olarak süvar olundukda yine alkış olunub devletli efendimiz hazretleri izn-i hümayun suduruna degin piş-i

hümayunda revan olurlar izn-i hümayun sudurunda süvar olub yedekler önüne gidilir
Eyyübe varıldıka cami-i şerif havalisinde vaki seng-i rikabda nüzul buyurulub şevketli
efendimiz tekarrüb buyurduklarında maşyan iki kapı arasında istikbal ve zeminbus
buyurduklarında alkış olunub piş-i hümayunda revan olurlar seng-i hümayunda nüzul
buyuruldukda alkış olunur devletli efendimiz hazretleri canib-i yemin-i şehinşahide
hizmet-i şerif-i bagalgiri icra ederler türbe-i şerifeye duhulden sonra devletli efendimiz
semahatlı şeyhül-islam efendi hazretlerinin yanlarında tevakkuf ederler seyf-i
mübarek miyan-ı hümayuna bend olunub avdet esnasında yine hizmet-i bagalgiri
şerifiyle müserref olunarak seng-i rikabda esbe süvar olundukda devletli efendimiz piş-
i hümayunda revan olurlar cami-i şerif haremi derunundan mürur ile doğru bostan
iskelesine teşrif-i hümayun buyurulur ise devletli efendimiz maşyen iskeleye değin
teşyii buyurulub seng-i rikabda nüzul-ü hümayun buyuruldukda alkış olunur
devletli efendimiz bagalgırılık hidmetin icra ederek zevrakca-i hümayuna süvar ve
devletli efendimiz zeminbus eylediklerinde alkış olunur

آدای سواراولندقده صدراعظم افندی مز حضرت نرینگ یدکاری
و رالوند رئیس الكتاب افندی و جاوشنباشی اغا هعنان بورلر
بو ترتیب ایه سرای آصفی یه کلند کم ارباب آدیک سائز لری مامه دیزیلوب
دولتو صدراعظم و خان حضرت نرس نزول بیورد قلنون رئیس الكتاب
افندی و جاوشنباشی اغا و سائز خدمه باب نزد بان باشدند
پیشو او له رق عرض او طسنه تشریف و قعود بیورد ددقه ینه تمنابر له
طشیخ تشریف ایدرلر بعد خان منارالیه حضرت نرس عودت بیورد قلنون
سعاد تلو رئیس الكتاب افندی و جاوشنباشی اغا و تشریف گاه افندی
و جاوشنلر کابنی افندی و اینی اغا و جاوشنان دیوان هایون بالجهله
خان حضرت نرینگ او کلر بخه آماده فلانان قوناق لریه کوتوروب قوناق
دیوانخانه سنده ملامیلوب بعد او طه یه دخول و قهون لایعده کن
صکره ینه موحی الهم حضرات ینه باب صدر عالی یه عودت بیورد لر

دولتو عنایتو صدراعظم افندی مز حضرت نرینگ حضرت ابی ابوقنصاری
رضی عنہ البارس تربه شریفه سنده تقلید سیف مبارک ایچون تشریف
هایون بیورد بخی کونه اجرا
بیوره جقلری رسیدر

بمنه سخانه و تعالی یوم مزبورد دولتو عنایتو افندی مز حضرت لری
اراده بیوریلاه وقتی سرای هایون تشریف و قبه هایونده استراحت
بورلر آدی ترتیب اولند یعنی اخباراولندقده قبة هایوندن او ره
قبویه تشریف و قدوم مینست لزوم حضرت جهاندارس به مترقب

اوفو عند آلقش اولنور دولتلوا فندىز مصانع جانلىرىن بغلكىرك
 شرفن احراز بىورلىرى بعد الزيارة بىنه دولتلوا فندىز حضرتلىرى
 مصانع جانلىرىن بغلكىرك اولنور سواراولنردىق بىنه آلقش اولنور
 دولتلوا فندىز اذن هايون صدورىنىڭ دىكىن بېش هايون دوان او لورلىرى
 اذن هايون صدورىنىڭ سواراولنوب يىد كلا او كەن كىدىپور اىيوب واللىقى
 جامع شيف حوليستانم واقع سنك ركابىن نزول بىوريلوب شوكلوقۇنىز
 تىرقىب بىورە قىرنىم ماشىيا يېڭىپواراسىنم استقبال وزىمنبوس بىورە قىرنىم
 آلقش اولنور بېش هايون دوان او لورلىرى سنك ركابىن نزول بىورلدۇق
 آلقش اولنور دولتلوا فندىز حضرتلىرى جانب يىمان شەنشاھىم خدمت
 شريف بغلكىرك اجرالىرى تىرىئىشىپە دخولدىنىڭ دولتلوا فندىز
 سماجىتلوشىخ اسلام افندىز حضرتلىرىنىڭ يانلىرىن توقىف ايدىلىرى
 شيف مباركى ميان هايون بىندى اولنور عودت اشنانىم بىنه خدمت
 بغلكىركى شريفىلە مشرف اولنور سىنك ركابىن اسپىسى سواراولنردىق
 دولتلوا فندىز بېش هايون دوان او لورلىرى جامع شريف حرمىچ رونىز
 مرورابىلە طوغى بىستان اسكلەسەن تشريف هايون بىوريلوابىه
 دولتلوا فندىز ماشىيا اسلەم يە دىكىن تشىيع بىوريلوب سنك ركابىن
 نزول هايون بىورلدۇق آلقش اولنور دولتلوا فندىز بغلكىركى
 خدمتى اجرالايدىن دىن زورىقى هايون سوار دولتلوا فندىز زىمنبوس
 اىلدەكلىرىن آلقش اولنور

